

Zamestnatelnosť zelenej mládeže: Nové zručnosti a pracovné miesta
pre spravodlivú a ekologickú spoločnosť

Súbor nástrojov pre ekologické mäkké zručnosti

Súbor nástrojov pre pracovníkov s mládežou
založený na neformálnom vzdelávaní

Authors

Marchese Rosalia, Vila Jesús, Kubickova Katarina,
Lisec Andrej, Pomiato Alice, Balaseviciute Ula

Co-funded by
the European Union

Scambieuropei ETS

topcoach

unlock your potential

GRM

Visoka šola
za upravljanje podeželja
GRM Novo mesto

Zamestnateľnosť zelenej mládeže: Nové zručnosti a pracovné miesta pre spravodlivú a ekologickú spoločnosť

2023-1-IT03-KA220-YOU-000157988

Co-funded by
the European Union

Financované Európskou úniou. Vyjadrené názory a stanoviská sú však len názormi autora (autorov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo Agenzia Nazionale per la Gioventù (AIG). Európska únia ani AIG za ne nemôžu nieť zodpovednosť.

 Agenzia Italiana
per la Gioventù

ToolKit on Green Soft Skills - Súbor nástrojov pre pracovníkov s mládežou založený na neformálnom vzdelávaní © 2024 by Green Youth Employability: Emerging Skills and Jobs for a Fair and Green Society is licensed under [CC BY-NC-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

Tento súbor nástrojov je jedným z výstupov projektu „Zelená zamestnanosť mladých ľudí: (2023-1-IT03-KA220-YOU-000157988).

Intelektuálna práca konzorcia Green Youth Employability dostupná prostredníctvom tohto dokumentu je zverejnená ako otvorený vzdelávací zdroj pod licenciou CC BY-NC-SA 4.0.

Opätovné použitie je povolené za predpokladu, že sa uvedie kredit na použitie pri vyučovaní, učení a hodnotení, ako aj na výskumné účely.

Kontaktné infomrácie

Meno: Scambieuropei ETS

Email:

projectsscambieuropei@gmail.com

Tel: +39 0518498846

Autori:

Marchese Rosalia, Vila Jesús, Kubickova Katarina, Liseč Andrej, Pomiato Alice, Balaseviciute Ula

Cieľom súboru nástrojov pre pracovníkov s mládežou o ekologických mäkkých zručnostiach je poskytnúť pracovníkom s mládežou a pedagógom rôzne navrhované aktivity, metódy a nástroje založené na neformálnom vzdelávaní na podporu ekologických mäkkých zručností mladých ľudí pri navrhovaní miestnych aktivít a aktivít EÚ.

Rozdelenie kompetencií vychádza z rámcovej štúdie kompetencií JRC GreenComp, ktorá identifikuje 12 kompetencií v oblasti udržateľnosti pre celoživotné vzdelávanie. Pre každú kompetenciu sú v súbore nástrojov navrhnuté 3 praktické aktivity, nástroje a metódy založené na neformálnom vzdelávaní, a to prostredníctvom zhromaždenia alebo prispôsobenia už existujúcich alebo navrhnutia nových.

Obsah

1. ÚVOD.....	1	T2 Od problému k riešeniu!.....	
2. GREEN YOUTH EMPLOYABILITY.....	7	T3 Formovanie budúcnosti.....	
2.1 Kontext a východiská.....	8	4.3 Predstavy o udržateľnej budúcnosti.....	
2.2 Ciele.....	9	4.3.1 Gramotnosť budúcnosti.....	
2.3 Činnosti.....	10	T1 Zelený ostrov.....	
2.4 Očakávané výsledky.....	11	T2 Cesta k zelenejšej budúcnosti.....	
2.5 Partneri.....	12	T3 Vízie budúcnosti.....	
3. SÚBOR NÁSTROJOV.....	15	4.3.2 Prispôsobivosť.....	
3.1 Ciele.....		T1 Zelená cesta.....	
3.2 Cielová skupina.....		T2 Rozhodovanie.....	
3.3 Metodika.....		T3 Prispôsobovanie sa zmenám.....	
3.3.1 Rámec GreenComp.....		4.3.3 Prieskumné myslenie.....	
3.3.2 Neformálne vzdelávanie pre rozvoj zelených mäkkých zručností.....		T1 Ozelenite svoje nápady.....	
3.4 Štruktúra súboru nástrojov.....		T2 Kreativita.....	
4. NEFORMÁLNE VZDELÁVANIE PRE ZELENÉ MÄKKÉ ZRUČNOSTI.....		T3 Skúmanie budúcnosti.....	
4.1 Stelesnenie hodnôt udržateľnosti.....		4.4 Konanie v prospech udržateľnosti.....	
4.1.1 Oceňovanie udržateľnosti.....		4.4.1 Politická agentúra.....	
T1 Čo sú hodnoty		T1 Hodnotenie politiky.....	
T2 Budovatelia zelenej budúcnosti.....		T2 Žiadajte zmeny!.....	
T3 Hodnoty v udržateľnosti.....		T3 Hlasy mladých v politike.....	
4.1.2 Podpora spravodlivosti		4.4.2 Kolektívna činnosť.....	
T1 Ale čo sme urobili?		T1 Pracujme spoločne!	
T2 Ako byť spravodlivý?.....		T2 Vy ste zmena vo svete.....	
T3 Trh spravodlivého obchodu.....		T3 Zjednotení za zmenu.....	
4.1.3 Podpora prírody		4.4.3 Individuálna iniciatíva.....	
T1 Spojenie s prírodou.....		T1 (udržateľnejší) životný štýl.....	
T2 Zdravý život?.....		T2 Moje malé zrnko piesku	
T3 Strážcovia prírody.....		T3 Aktívny v komunite.....	
4.2 Prijímanie komplexnosti v rámci udržateľnosti.....		SPÔSOBY NAPREDOVANIA.....	
4.2.1 Systémové myslenie.....		GLOSÁR.....	
T1 Mapovanie celého systému.....		BIBLIOGRAFIA.....	
T2 Hra na roly.....			
T3 Čo je to holistické myslenie?.....			
4.2.2 Kritické myslenie.....			
T1 Sila kritického myslenia.....			
T2 Rôzne uhly pohľadu.....			
T3 Ako myslieť kriticky?.....			
4.2.3 Rámčovanie problémov.....			
T1 Ako by sme mohli v rámci udržateľnosti..			

ÚVOD

Súbor nástrojov o ekologických mäkkých zručnostiach bol vytvorený v rámci projektu Erasmus+ KA2 Zelená zamestnateľnosť mladých ľudí: (2023-1-IT03-KA220-YOU-000157988).

Cieľom projektu je štruktúrovanie vzdelávacej a orientačnej cesty pre mladých ľudí v oblasti vznikajúcich zelených pracovných miest prostredníctvom neformálneho vzdelávania a kombinovaného vzdelávania.

Poskytuje inovatívne metódy, osvedčené postupy a nástroje pre mladých ľudí, pedagógov a členov centier práce na zabezpečenie kvalitného vzdelávania a spravodlivého prechodu na ekologický rozvoj.

GYE vyvíjajú štyri zúčastnené organizácie: (Taliansko) ako vedúca organizácia, VŠ Grm Novo mesto (Slovinsko), TOPCOACH (Slovensko) a Alzira On Europe (Španielsko).

Súbor nástrojov o ekologických mäkkých zručnostiach navrhuje školenia, metódy a nástroje založené na neformálnom vzdelávaní s cieľom poskytnúť pracovníkom s mládežou a odborníkom pracujúcim s mladými ľuďmi inšpiráciu na podporu získavania ekologických mäkkých zručností medzi mladými ľuďmi pri navrhovaní miestnych a európskych aktivít.

Rozdelenie zručností a kompetencií je založené na štúdiu kompetencií JRC GreenComp Framework, ktorá identifikuje 12 kompetencií v oblasti udržateľnosti pre celoživotné vzdelávanie. Pre každú cieľovú kompetenciu poskytuje súbor nástrojov tri rôzne relácie založené na NFE, ktoré poskytujú rôzne perspektívy a príležitosti.

Súbor nástrojov môžu využívať pracovníci s mládežou, vychovávatelia, odborníci a učitelia na podporu získavania ekologických a udržateľných zručností podporovaných neformálnymi, interaktívnymi a participatívnymi aktivitami, ktoré podporujú celoživotné a zážitkové vzdelávanie mladých ľudí.

INTRODUCTION

Pracovníci s mládežou môžu tento súbor nástrojov využiť na realizáciu pútavých neformálnych vzdelávacích stretnutí, ktoré inšpirujú mladých ľudí ku kritickému mysleniu, zodpovednému konaniu a udržateľnému spôsobu života. Proces vývoja súboru nástrojov zahŕňal rozsiahlu spätnú väzbu z miestnych podujatí a prieskumov, čím sa zabezpečilo, že zodpovedá skutočným potrebám a preferenciám cieľových skupín.

Súbor nástrojov GYE je k dispozícii vo viacerých jazykoch, čo ho sprístupňuje širšiemu publiku a zabezpečuje inkluzívnosť. Využitím tohto zdroja môžu pracovníci s mládežou účinne prispieť k celosvetovému úsiliu o budovanie udržateľnej budúcnosti a posilniť postavenie mladých ľudí, aby sa stali aktívnymi aktérmi zmien vo svojich komunitách.

Pozadie

Projekt GYE bol navrhnutý tak, aby riešil tri hlavné problémy, ktoré ovplyvňujú našu spoločnosť, každodenný život a vyhliadky do budúcnosti.

Na jednej strane je zmena klímy jednou z najnaliehavejších výziev, ktoré nás denne ovplyvňujú. Napriek rôznym politikám EÚ, ktoré sa zaoberajú touto problematikou, je nevyhnutné podporovať zmenu kultúry a myslenia. Rovnako dôležitá je aj podpora spravodlivého prechodu v hospodárskom sektore.

Na druhej strane, zamestnanosť mladých ľudí čelí dlhodobým ťažkostiam, ktoré však nie sú spôsobené nedostatkom zručností alebo vzdelania, ale štrukturálnymi problémami. Riešenie týchto problémov je pre budúcu pracovnú silu nevyhnutné. Spojením zmeny klímy a zamestnanosti mladých ľudí vzniká naliehavá potreba environmentálnej transformácie. Zelená dohoda EÚ a cieľ OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja č. 13 zdôrazňujú význam ekologickej transformácie. Vznikajúce a budúce zelené pracovné miesta môžu podporiť spravodlivú environmentálnu transformáciu a zmenu zamestnanosti a ponúknuť nové príležitosti.

ÚVOD

Aktivity a výsledky projektu GYE zhromažďujú a riešia potreby zelených aktérov a zároveň navrhujú praktické aktivity pre pracovníkov s mládežou s cieľom vytvoriť vlnový efekt. Konkrétne tento súbor nástrojov reaguje na potrebu podpory pracovníkov s mládežou a pedagógov pri vytváraní vzdelávacích príležitostí založených na kvalite zážitkového učenia a neformálneho vzdelávania v oblasti získavania ekologických mäkkých zručností. Mäkké zručnosti sú základnými aspektmi nielen pre zamestnanie, ale aj pre konanie ako uvedomelí a zodpovední občania.

Činnosti v tomto súbore nástrojov sú navrhnuté tak, aby sa tieto ciele dosiahli prostredníctvom zásad neformálneho vzdelávania a celoživotného vzdelávania. Ponúkajú silný a ambiciózny zdroj pre pracovníkov s mládežou a pedagógov, inšpirujú ich novými aktivitami a zmierňujú bremeno vytvárania stretnutí NFE na takúto inovatívnu tému od začiatku.

Ciele a metodika

GYE podporuje sektor mládeže a všetky súvisiace oblasti pracujúce s mladými ľuďmi poskytovaním základných poznatkov, nástrojov a osvedčených postupov založených na neformálnom vzdelávaní (NFE) a kombinovanom vzdelávaní v oblasti nových zelených pracovných miest a rozvoja.

Aktivity projektu sú zamerané na zapojenie pracovníkov s mládežou, pedagógov, pracovníkov v oblasti zamestnanosti, mladých ľudí a odborníkov, ktorí sa stanú aktérmi a aktivistami v oblasti sociálnej zmeny.

Toto zapojenie poskytne pevné základy ekologického chápania a hodnôt a zároveň uľahčí výmenu osvedčených postupov a know-how a podporí získavanie špecifických zručností.

Poskytovaním komplexných zdrojov a príležitostí sa projekt GYE snaží vytvoriť vlnový efekt, ktorý umožní mladým ľuďom aktívne sa podieľať na ekologickom hospodárstve a prispievať k nemu, čím sa podporí udržateľný rozvoj a spoločenské zmeny.

INTRODUCTION

Súbor nástrojov je v súlade s cieľmi projektu, pretože ponúka komplexný zdroj informácií pre pracovníkov s mládežou a pedagógov. Obsahuje 36 stretnutí založených na metódach neformálneho vzdelávania (NFE), ktoré možno použiť a prispôbiť na navrhovanie účinných vzdelávacích príležitostí zameraných na rozvoj a informovanosť mladých ľudí o zeleni.

Navrhované stretnutia slúžia ako inšpiratívny zdroj, ktorý poskytuje východiskový bod pre pedagógov. Na efektívne prispôsobenie týchto stretnutí je nevyhnutné zohľadniť špecifické potreby a zázemie mladých ľudí. Týmto spôsobom môžu pracovníci s mládežou zabezpečiť, aby boli vzdelávacie skúsenosti relevantné, pútavé a pôsobivé, čím sa u mladých ľudí podporí hlbšie pochopenie a záväzok k udržateľným postupom.

Súbor nástrojov je založený na "GreenComp: Európsky rámec kompetencií v oblasti udržateľnosti", ktorý vypracovalo Spoločné výskumné centrum (JRC) a ktorý vydal Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie v roku 2022. Tento rámec načrtáva štyri vzájomne prepojené oblasti kompetencií, z ktorých každá zahŕňa tri špecifické kompetencie.

Na základe tohto odkazu obsahuje súbor nástrojov tri stretnutia pre každú z uvedených kompetencií, ktoré sú navrhnuté tak, aby boli interaktívne a vychádzali zo zásad neformálneho vzdelávania (NFE). Konzorcium uznalo významnú hodnotu neformálneho vzdelávania pri podpore celoživotného vzdelávania, najmä vzhľadom na jedinečné vzdelávacie profily mladých ľudí. Využitím neformálneho vzdelávania sa súbor nástrojov zameriava na uľahčenie hlbšej internalizácie vedomostí a maximalizáciu celkovej skúsenosti s učením.

INTRODUCTION

Počas vývoja súboru nástrojov bol každý partner zodpovedný za vytvorenie deviatich relácií na základe svojich odborných znalostí. Po počiatkovej fáze navrhovania a vypracovania návrhov partneri otestovali deväť aktivít, ktoré vytvorili iní, pričom zapojili mladých ľudí, aby získali ich spätnú väzbu a podnety. Na základe tejto spätnej väzby boli vykonané úpravy, ktoré viedli k vydaniu konečnej verzie súboru nástrojov.

Obmedzenia

Súbor nástrojov je ambiciózny zdroj určený na podporu pracovníkov s mládežou pri rozvíjaní aktivít neformálneho vzdelávania zameraných na podporu ekologických mäkkých zručností mladých ľudí. Je však potrebné vziať do úvahy niekoľko obmedzení:

- **Cieľová skupina:** Aktivity boli testované na mladých ľuďoch vo veku 18-30 rokov, vrátane rôznych kategórií mládeže. Ak sa tieto aktivity navrhnu mladším osobám alebo osobám so špecifickými potrebami a skúsenosťami, pracovníci s mládežou budú musieť prispôbiť sedenia rôznym úrovniam a požiadavkám.
- **Štruktúra a prispôsobivosť programu:** Pri navrhovaní vzdelávacieho programu je nevyhnutné vytvoriť podrobnú, ucelenú a logickú štruktúru s konkrétnymi cieľmi a očakávanými výsledkami vzdelávania. Cieľom tohto súboru nástrojov nie je poskytnúť komplexný model vzdelávania pre rozvoj zelene. Namiesto toho by sa mal vnímať ako zdroj inšpirácie pre rôzne zasadnutia. Špecialisti na vzdelávanie môžu kombinovať a integrovať rôzne navrhované relácie na základe svojich programových cieľov, ale súbor nástrojov by sa nemal vnímať ako pevný harmonogram vzdelávacích programov. Hoci vzdelávacia aktivita môže byť vytvorená kombináciou relácií zameraných na rôzne kompetencie, takýto prístup môže byť stále príliš všeobecný a široký, chýba mu špecifické zohľadnenie potrieb cieľových skupín a ucelená štruktúra programu.

Navrhované stretnutia majú slúžiť ako inšpiratívny východiskový bod a mali by sa upravovať a kalibrovať podľa potrieb cieľovej skupiny, odborných znalostí facilitátorov a miestnych podmienok. Táto flexibilita zdôrazňuje povahu súboru nástrojov ako živého zdroja.

INTRODUCTION

Tieto úvahy poukazujú na oblasti, v ktorých je možné zlepšiť budúce materiály a zdroje a zabezpečiť, aby boli lepšie prispôsobené rôznym skupinám a špecifickým vzdelávacím kontextom.

Čo čitateľ nájde v súbore nástrojov

Súbor nástrojov o ekologických mäkkých zručnostiach poskytuje pracovníkom s mládežou rôzne aktivity, metódy a nástroje založené na neformálnom vzdelávaní (NFE) na podporu ekologických mäkkých zručností mladých ľudí. Tieto zdroje sú navrhnuté tak, aby inšpirovali a podporovali rozvoj aktivít na miestnej a európskej úrovni.

Metodika vychádza zo štúdie kompetencií JRC GreenComp Framework, ktorá identifikuje 12 kompetencií v oblasti udržateľnosti pre celoživotné vzdelávanie. Pre každú kompetenciu ponúka súbor nástrojov tri praktické činnosti, nástroje alebo metódy. Ide o kombináciu upravených existujúcich zdrojov a novo navrhnutých zdrojov.

Súbor nástrojov je rozdelený do troch hlavných častí:

- 1. Úvod do projektu GYE: Táto kapitola predstavuje projekt GYE a poskytuje prehľad jeho cieľov a očakávaných výsledkov.**
- 2. Všeobecný pohľad na súbor nástrojov a metodiku: V tejto kapitole sú načrtnuté ciele súboru nástrojov a uvedené cieľové skupiny. Okrem toho táto kapitola podrobne opisuje použitú metodiku a štruktúru činností.**
- 3. Zasadnutia na získanie ekologických mäkkých zručností: V tejto kapitole, ktorá je jadrom súboru nástrojov, sú uvedené lekcie založené na NFE, ktoré majú pomôcť mladým ľuďom získať ekologické mäkké zručnosti.**

Zamestnateľnosť zelenej mládeže

Zamestnateľnosť zelenej mládeže

Názov projektu: Green Youth Employability: Nové zručnosti a pracovné miesta pre spravodlivú a ekologickú spoločnosť

Skratka: GYE

Kód projektu: 2023-1-IT03-KA220-YOU-000157988

Zavolajte: Partnerstvá pre spoluprácu - mládež

Trvanie projektu: 36 mesiacov (1. 12. 2023 - 30. 11. 2026)

Celkový rozpočet: 400 000 EUR

Konzorcium: SCAMBIEUROPEI ETS (Taliansko), VŠ Grm Novo mesto (Slovinsko), TOPCOACH (Slovensko), IDEA Alzira (Španielsko)

2.1 Kontext a pozadie

“Zelená zamestnateľnosť mladých ľudí: Zamestnateľnosť mladých ľudí: Nové zručnosti a pracovné miesta pre spravodlivú a ekologickú spoločnosť” sa zaoberá kritickou potrebou udržateľných pracovných príležitostí pre mladých ľudí v EÚ.

Zameriava sa na vybavenie mládežníckeho sektora potrebnými zručnosťami a vedomosťami pre vznikajúce zelené pracovné miesta, čím prispieva k spravodlivej a ekologickej spoločnosti.

Projekt GYE bol navrhnutý tak, aby riešil tri hlavné problémy, ktoré ovplyvňujú našu spoločnosť, každodenný život a vyhliadky do budúcnosti:

Zmena klímy

- Jednou z najnaliehavejších výziev, ktorým naša spoločnosť čelí, je zmena klímy, ktorá ohrozuje prežitie ekosystémov, ľudstva a celej planéty. Zavedenie účinných opatrení je kľúčové pre budovanie udržateľnejšej budúcnosti. Musia sa uskutočniť významné zmeny, ktoré budú formovať trh práce aj spoločenské štruktúry. Zabezpečenie spravodlivého prechodu na trhu práce a správania jednotlivcov je nevyhnutné, čo zdôrazňujú aj súčasné politiky EÚ. Projekt GYE reaguje na tieto potreby ponukou vzdelávacieho programu pre mladých ľudí zameraného na vznikajúce zelené pracovné miesta, ktorý kombinuje neformálne vzdelávanie (NFE) a kombinované vzdelávanie.

Zamestnateľnosť zelenej mládeže

Nezamestnanosť mladých ľudí

Už dlho sa mladí ľudia stretávajú s vysokou mierou nezamestnanosti, nie však kvôli nedostatku zručností alebo vzdelania, ale kvôli štrukturálnym problémom. Projekt GYE poskytuje nielen nástroj pre pracovníkov s mládežou na úspešné vykonávanie školení o ekologických mäkkých zručnostiach v oblasti neformálneho vzdelávania, ale aj platformu elektronického vzdelávania na orientáciu v možných pracovných miestach a 4 centrá v 4 rôznych krajinách na získanie skúseností s ekologickým vzdelávaním a kontakt so sieťami komunit.

Environmentálna transformácia

V súvislosti s prvými dvoma bodmi je naliehavo potrebná environmentálna transformácia. Zelená dohoda EÚ a cieľ OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja č. 13 zdôrazňujú význam ekologickej transformácie. Mladí ľudia majú čoraz väčší záujem konať, pričom krízu vnímajú ako sociálnu aj vzdelávaciu výzvu. Ako uvádza MOP (2022), kríza mohla urýchliť štrukturálne zmeny na trhu práce, čo predstavuje príležitosti v rastúcich odvetviach pre mladých ľudí na začiatku ich kariéry. Vznikajúce a budúce ekologické pracovné miesta môžu podporiť spravodlivú environmentálnu a zamestnaneckú transformáciu a ponúknuť nové príležitosti. Pri správnej kombinácii politik možno analyzovať budúce trhy práce a ekologický vývoj s cieľom poskytnúť mladým ľuďom potrebné zručnosti a postupy rekvalifikácie (The Future of Jobs is Green, 2021).

Mladí ľudia by mali mať možnosť kriticky myslieť, zodpovedne konať a udržateľne žiť v reakcii na klimatickú krízu, pričom by sa mala zabezpečiť ich angažovanosť, aktívna účasť a spravodlivý prechod v tomto procese.

Aktivity a výsledky projektu GYE zhromažďujú a riešia potreby zelených aktérov a zároveň navrhujú praktické aktivity pre pracovníkov s mládežou s cieľom vytvoriť vlnový efekt.

2.2 Ciele

Cieľom GYE je vytvoriť štruktúrované vzdelávanie a poradenstvo pre mladých ľudí v oblasti nových zelených pracovných miest prostredníctvom neformálneho vzdelávania (NFE) a kombinovaného vzdelávania.

Zamestnateľnosť zelenej mládeže

GYE je presvedčená, že je naliehavo potrebné konať v záujme vytvorenia udržateľnej EÚ, ktorá ponúka starostlivosť a kvalitné zamestnanie pre mladých ľudí.

Poskytuje inovatívne metódy, osvedčené postupy a nástroje pre mladých ľudí, pedagógov a členov centier práce na zabezpečenie kvalitného vzdelávania a spravodlivého prechodu na ekologický rozvoj.

- Posilniť a podporiť mladých ľudí v ich osobnom a profesionálnom ekologickom rozvoji tým, že im poskytneme vzdelávacie aktivity pre osobnú a sociálnu ekologickú zmenu a digitálny vzdelávací MOOC;
- Pridajte hodnotu metodike neformálneho vzdelávania v oblasti zeleného učenia sa mäkkých zručností, ich získavania a reflexie pre mladých ľudí;
- Školenie a zdieľanie osvedčených postupov medzi 12 pracovníkmi s mládežou v rámci zmiešaných vzdelávacích programov na podporu rozvoja orientačných schopností a zručností mladých ľudí;
- Podporovať synergie medzi mládežníckym, pracovným a inštitucionálnym sektorom na miestnej úrovni a na úrovni EÚ a zvyšovať povedomie o potrebe spolupráce v oblasti zmiešanej politiky v zelenej a mládežníckej spoločnosti, ktorá podporuje zelené komunity a spravodlivý prechod.

2.3 Činnosti

Projekt je rozdelený do 5 pracovných balíkov, z ktorých každý predstavuje súbor činností určených na dosiahnutie jeho cieľov:

WP1 _ RIADENIE A KOORDINÁCIA PROJEKTOV

- Úvodné stretnutie: Iniciovanie projektu a zosúladenie všetkých partnerov.

Monitorovacie aktivity

- záverečné stretnutie: Ukončenie projektu a diskusia o dlhodobých vplyvoch.

WP2 Zelené mäkké zručnosti

Analýza zodpovedajúcich potrieb na základe rôznych aktérov

- Vývoj súboru nástrojov

Green Youth Employability

- Miestne podujatia: Testovacie stretnutia NFE s miestnou mládežou.
- Nadnárodné stretnutia Vypracovanie súboru nástrojov; príprava MOOC; zameranie na udržateľné komunity a udržateľné správanie.

WP3 Digitálny nástroj: MOOC

Nadnárodné stretnutie s odborníkmi a pracovníkmi s mládežou o udržateľných komunitách

- Vývoj MOOC na základe nadnárodného stretnutia WP2
- Testovacie podujatia
- Vzdelávacie aktivity: Zapojenie mladých ľudí do testovania a učenia sa o ekologických zručnostiach.

WP4 _ THE GREEN YOUTH LAB

- Školenie pre školiteľov:Vybaviť školiteľov zručnosťami na podporu mladých ľudí pri rozvoji zelených kompetencií
- Zelené laboratóriá pre mladých: Uskutočniť štyri laboratóriá s cieľom poskytnúť praktické skúsenosti.

WP5 _ PROPAGÁCIA, ŠÍRENIE. MULTIPLIKÁCIA PODUJATÍ A UDRŽATEĽNOSŤ

Propagačné podujatia so zapojením miestnych zainteresovaných strán

- Podujatia na šírenie informácií: Zdieľanie výsledkov projektu a osvedčených postupov
- Kampane v sociálnych médiách
- Záverečné multiplikačné podujatie každé v miestnej komunite

2.4 Očakávané výsledky

Cieľom projektu GYE je vytvoriť niekoľko kľúčových výstupov:

-Správa o prieskume: Poznatky o súčasnom stave zamestnatelnosti mladých ľudí v oblasti zelených pracovných miest.

- Súbor nástrojov pre pracovníkov s mládežou: Nástroje a metódy na podporu získavania zelených zručností, dostupné v angličtine a štyroch ďalších jazykoch.

Zamestnateľnosť zelenej mládeže

- MOOC: Online kurz s minimálne štyrmi vzdelávacími modulmi, fórum pre vzájomnú interakciu, priestor pre e-portfólio na reflexiu a zamestnateľnosť a príručka pre e-learningovú platformu.
- Green Youth Labs: Praktické laboratóriá na uplatňovanie ekologických zručností a vytváranie sietí v miestnych komunitách.
- Príručka: Dokumentácia skúseností a osvedčených postupov zo Zelených mládežníckych laboratórií.

Projekt významne posilňuje sektor mládeže tým, že poskytuje vysokokvalitné zdroje na rozvoj mladých ľudí v oblasti zelených pracovných miest.

Pracovníci s mládežou získajú prístup k účinným metódam a nástrojom prostredníctvom súboru nástrojov pre zelené mäkké zručnosti, Mooc a know-how v oblasti digitálneho vzdelávania, pilotného vzdelávacieho programu založeného na zmiešanom vzdelávaní, ktorý rieši miestne potreby aj potreby EÚ. Zavádza sa výmena osvedčených postupov a inovácií.

Táto iniciatíva nielenže zvyšuje zamestnateľnosť mladých ľudí v zelenom sektore, ale podporuje aj udržateľné postupy, kultúrne zmeny, aktívne a uvedoméle občianstvo, čím podporuje environmentálne uvedomélu a kvalifikovanejšiu pracovnú silu.

2.5 Partneri

SCAMBIEUROPEI ETS

Scambieuropei ETS

Scambieuropei ETS je združenie, ktoré sa venuje posilňovaniu postavenia mladých ľudí prostredníctvom podpory rozvoja odborných zručností a posilňovania sociálnej a participatívnej angažovanosti. Prostredníctvom metódik neformálneho vzdelávania a participatívnych procesov Scambieuropei ETS podporuje aktívne európske občianstvo medzi mladými ľuďmi a pracovníkmi s mládežou. Okrem toho sa združenie angažuje v oblasti podnikania a zamestnateľnosti mladých ľudí, podporuje rozvoj zručností a poskytuje nástroje, ktoré mladým ľuďom umožňujú robiť informované rozhodnutia o budúcnosti, prijímať výzvy a iniciovať nové podniky.

Zamestnateľnosť zelenej mládeže

Scambieuropei ETS má rozsiahle skúsenosti v oblasti digitálneho vzdelávania a komunikácie, pričom využíva podcasting, e-learning a informačné platformy na efektívne oslovenie a podporu svojho publika.

AJUNTAMENT D'ALZIRA

Alzira On Europe je kancelária európskych projektov mestskej rady Alzira. Vznikla v roku 2008 a jej cieľom je podporovať nové línie financovania a zdroje pre obec, ktoré umožňujú rozvoj nových projektov vo všetkých oblastiach samosprávy, ako aj podporovať výmenu poznatkov a osvedčených postupov s inými európskymi obcami. Alzira je španielske mesto so 44 225 obyvateľmi, ktoré sa nachádza vo "Valencijskom spoločenstve", 40 km od Valencie, ktorá je tretím najväčším mestom v Španielsku. Ayuntamiento de Alzira, riadi súvisiace projekty v rôznych oblastiach, ako je realizácia projektov spolupráce v oblasti inovácií a výmeny osvedčených postupov, projekty na podporu reformy politiky, mobilita študentov, odborná príprava pre zamestnanosť, Európsky zbor solidarity, výmeny mládeže a vzdelávacie kurzy v zahraničí, Eurodyssey atď.

TOPCOACH

Topcoach je inovatívna vzdelávacia organizácia so sídlom na Slovensku. Osobný rast a sebarozvoj je náš životný štýl. Veríme, že zmena môže najskôr nastať v nás, a to najmä prostredníctvom neustáleho zlepšovania a napredovania, čím sa odomyká ľudský potenciál. Majú bohaté skúsenosti v oblasti sebarozvoja, marketingovej komunikácie a event manažmentu.

Zamestnatelnosť zelenej mládeže

Veria, že odomknutím ľudského potenciálu prostredníctvom sebarozvoja bude človek žiť plnohodnotnejší a kvalitnejší život. Chcú ľuďom uľahčiť prístup k sebarozvoju na pravidelnej báze, prostredníctvom leTalkov a workshopov s profesionálnymi koučmi a lektormi z rôznych oblastí a v najvyššej kvalite.

LANDSCAPE GOVERNANCE COLLEGE GM NOVO MESTO

Vysoká škola manažmentu krajiny je nezávislá vysokoškolská inštitúcia, ktorá realizuje vysokoškolský študijný program prvého stupňa v oblasti manažmentu krajiny. Tento program zahŕňa rôzne oblasti, ako napríklad poľnohospodárstvo, cestovný ruch, ochrana prírody, hospodárstvo a logistika.

Vysokoškolský odborný študijný program manažment krajiny je oficiálne registrovaný a akreditovaný Slovenskou agentúrou pre zabezpečenie kvality vysokoškolského vzdelávania (NAKVIS). Naša inštitúcia má štatút riadneho člena v rámci Európskej asociácie pre zabezpečovanie kvality vo vysokoškolskom vzdelávaní (ENQA) a je zapísaná v Európskom registri zabezpečovania kvality vo vysokoškolskom vzdelávaní (EQAR). Program 1. stupňa trvá šesť semestrov (3 celé roky).

Súbor nástrojov

3. Súbor nástrojov

3.1 Ciele

Cielom súboru nástrojov pre pracovníkov s mládežou o ekologických mäkkých zručnostiach je vybaviť a inšpirovať pracovníkov s mládežou, pedagógov a odborníkov v oblasti vzdelávania rôznymi aktivitami, metódami a nástrojmi založenými na neformálnom vzdelávaní na podporu ekologických mäkkých zručností mladých ľudí.

Tento súbor nástrojov je určený na použitie v rámci miestnych aktivít aj aktivít EÚ a poskytuje 36 aktivít, metód alebo vzdelávacích stretnutí zameraných na získavanie ekologických mäkkých zručností.

Tento súbor nástrojov je určený na použitie v rámci miestnych aktivít aj aktivít EÚ a poskytuje 36 aktivít, metód alebo vzdelávacích stretnutí zameraných na získavanie ekologických mäkkých zručností. Štruktúra súboru nástrojov vychádza z 12 udržateľných kompetencií uvedených v dokumente "GreenComp: (Bianchi G., Pisiotis U., Cabrera Giraldez, M., 2022).

Každá kompetencia je podporená tromi možnosťami praktických aktivít, ktoré ponúkajú široký výber intervencií prispôsobiteľných rôznym kontextom a potrebám.

Tento zdroj podporuje vytváranie vysokokvalitných vzdelávacích príležitostí, pričom zdôrazňuje, že neformálne vzdelávanie, vzájomná výmena a zážitkové učenie podporujú zdieľanie vedomostí, reflexiu, hlbokú analýzu kľúčových konceptov a internalizáciu vzdelávacích skúseností.

Mäkké zručnosti v oblasti ekologického rozvoja sú kľúčovými faktormi, ktoré treba zväžiť, a základnými zručnosťami, ktoré treba mať.

- Zo sociálneho a občianskeho hľadiska podporujú kritickú analýzu a informovanosť o zmene klímy, podnecujú potrebu zmeny a formujú komunity. Posilňujú aktívne občianstvo, podporujú kultúrne zmeny smerom k udržateľnejšiemu správaniu a podporujú angažovanosť v sociálnych zmenách.

3. Súbor nástrojov

 Z hľadiska zamestnateľnosti je pre mladých ľudí, ktorí hľadajú pracovné príležitosti, rozhodujúce mať ekologické mäkké zručnosti. Na konkurenčnom a globálnom trhu môže byť uvedomelý, vnímavý a plne angažovaný jednotlivec so špecifickými ekologickými mäkkými zručnosťami významným rozdielom.

3.2 Cielová skupina

Súbor nástrojov je určený pre pracovníkov s mládežou, pedagógov, odborníkov, špecialistov na vzdelávanie, učiteľov, neformálne skupiny alebo ľudí, ktorí chcú poskytovať príležitosti na vzdelávanie v oblasti ekologického rozvoja s cieľom podporiť získavanie ekologických a udržateľných zručností. Využíva neformálne, interaktívne a participatívne aktivity, ktoré podporujú celoživotné a zážitkové učenie mladých ľudí.

Upozornenie:

Cieľom tohto zdroja nie je navrhnúť komplexný model vzdelávania alebo program odbornej prípravy. Je skôr inšpiratívnym zdrojom a východiskom pre praktické činnosti.

Pri navrhovaní programu možno súbor nástrojov použiť na doplnenie a posilnenie konkrétnych cieľov iniciatívy, pričom sa zohľadnia cieľové skupiny a jedinečné potreby učiacej sa komunity.

Na efektívne prispôsobenie týchto stretnutí je nevyhnutné zohľadniť špecifické potreby a zázemie mladých ľudí. Na zabezpečenie individuálnych vzdelávacích skúseností môže byť potrebné prispôbiť nástroje. Týmto spôsobom môžu pracovníci s mládežou vytvoriť relevantné, pútavé a účinné vzdelávacie príležitosti, ktoré podporia hlbšie pochopenie a záväzok mladých ľudí k udržateľným postupom.

3.3 Metodika

Tento komplexný zdroj je v súlade s rámcom GreenComp, ktorého cieľom je poskytnúť mladej generácii základné kompetencie pre udržateľný život a aktívnu účasť na ekologickom prechode.

3. Súbor nástrojov

Na základe tohto odkazu obsahuje súbor nástrojov tri stretnutia pre každú z uvedených kompetencií, ktoré sú navrhnuté tak, aby boli interaktívne a vychádzali zo zásad neformálneho vzdelávania (NFE).

Konzorcium uznalo významnú hodnotu neformálneho vzdelávania pri podpore celoživotného vzdelávania, najmä vzhľadom na jedinečné vzdelávacie profily mladých ľudí.

Samotný rámec GreenComp kladie dôraz na celoživotné vzdelávanie (CŽV), keďže je určený na podporu vzdelávacích programov pre CŽV. Okrem toho rámec uznáva dôležitosť rôznych vzdelávacích prostredí vrátane neformálneho vzdelávania, čím zdôrazňuje jeho význam v rôznych vzdelávacích kontextoch.

Využitím NFE sa súbor nástrojov zameriava na uľahčenie hlbšej internalizácie vedomostí a maximalizáciu celkovej skúsenosti s učením.

Integrácia rámca JRC GreenComp s princípmi neformálneho vzdelávania a celoživotného vzdelávania zdôrazňuje význam flexibilných a inkluzívnych vzdelávacích prístupov pri rozvíjaní kompetencií v oblasti udržateľnosti. Metodiky neformálneho vzdelávania, ktoré sa vyznačujú interaktívnym a participatívnym charakterom, sú obzvlášť účinné pri zapájaní mladých ľudí a riešení ich rozmanitých vzdelávacích potrieb. Tento prístup nielenže podporuje získavanie ekologických zručností, ale podporuje aj neustály osobný a profesionálny rozvoj, čím zabezpečuje, že získané vedomosti a kompetencie sú relevantné a prispôsobiteľné počas celého života.

Podporou celoživotného vzdelávania prostredníctvom neformálneho vzdelávania pomáha tento súbor nástrojov budovať odolnú a prispôsobivú mládež, ktorá bude schopná riadiť a udržiavať ekologický prechod.

3.3.1 GreenComp: Európsky rámec kompetencií v oblasti udržateľnosti, ktorý vytvorilo Spoločné výskumné centrum

Ako už bolo uvedené, štruktúra súboru nástrojov je vytvorená podľa vzoru štúdie kompetencií JRC GreenComp Framework.

3. Súbor nástrojov

Ako už bolo uvedené, štruktúra súboru nástrojov je vytvorená podľa vzoru štúdie kompetencií JRC GreenComp Framework.

GreenComp: Európsky rámec kompetencií v oblasti udržateľnosti je referenčný rámec, ktorý vytvorilo Spoločné výskumné centrum (JRC) v roku 2022.

Poskytuje spoločný základ pre učiacich sa a usmernenie pre pedagógov a ponúka konsenzuálnu definíciu toho, čo zahŕňa udržateľnosť ako kompetencia.

GreenComp definuje kompetencie v oblasti udržateľnosti (s. 15) ako:

"Kompetencie v oblasti udržateľnosti umožňujú žiakom osvojiť si hodnoty udržateľnosti a prijať komplexné systémy, aby mohli prijať alebo požiadať o prijatie opatrení, ktoré obnovia a zachovávajú zdravie ekosystémov a posilnia spravodlivosť, čím sa vytvoria vízie pre udržateľnú budúcnosť."

Zameriava sa na celoživotné vzdelávanie a zaoberá sa kompetenciami v oblasti udržateľného rozvoja, ktoré si môžu osvojiť všetky vekové kategórie. Okrem toho sa v dokumente uvažuje o všetkých typoch vzdelávania (formálnom, neformálnom a informálnom) ako o vektoroch rozvoja vzdelávania v oblasti udržateľnosti.

GreenComp identifikuje štyri oblasti kompetencií, ktoré zodpovedajú definícii udržateľnosti, a 12 kľúčových kompetencií, ktoré sú nevyhnutné na podporu udržateľného myslenia a správania.

Tieto kompetencie sú navrhnuté tak, aby ich bolo možné integrovať do rôznych vzdelávacích a profesijných kontextov s cieľom podporiť udržateľný rozvoj a environmentálnu zodpovednosť.

Štyri oblasti kompetencií a s nimi súvisiace kompetencie sú:

Stelesňovanie hodnôt udržateľnosti vrátane kompetencií

- oceňovanie udržateľnosti
- podpora spravodlivosti
- podpora prírody

Predvídanie udržateľnej budúcnosti vrátane kompetencií

- gramotnosť v oblasti budúcnosti
- prispôsobivosť
- prieskumné myslenie

Prijímanie komplexnosti v udržateľnosti vrátane kompetencií

- systémové myslenie
- kritické myslenie
- rámcovanie problémov

Konanie v prospech udržateľnosti vrátane kompetencií

- politické zastúpenie
- kolektívne konanie
- individuálna iniciatíva

3. Súbor nástrojov

Rámec GreenComp bol zvolený ako základná metodika, podľa ktorej sa bude postupovať pri tvorbe tohto súboru nástrojov, pretože poskytuje komplexný a štruktúrovaný model rozvoja kompetencií v oblasti udržateľnosti v rámci celoživotného vzdelávania.

Štruktúra kompetencií ponúka ucelenú víziu koncepcie udržateľnosti, pričom zdôrazňuje, že kompetencie neznamenujú postupnosť ich získavania. Všetky oblasti a kompetencie sú vzájomne prepojené a vzájomne súvisia.

Tento rámec poskytuje usmernenia a štruktúru pre pracovníkov s mládežou a odborníkov na vzdelávanie pri podpore rozvoja a získavania udržateľnosti.

Projekt GYE a tento konkrétny súbor nástrojov sa zaoberajú získavaním ekologických mäkkých zručností prostredníctvom neformálneho vzdelávania mladých ľudí podľa referenčného rámca GreenComp.

3.3.2 Neformálne vzdelávanie pre rozvoj ekologických mäkkých zručností

Súčasná a budúca generácia zdedia zložitý svet, ktorý sa neustále vyvíja a čelí významným výzvam. Naša spoločnosť má povinnosť posilniť a pripraviť mladých ľudí na kritické myslenie, adaptáciu, zodpovedné konanie a udržateľný život v reakcii na klimatickú krízu a zabezpečiť ich zapojenie a aktívnu účasť na tomto procese.

To sa dá dosiahnuť rozvojom ekologických mäkkých zručností podporovaných neformálnym vzdelávaním a hlbokým pochopením potrieb mladých ľudí aj spoločnosti. Na dosiahnutie tohto cieľa potrebujú pracovníci s mládežou jasné usmernenia na poskytovanie kvalitných vzdelávacích zdrojov.

Neformálne vzdelávanie je silným zdrojom efektívneho vzdelávania v sektore mládeže. Neformálne vzdelávanie a celoživotné vzdelávanie svojou vnútornou štruktúrou a metódami rešpektuje a spĺňa špecifické charakteristiky vzdelávania mládeže. Kolbov cyklus zážitkového učenia (Brader P., De Witte L. Ghanea N. a kol., s. 34 - 35), vyjadrený v štyroch kruhových fázach - konkrétna skúsenosť, reflexívne pozorovanie, abstraktná konceptualizácia a aktívne experimentovanie - zdôrazňuje základ neformálneho vzdelávania: učenie sa prostredníctvom činnosti, reflexie a výmeny postupov a poznatkov. Tento kruhový charakter poukazuje na neustále učenie, ktoré sa nikdy nekončí, ale vždy sa môže spochybňovať a zdokonaľovať.

3. Súbor nástrojov

Okrem toho sú mladí ľudia mimoriadne vhodní na celoživotné vzdelávanie. Pri prechode z dospelosti do dospelosti prechádzajú z formálneho vzdelávania do fázy, keď je potrebné neustále sa vzdelávať, aby mohli čeliť výzvam hospodárskeho trhu a občianskej spoločnosti, ktoré si neustále vyžadujú aktualizáciu, a aby sa stali uvedomenými a angažovanými občanmi. Ich skúsenosti a vedomosti sú cenným zdrojom pre ostatných a typický vzťah medzi facilitátorom a učiacim sa v neformálnom vzdelávaní rešpektuje profil učiaceho sa mladého človeka tým, že zdôrazňuje vzájomnosť, rešpekt a zapojenie učiaceho sa do jeho vlastných vzdelávacích potrieb a zodpovednosti.

Na záver možno konštatovať, že hlavné výhody sú tieto:

1. Flexibilita a prispôsobivosť: NFE sa dá prispôbiť rôznym potrebám a štýlom učenia sa mladých ľudí. Môže sa prispôbiť rôznym kontextom a prostrediam, vďaka čomu je prístupnejšie a relevantnejšie pre ich život. Učebné stretnutia by mali zahŕňať potreby učiacich sa, a ak je to možné, samotní učitelia sa by mali byť zapojení do navrhovania svojich vzdelávacích potrieb a výsledkov v participatívnom procese.
2. Zapojenie a motivácia: NFE využíva interaktívne a participatívne metódy, ktoré aktívne zapájajú mladých učiacich sa. Tento prístup môže byť v porovnaní s tradičnými formálnymi vzdelávacími metódami viac motivujúci a stimulujúci, čo pomáha udržať ich záujem a nadšenie pre učenie. Využíva tiež know-how, ktoré už majú a posilňuje ich silné stránky.
3. Praktické a zážitkové učenie: NFE kladie dôraz na učenie sa praxou, čo umožňuje mladým ľuďom aplikovať získané poznatky v reálnych situáciách a zvyšuje zmysluplnosť a dlhodobosť vzdelávacieho procesu.
4. Splnomocnenie a zodpovednosť: NFE povzbudzuje mladých ľudí, aby prevzali zodpovednosť za svoju cestu za vzdelaním, čím sa posilňuje pocit splnomocnenia, zodpovednosti a samostatnosti. Umožňuje mladým ľuďom uvedomiť si svoju úlohu v komunite a stať sa aktívnejšími.

3. Súbor nástrojov

5. Inkluzívnosť a dostupnosť: Neformálne vzdelávanie môže osloviť mladých ľudí s menšími príležitosťami.

Neformálne vzdelávanie je pre mladých ľudí vhodné, pretože je prispôsobivé, pútavé, zážitkové, zamerané na zručnosti, posilňuje postavenie, je inkluzívne a podporuje celoživotné vzdelávanie. Vďaka týmto vlastnostiam je účinným prístupom na riešenie jedinečných potrieb a výziev, ktorým čelia mladí učitelia sa.

3.4 Štruktúra súboru nástrojov

Súbor nástrojov ponúka 36 vzdelávacích stretnutí o neformálnom vzdelávaní s cieľom podporiť získavanie ekologických mäkkých zručností mladých ľudí. Je určený pre pracovníkov s mládežou, dizajnérov vzdelávania, pedagógov a všetkých, ktorí majú záujem organizovať vzdelávacie stretnutia zamerané na ekologický rozvoj.

Rozdelenie kompetencií vychádza z rámcovej štúdie kompetencií JRC GreenComp, ktorá identifikuje štyri makrooblasti, z ktorých každá obsahuje tri kompetencie, spolu dvanásť kompetencií v oblasti udržateľnosti pre celoživotné vzdelávanie. Pre každú kompetenciu sú v súbore nástrojov navrhnuté tri praktické činnosti, nástroje alebo metódy neformálneho vzdelávania.

Konzorcium zhromaždilo alebo upravilo existujúce relácie a vytvorilo úplne nové relácie. Počas vývoja súboru nástrojov bol každý partner zodpovedný za vytvorenie deviatich relácií na základe svojich odborných znalostí. Po počiatkovej fáze navrhovania a vypracovania návrhov partneri otestovali deväť aktivít, ktoré vytvorili iní, pričom každý partner zapojil najmenej 20 mladých ľudí, aby získal spätnú väzbu a podnety. Táto testovacia fáza zabezpečila, že aktivity boli v súlade s potrebami mladých ľudí a priamo ich zapojili ako aktívnych tvorcov spoločenských zmien. Na základe tejto spätnej väzby boli vykonané úpravy, ktoré viedli k vydaniu konečnej verzie súboru nástrojov. Súbor nástrojov je k dispozícii v angličtine a jeho preklady sú k dispozícii v taliančine, španielčine, slovenčine a slovinčine.

3. Súbor nástrojov

Tieto viaceré verzie podporujú jeho šírenie medzi rôznymi cieľovými skupinami a komunitami, vďaka čomu sa stáva praktickým zdrojom pripraveným na použitie pri prekladoch. Tento viacjazyčný prístup zvyšuje jeho vplyv na miestne komunity a mladých ľudí.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené celkové relácie zahrnuté v tomto dokumente.

Prvé tri stĺpce sú odvodené z rámca GreenComp, ktorý slúži ako základná metodika pre tento zdroj. V prvom stĺpci sú uvedené oblasti, v druhom sú uvedené kompetencie (tri pre každú oblasť) a v treťom stĺpci sú uvedené ich súvisiace deskriptory. Štvrtý a piaty stĺpec odkazujú na nástroje vytvorené projektovým konzorciom.

3. Súbor nástrojov

OBLASŤ	Stelesnenie hodnôt udržateľnosti		
COMPETENCE	POPIS	NFE SESSION	AUTOR
Oceňovanie udržateľnosti	Zamyslieť sa nad osobnými hodnotami; identifikovať a vysvetliť, ako sa hodnoty líšia medzi ľuďmi a v čase, a zároveň kriticky zhodnotiť, ako sú v súlade s hodnotami udržateľnosti.	Čo sú hodnoty a ako ovplyvňujú rozhodnutia týkajúce sa sociálnej a environmentálnej udržateľnosti	Alice Pomiato, Scambieuropei ETS
		Budovatelia zelenej budúcnosti	Katarina Kubickova, TOPCOACH
		Hodnoty v udržateľnosti	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
Podpora spravodlivosti	Podporovať rovnosť a spravodlivosť pre súčasné a budúce generácie a učiť sa od predchádzajúcich generácií v záujme udržateľnosti.	Ale čo sme urobili?	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
		Ako byť spravodlivý?	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
		Trh spravodlivého obchodu	Katarina Kubickova, TOPCOACH
Podpora prírody	Uznať, že človek je súčasťou prírody, a rešpektovať potreby a práva iných druhov a prírody samotnej s cieľom obnoviť a regenerovať zdravé a odolné ekosystémy.	Spojenie s prírodou	Rosalía Marchese, Scambieuropei ETS
		Zdravý život?	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
		Strážcovia prírody	Katarina Kubickova, TOPCOACH

3. Súbor nástrojov

OBLASŤ KOMPETENCIÍ	Priятие komplexnosti v oblasti udržateľnosti		
KOMPETENCIE	POPIS	NFE SESSION	AUTOR
Systemové myslenie	Pristupovať k problému udržateľnosti zo všetkých strán; brať do úvahy čas, priestor a kontext s cieľom pochopiť, ako sa prvky vzájomne ovplyvňujú v rámci systémov a medzi nimi.	Mapovanie celého systému pre udržateľnosť	Alice Pomiato, Scambieuropei ETS
		Hra na hrdinov	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
		Čo je holistické myslenie?	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
Kritické myslenie	Posudzovať informácie a argumenty, identifikovať predpoklady, spochybňovať status quo a uvažovať o tom, ako osobné, sociálne a kultúrne zázemie ovplyvňuje myslenie a závery.	Sila kritického myslenia	Alice Pomiato, Scambieuropei ETS
		Iný uhol	Ula Balaseviciute, Ajuntament d'Alzira
		Ako myslieť kriticky?	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
Rámcovanie problému	Formulovať súčasné alebo potenciálne výzvy ako problém udržateľnosti z hľadiska náročnosti, zapojených osôb, časového a geografického rozsahu s cieľom identifikovať vhodné prístupy na predvídanie a predchádzanie problémom a na zmiernenie a prispôsobenie sa už existujúcim problémom.	Ako môžeme... v udržateľnosti?	Rosalía Marchese, Scambieuropei ETS
		Od problému k riešeniu!	Ula Balaseviciute, Ajuntament d'Alzira
		Formovanie budúcnosti	Katarína Kubicková, TOPCOACH

3. Súbor nástrojov

OBLASŤ KOMPETENCIÍ	Predstavy o udržateľnej budúcnosti		
KOMPETENCIA	POPIS	NFE SESSION	AUTOR
Budúcnosť gramotnosti	Predstaviť si alternatívne udržateľné budúcnosti prostredníctvom predstavy a rozvoja alternatívnych scenárov a identifikácie krokov potrebných na dosiahnutie preferovanej udržateľnej budúcnosti.	Zelený ostrov	Rosalia Marchese, Scambieuropei ETS
		Cesta k zelenej budúcnosti	Ula Balaseviciute, Ajuntament d'Alzira
		Vízie do budúcnosti	Katarina Kubickova, TOPCOACH
ADAPTABILITA	Zvládnuť premeny a výzvy v komplexných situáciách udržateľnosti a prijímať rozhodnutia týkajúce sa budúcnosti v podmienkach neistoty, nejednoznačnosti a rizika.	Zelená cesta	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
		Rozhodovanie	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
		Prispôsobenie sa zmenám	Katarina Kubickova, TOPCOACH
Prieskumné myslenie	osvojiť si vzťahový spôsob myslenia skúmaním a prepájaním rôznych disciplín, využívaním tvorivosti a experimentovaním s novými myšlienkami alebo metódami.	Ozelenite svoj nápad	Rosalia Marchese, Scambieuropei ETS
		Kreativita	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
		Skúmanie budúcnosti	Katarina Kubickova, TOPCOACH

3. Súbor nástrojov

OBLASŤ KOMPETENCIÍ	Konanie v prospech udržateľnosti		
KOMPETENCIA	POPIS	NFE SESSION	AUTOR
Politická agentúra	Orientovať sa v politickom systéme, identifikovať politickú zodpovednosť a zodpovednosť za neudržateľné správanie a požadovať účinné politiky udržateľnosti.	Hodnotenie politiky	Rosalía Marchese, Scambieuropei ETS
		Požiadajte o zmeny!	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
		Hlasy mladých v politike	Katarína Kubicková, TOPCOACH
Kolektívna akcia	Konať v prospech zmeny v spolupráci s ostatnými.	Pracujme spoločne!	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
		Ste zmenou vo svete	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
		Zjednotení za zmenu	Katarína Kubicková, TOPCOACH
Individuálna iniciatíva	Identifikovať vlastný potenciál udržateľnosti a aktívne prispievať k zlepšeniu vyhliadok pre komunitu a planétu.	(viac) udržateľný životný štýl a aktívne občianstvo	Alice Pomiato, Scambieuropei ETS
		Moje malé zrnko piesku	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
		Aktívny v komunite	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto

Neformálne vzdelávacie stretnutia pre ekologické mäkké zručnosti

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

#CompetenceArea
*Stelesnenie hodnôt
udržateľnosti*

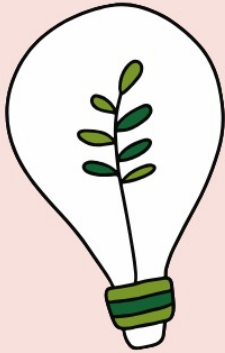
4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.1 Stelesnenie hodnôt udržateľnosti

KOMPETENCIA	POPIS	NFE SESSION	AUTOR
Oceňovanie udržateľnosti	Zamyslieť sa nad osobnými hodnotami; identifikovať a vysvetliť, ako sa hodnoty líšia medzi ľuďmi a v čase, a zároveň kriticky zhodnotiť, ako sú v súlade s hodnotami udržateľnosti.	Čo sú hodnoty a ako ovplyvňujú rozhodnutia týkajúce sa sociálnej a environmentálnej udržateľnosti	Alice Pomiato, Scambieuropei ETS
		Budovatelia zelenej budúcnosti	Katarina Kubickova, TOPCOACH
		Hodnoty v udržateľnosti	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
Podpora spravodlivosti	Podporovať rovnosť a spravodlivosť pre súčasné a budúce generácie a učiť sa od predchádzajúcich generácií v záujme udržateľnosti.	Ale čo sme urobili?	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
		Ako byť spravodlivý?	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
		Trh spravodlivého obchodu	Katarina Kubickova, TOPCOACH
Podpora prírody	Uznať, že človek je súčasťou prírody, a rešpektovať potreby a práva iných druhov a prírody samotnej s cieľom obnoviť a regenerovať zdravé a odolné ekosystémy.	Spojenie s prírodou	Rosalía Marchese, Scambieuropei ETS
		Zdravý život?	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
		Strážcovia prírody	Katarina Kubickova, TOPCOACH

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Stelesnenie hodnôt udržateľnosti

4.1.1 Kompetencie: Hodnotenie udržateľnosti

Zamyslieť sa nad osobnými hodnotami; identifikovať a vysvetliť, ako sa hodnoty líšia medzi ľuďmi a v čase, a zároveň kriticky zhodnotiť, ako sú v súlade s hodnotami udržateľnosti.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.1.1 oceňovanie udržateľnosti

SESSION 1

Čo sú hodnoty a ako ovplyvňujú rozhodnutia týkajúce sa sociálnej a environmentálnej udržateľnosti

NÁZOV ČINNOSTI	Čo sú hodnoty a ako ovplyvňujú rozhodnutia týkajúce sa sociálnej a environmentálnej udržateľnosti
Autor	Alice Pomiato, Scambieuropei ETS
Typ aktivity	Lekcia, skupinový kruh, skupinový workshop, debata
Oblasť pôsobnosti	Stelesnenie hodnôt udržateľnosti
Kompetencia	Hodnotenie udržateľnosti
Ciele	<ul style="list-style-type: none"> • Zamyslite sa nad svojimi osobnými hodnotami: pochopte, ako hodnoty ovplyvňujú každodenné rozhodnutia a správanie. • Identifikovať a vysvetliť variabilitu hodnôt: preskúmať, ako sa hodnoty môžu líšiť v závislosti od ľudí, potrieb, privilégií, vzdelania, životných skúseností a kontextu v priebehu času (krátkodobo-dlhodobo). • Súlad s hodnotami udržateľnosti: analyzujte, ako sú osobné hodnoty v súlade so zásadami environmentálnej a sociálnej udržateľnosti.
Trvanie	2h

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Počet účastníkov	8
Materiál	Post-it, fixky, tabuľa, priestor na kruh, obrazovka https://www.mentimeter.com/ a veľké papierové plagáty
Zdroje	<ul style="list-style-type: none"> • Pyramída hodnôt: https://startwithvalues.com/the-values-pyramid-a-hierarchy-of-core-values/ • Teória ekologických hodnôt: Hodnotová analýza: Viac ako konformita, hľadanie cieľov a dodržiavanie pravidiel v konaní a interakcii: https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/10892680211048174 • Hľadanie udržateľných hodnôt: Štruktúrovaný prehľad literatúry https://www.mdpi.com/2071-1050/12/2/615

Vysvetlenie:

Časť I „Kruh hodnôt“ (20 min)

Účastníci sa postavia do kruhu.

Osoba, ktorá facilituje, nahlas prečíta sériu výrokov týkajúcich sa rôznych hodnôt.

Niektoré príklady:

„Úcta k prírode je pre mňa základom“

„Často sa vám stáva, že obhajujete svoje hodnoty“

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

„starostlivo si vyberáte organizácie alebo spoločnosti, s ktorými spolupracujete alebo od ktorých nakupujete“

Kto zdieľa toto vyhlásenie, urobí krok vpred a podelí sa o to, prečo je to pre neho hodnota (s viacerými odpoveďami).

Časť. II.1 Skupinový brainstorming: Aké sú vaše hodnoty? (40 min)

Účastníci sa pomocou Mentimetra podelia o to, ktoré sú ich najdôležitejšie hodnoty (s viacerými odpoveďami).

Vytvorenie „múru hodnôt“.

Každé z piatich najčastejšie sa opakujúcich slov bude napísané a zobrazené na plagáte.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Účastníci budú vyzvaní, aby napísali a povedali, prečo sú tieto hodnoty dôležité, a potom diskutovali o tom, ako by sa mali uplatňovať v oblasti sociálnej a environmentálnej udržateľnosti.

Časť II.2 Skupinový brainstorming: Aké sú vaše hodnoty?

Pri každej hodnote sa opýtajte: „Som človek, ktorý preukazuje *túto* hodnotu? Ako sa môžem zlepšiť?“

Kde môžem:

1. Upcyklovanie / vylepšovanie mojich hodnôt
2. Recyklácia / Prehodnotenie mojich hodnôt
3. Downcycling / Degradácia mojich starých hodnôt
4. Ako možno hodnoty zdieľať a nebyť privilegiom

Upcycling

Recycling

Downcycling

Riadená diskusia o vzájomnom prepojení hodnôt a našej spoločnej reality.

Časť III Cvičenie: Simulácia diskusie o tom, ako hodnoty ovplyvňujú rozhodnutia týkajúce sa sociálnej a environmentálnej udržateľnosti (40 min)

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Rozdelenie do skupín. Každá skupina sa bude zaoberať makro témou, prípadovou štúdiou alebo scenárom.

Určíme skutočný problém, pri ktorom je pre nás ťažké prepojiť hodnoty a udržateľnosť. Príklad: „Ludia veria, že majú vedomosti a možnosti robiť udržateľnejšie rozhodnutia na individuálnej a ekonomickej úrovni, ale považujú ich za ekonomicky a časovo nedostupné“.

Diskusia o tom, ako hodnoty ovplyvňujú rozhodnutia týkajúce sa udržateľnosti. Identifikácia toho, ktoré činnosti nám bránia prepojiť hodnoty s konkrétnymi a reálnymi činmi.

Každý účastník bude hrať úlohu postavy, ktorá zdieľa problémy a navrhuje riešenia:

Moderátor

Zástanca spotrebiteľov

Zástupca spoločnosti

Environmentálny aktivista

tvorca politiky

Zástupca širokej verejnosti

Potom:

Vytvorte scenáre, v ktorých musia účastníci prijímať rozhodnutia, ktoré majú vplyv na väčší systém.

Zahrajte si roly rôznych zainteresovaných strán v rámci systému, aby ste pochopili rôzne perspektívy.

Ciele: Návrh, ako konať v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte v rôznych kontextoch.

Debriefing: V rámci diskusie sa zúčastnite na diskusii o situácii a jej výsledkoch:

Zdieľanie výsledkov a diskusia s väčšou skupinou. (10 min)

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.1.1 Hodnotenie udržateľnosti

NÁSTROJ 2

Budovatelia zelenej budúcnosti

Názov činnosti	Budovatelia zelenej budúcnosti
Autor	Katarina Kubickova, TopCoach
Typ aktivity	Workshop
Oblasť kompetencií	Stelesnenie hodnôt udržateľnosti
Kompetencia	Oceňovanie udržateľnosti
Ciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vzdelanie: Poskytnúť vedomosti o princípoch udržateľnosti a dôležitosti udržateľných postupov. 2. Zapojenie: Aktívne zapojiť účastníkov do činností, ktoré podporujú udržateľný život. 3. Činnosť: Inšpirovať účastníkov, aby do svojho každodenného života zaviedli udržateľné postupy.
Trvanie	2.5 h
Počet účastníkov	8

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Materiál	<ul style="list-style-type: none"> • Recyklovateľné materiály (kartón, papier, plastové fľaše, plechovky atď.) • fixky, farby, nožnice, lepidlo a iné pomôcky pre remeselníkov • pracovné listy a kvízové hárky • Flip chart a fixky • Vzorky ekologických výrobkov • Digitálne prezentačné zariadenie (voliteľné) • Malé ekologické ceny za aktivity
Zdroje	<ul style="list-style-type: none"> • Európsky rámec udržateľnosti (rámec GreenComp) • Vzdelávacie zdroje o udržateľnosti od environmentálnych organizácií (napr. WWF, Greenpeace)

vysvetlenie:

Workshop „Green Future Builders“ je určený na vzdelávanie a zapojenie mladých ľudí do témy udržateľnosti. Účastníci budú skúmať rôzne aspekty udržateľného života prostredníctvom interaktívnych aktivít, diskusií a praktických projektov. Cieľom workshopu je podporiť hlbšie pochopenie toho, ako jednotlivé činy prispievajú k širším environmentálnym výsledkom, a umožniť mladým ľuďom, aby sa stali obhajcami udržateľnosti vo svojich komunitách.

Úvod (20 minút)

- Privítanie a predstavenie koncepcie udržateľnosti.
- Prehľad programu a cieľov seminára.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Aktivita 1: Honba za udržateľnosťou (30 minút)

- Účastníci pracujú v tímoch a hľadajú a identifikujú predmety súvisiace s udržateľnosťou v okolí miesta konania.
- Medzi predmety patria recyklačné koše, ekologické výrobky, energeticky úsporné zariadenia atď.
- Tímy prezentujú svoje zistenia a diskutujú o dôležitosti jednotlivých položiek.

Aktivita 2: Projekt Upcycling Craft (40 minút)

- Každý tím vytvorí užitočný alebo dekoratívny predmet z poskytnutých recyklovateľných materiálov.
- Tímy predstavia svoje výtvary a vysvetlia, ako upcycling prispieva k udržateľnosti.

Prestávka (10 minút)

Aktivita 3: Kvíz o uhlíkovej stope a diskusia (30 minút)

- Kvíz o otázkach týkajúcich sa uhlíkovej stopy s cieľom zvýšiť povedomie o individuálnom a kolektívnom vplyve.
- Skupinová diskusia o spôsoboch znižovania uhlíkovej stopy v každodennom živote.

Aktivita 4: Brainstorming o udržateľnosti (30 minút)

- Tímy si premyslia praktické spôsoby, ako zaviesť udržateľné postupy vo svojich školách, domácnostiach a komunitách.
- Každý tím predstaví svoje nápady, po ktorých nasleduje skupinová diskusia s cieľom spresniť a rozšíriť návrhy.

Diskusia a reflexia (20 minút)

- Účastníci sa zamyslia nad tým, čo sa naučili a ako to môžu využiť.
- Diskusia o tom, ako prekonať výzvy pri zavádzaní udržateľných postupov.

Záverečné poznámky (10 minút)

- Zhrnutie kľúčových poznatkov.
- Povzbudenie k ďalšiemu vzdelávaniu a presadzovaniu udržateľnosti.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.1.1 Hodnotenie udržateľnosti

NÁSTROJ 3

Hodnoty v oblasti udržateľnosti

Názov činnosti	Čo sú hodnoty a ako ovplyvňujú rozhodnutia týkajúce sa sociálnej a environmentálnej udržateľnosti
Autor	Andrej Liseč, Landscape Governance College Gm Novo mesto
Typ činnosti	Diskusia, brainstorming
Oblasť kompetencií	Stelesnenie hodnôt udržateľnosti
Kompetencie	Oceňovanie udržateľnosti
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby sa mladí ľudia zamysleli nad tým, aké sú ich osobné hodnoty; aby zistili a vysvetlili, ako sa hodnoty medzi ľuďmi a v čase menia. Cieľom je, aby sa títo mladí ľudia zamysleli nad tým, ako konali predtým, a premýšľali o alternatívach, aby sa poučili z minulosti.
Trvanie	1h

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Minimálny počet účastníkov	5
Materiál	NA
Zdroje	NA

vysvetlenie:

Toto stretnutie je rozdelené na dve časti po 30 minút: brainstorming a diskusiu.

Časť 1: Brainstorming

V tejto časti môžete využiť techniku kooperatívnej práce na flipcharte na brainstorming a zozbierať zoznam konceptov, činností alebo vecí, ktoré sa kedysi robili udržateľnejším spôsobom a v priebehu rokov sa zmenili.

Pokiaľ ide o životné prostredie a udržateľnosť, niektoré spoločné základné hodnoty môžu zahŕňať:

Úcta k prírode

Uznávanie hodnoty prírodného sveta a našej vzájomnej prepojenosti s ním.

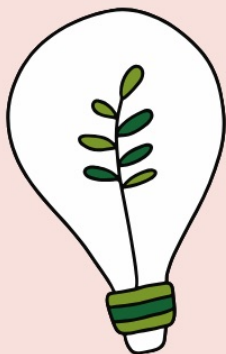
Mali by sme diskutovať o tom, ako byť udržateľní.

Časť 2: Diskusia

V tejto časti stretnutia budeme diskutovať o Prijatí našej zodpovednosti za starostlivosť o životné prostredie a jeho ochranu pre budúce generácie.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Stelesnenie hodnôt udržateľnosti

4.1.2 Podpora spravodlivosti

Podporovať rovnosť a spravodlivosť pre súčasné a budúce generácie a učiť sa od predchádzajúcich generácií v záujme udržateľnosti.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.1.2 Podpora spravodlivosti

NÁSTROJ 1

Ale čo sme urobili?

Názov aktivity	Ale čo sme urobili?
Autor	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
Typ aktivity	Discussion, brainstorming
Oblasť kompetencií	Stelesnenie hodnôt udržateľnosti
Competence	Podpora spravodlivosti
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby sa mladí ľudia zamysleli nad tým, ako sa ľudia správali pred niekoľkými rokmi a čo zmenila industrializácia alebo konzumný spôsob života a ako táto zmena zhoršuje životné prostredie. Cieľom je, aby sa títo mladí ľudia zamysleli nad tým, ako sa správali predtým, a premýšľali o alternatívach, aby sa poučili z minulosti.
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	5

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Materiál

Papier, perá a tabuľu.

vysvetlenie:

Toto stretnutie je rozdelené na dve časti po 30 minút: brainstorming a diskusiu.

Časť 1: Brainstorming

V tejto časti môžete využiť techniku kooperatívnej práce na flipcharte na brainstorming a zozbierať zoznam pojmov, činností alebo vecí, ktoré sa kedysi robili udržateľnejším spôsobom a v priebehu rokov sa zmenili, až sa dnes táto činnosť znečisťuje oveľa viac alebo produkuje oveľa viac odpadu ako predtým.

Niektoré príklady by mohli byť nasledovné:

- Plastové nákupné tašky.
- Plastové obaly na potraviny a výrobky vo všeobecnosti.
- Intenzívny a extenzívny chov hospodárskych zvierat a poľnohospodárstvo.

Aby sme zachytili výsledky tohto brainstormingu, mohli by sme vytvoriť tabuľku so štyrmi stĺpcami, kde by sme mali činnosť, výhody a nevýhody predtým a teraz.

Action			
Before		Now	
Pros	Cons	Pros	Cons

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Časť 2: Diskusia

V tejto časti stretnutia na základe tabuľky, ktorú účastníci vytvorili, rozdelíme účastníkov do dvoch skupín, ktoré budú musieť diskutovať, pričom každá skupina bude predstavovať obdobie v histórii (pred a po), ktoré je z rôznych dôvodov lepšie.

Debata by sa uskutočnila pre každé opatrenie, ktoré sme porovnali z prvej časti, a skončila by sa, keď by sa dospelo k realizovateľnej možnosti s najmenším znečistením, pričom obe skupiny by dosiahli dohodu.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.1.2 Supporting Fairness

NÁSTROJ 2

Ako byť spravodlivý?

Názov aktivity	How to be fair?
Autor	Andrej Lisec, Landscape Governance College Gm Novo mesto
Typ aktivity	Discussion, brainstorming
Oblasť kompetencií	Stelesnenie hodnôt udržateľnosti
Kompetencie	Podpora spravodlivosti
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby sa mladí ľudia zamysleli nad tým, ako byť spravodlivý v udržateľnosti v meniacom sa prostredí.
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	5
Materiál	Papier, perá a tabuľu.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Vysvetlenie:

Toto stretnutie je rozdelené na dve časti po 30 minút: brainstorming a diskusiu.

Časť 1: Brainstorming

V tejto časti môžete použiť techniku kooperatívnej práce na flipcharte na brainstorming a zozbierať zoznam pojmov, činností alebo vecí, ktoré možno použiť v spravodlivosti v oblasti udržateľnosti. Čo môžeme urobiť, aby sme menej znečisťovali našu planétu.

Niektoré príklady by mohli byť nasledovné:

- Používať bicykel
- Používať ekologické tašky
- Používať verejnú dopravu
- používať elektromobil
- používať ekologické vykurovanie

Časť 2: Diskusia

V tejto časti sa zamyslíme nad tým, čo sme robili v minulosti a čo môžeme urobiť pre lepšiu budúcnosť.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.1.2 Podpora spravodlivosti

NÁSTROJ 3

Trh spravodlivého obchodu

Názov činnosti	Trh spravodlivého obchodu
Autor	Katarina Kubickova, TOPCOACH
Typ aktivity	Interaktívny workshop
Oblasť kompetencií	Stelesnenie hodnôt udržateľnosti
Kompetencie	Podpora spravodlivosti
Ciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vzdelanie: Zvýšiť povedomie o sociálnej spravodlivosti a férovosti v globálnom obchode. 2. Angažovanosť: Zapojiť účastníkov do aktivít, ktoré zdôrazňujú význam spravodlivého obchodu. 3. Empatia: Podporovať empatiu a pochopenie problémov, ktorým čelia výrobcovia v rozvojových krajinách. 4. Akcia: V rámci projektu sa zamerajte na podporu spravodlivého obchodovania s ľuďmi: Inšpirovať účastníkov, aby pri svojich nákupných rozhodnutiach podporovali postupy spravodlivého obchodu.
Trvanie	2h
Minimálny počet účastníkov	10

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Materiál	<ul style="list-style-type: none"> - Vzorok fair trade a bežných výrobkov (káva, čokoláda, čaj atď.) - Informačné listy alebo videá s príbehmi výrobcov spravodlivého obchodu - fixky, papier a flipcharty na brainstormingové stretnutia - pracovné listy na analýzu výrobkov - Digitálne prezentačné zariadenie (voliteľné) - Malé fair trade ceny alebo občerstvenie
Zdroje	<p>Fairtrade International (Fairtrade.net) (https://www.fairtrade.net/about/what-is-fairtrade) (https://www.fairtrade.net/standard)</p> <p>Oxfam (https://www.oxfam.org/en/what-we-do/issues/trade) (https://www.oxfam.org/en/what-we-do/issues/fair-trade)</p> <p>Global Exchange (https://globalexchange.org/campaigns/fair-trade/)</p>

vysvetlenie:

Workshop „Fair Trade Marketplace“ je určený na vzdelávanie mladých ľudí o dôležitosti spravodlivosti v globálnych obchodných praktikách. Prostredníctvom interaktívnych aktivít, diskusií a simulácií sa účastníci dozvedia o zásadách spravodlivého obchodu a o vplyve ich nákupných rozhodnutí na výrobcov a komunity na celom svete. Cieľom seminára je pestovať zmysel pre sociálnu spravodlivosť a povzbudiť účastníkov k podpore spravodlivého obchodu.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Náčrt aktivity:

Úvod (15 minút)

- privítanie a predstavenie konceptu spravodlivého obchodu.
- Prehľad programu a cieľov seminára.

Aktivita 1: Simulácia spravodlivého obchodu (30 minút)

- Účastníci sú rozdelení do malých skupín, ktoré predstavujú rôzne úlohy v globálnom obchodnom reťazci (výrobcovia, obchodníci, spotrebitelia).
- Skupiny sa zapoja do simulácie obchodovania, pričom rokujú o cenách a podmienkach obchodu.
- Po skončení simulácie sa uskutoční diskusia o výsledkoch a výzvach, ktorým každá skupina čelila.

Aktivita 2: Analýza výrobkov spravodlivého obchodu (20 minút)

- Každá skupina dostane súbor výrobkov (spravodlivého obchodu aj bežných výrobkov).
- Účastníci analyzujú a porovnávajú výrobky na základe ich označení, výrobných postupov a vplyvu na komunity.
  - Skupiny prezentujú svoje zistenia a diskutujú o význame certifikátov fair trade.

Aktivita 3: Cvičenie na empatiu

- Príbehy výrobcov (20 minút)
- Účastníci si vypočujú alebo prečítajú príbehy fair trade výrobcov z rôznych častí sveta.
- Skupinová diskusia o výzvach, ktorým títo výrobcovia čelia, a o tom, ako postupy spravodlivého obchodu pomáhajú tieto výzvy riešiť.

Aktivita 4: Plánovanie opatrení

- Podpora spravodlivého obchodu (25 minút)
- Účastníci si v hlavách premietnu spôsoby, ako podporiť a propagovať spravodlivý obchod vo svojich komunitách.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

- Každá skupina vytvorí plán alebo kampaň na zvýšenie povedomia o spravodlivom obchode medzi svojimi rovesníkmi a rodinami.
- Skupiny predstavia svoje akčné plány.

Debrief a reflexia (15 minút)

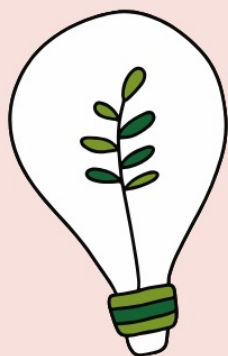
- Účastníci sa zamyslia nad tým, čo sa naučili a ako to môžu uplatniť.
- Diskusia o význame informovaného a etického rozhodovania pri nákupe.

Záverečné poznámky (5 minút)

- Zhrnutie kľúčových poznatkov.
- Povzbudenie k ďalšej podpore postupov spravodlivého obchodu. Cieľom tejto aktivity je poskytnúť mladým ľuďom hlbšie pochopenie spravodlivosti a rovnosti v globálnom obchode, povzbudiť ich k podpore postupov spravodlivého obchodu a pozitívne ovplyvniť životy výrobcov.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Stelesnenie hodnôt udržateľnosti

4.1.3 Podpora prírody

Uznať, že človek je súčasťou prírody, a rešpektovať potreby a práva iných druhov a prírody samotnej s cieľom obnoviť a regenerovať zdravé a odolné ekosystémy.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.1.3 Podpora prírody

NÁSTROJ 1

Spojte sa s prírodou

Názov činnosti	Spojenie s prírodou
Autor	Rosalía Marchese, Scambieuropei ETS
Typ aktivity	Simulácia, kooperatívne učenie, diskusia
Oblasť kompetencií	Stelesnenie hodnôt udržateľnosti
Kompetencie	Podpora prírody
Ciele	Zamyslieť sa nad pojmom speciesizmus, ktorý spája ľudské bytosti a ostatné druhy v prírode. Tým sa prekoná kognitívna disonancia medzi účastníkmi. Zvýšiť kritické myslenie založené na reálnych údajoch o obnove ekosystémov a našom vplyve zachovaním etického rešpektu k iným bytostiam.
Trvanie	1h 30 min
Minimálny počet účastníkov	15

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Materiál	Papers, pens, flipchar
Zdroj	Useful material that can be used in the session: https://www.terranuova.it/News/Stili-di-vita/L-antispecismo-spiegato-a-mia-mamma

Vysvetlenie:

Zasadnutie je rozdelené do 3 častí s cieľom zvýšiť úroveň vedomostí a zdieľať informovanosť založenú na údajoch v postupnom formáte.

FÁZA 1 - SIMULÁCIA (40 minút)

- Účastníci sú rozdelení do 3 hlavných skupín (pri väčšom počte aj do viacerých). Každá skupina bude predstavovať určitú úlohu: Otroci zameraní ako RASA 2: chceli by zmeniť svoje postavenie na slobodu. Musia si pripraviť žiadosti. Držitelia otrokov zameraných ako RASA 1: chcú zachovať status quo. Musia si pripraviť nároky. Inštitúcia: Od otrokov sa žiada zmena pravidiel, musia si vypočúť obe požiadavky a rozhodnúť sa.
- Skupiny majú 15 minút na prípravu tvrdení.
- Nároky sa prezentujú a inštitúcia vyrieši problém prijatím rozhodnutia.
- Po skončení simulácie facilitátor začne debriefing:
  1. Ako sa konalo v jednej a v druhej úlohe? Zhodli ste sa na predložených tvrdeniach?
  2. Myslíte si, že rozhodnutie bolo správne? Prečo?
  3. Čo si myslíte, keby boli otroci zvieratami zatvorenými vo farmách? Nachádzate v tom paralely? A chovatelia boli predstaviteľmi potravinárskeho priemyslu?

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Využívali by ste otrokov len preto, že ich potrebujete na produkciu mlieka, mäsa atď.?

4. Zmenili by ste v tomto prípade konečné rozhodnutie? A prečo?

5. Našli by ste aj iné príklady takéhoto paralelizmu? (napríklad: ženy, ktoré otehotneli len preto, aby produkovali mlieko?)

FÁZA 2 - POJEM „DRUHIZMUS“ A ANALÝZA DÁT (30 minút) Facilitátor sa opýta skupiny, či poznajú pojem „druhizmus“ alebo či si vedia predstaviť, čo znamená. Všetky poznámky a spätnú väzbu zapíšu na tabuľu. Facilitátor predstaví tento pojem. Účastníci sa opäť rozdelia do 3 skupín na zber konkrétnych údajov o iných druhových úpravách podľa prístupu kooperatívneho učenia „jigsaw“ (každá skupina sa stane expertom v jednej časti získavania poznatkov).

Každá skupina má 20 minút na zber údajov, ktoré by mali vychádzať zo zdrojov a údajov.

Možné témy:

- INTENZÍVNE HOSPODÁRSTVO: Je intenzívne poľnohospodárstvo udržateľné? Koľko pôdy je potrebné? Koľko vody a potravy sa dodáva zvieratám? Ako sa s nimi zaobchádza? Musíte jesť zvieratá, aby ste prežili?
- ZVIERATÁ A TURIZMUS Koľko zvierat sa využíva v cestovnom ruchu? Ako sa s nimi zaobchádza? Koľko ľudí platí za využívanie zvierat na turistickú zábavu?
- INTELIGENCIA ZVIERAT Trpia zvieratá? Nájdite neobyčajné veci, ktoré niektoré zvieratá dokážu; Ako sa zvieratá dokážu dorozumieť?

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

FÁZA 3 - DEBATA založená na metóde „Kde stojím“ (20 minút)

Facilitátor nakreslí na zem spojitú čiaru. Na protihľadej strane sa nachádza „súhlasím“ a „nesúhlasím“. Facilitátor prečíta niekoľko viet a účastníci si musia vybrať jedno miesto pozdĺž čiary. po zaujatí stanoviska požiadame 2-3 ľudí, aby vysvetlili svoj názor aj vzhľadom na prieskum v predchádzajúcich fázach.

Účastníci môžu meniť stanoviská vzhľadom na diskusiu, na ktorú bolo poukázané. Niektoré navrhované vety.

Myslím si, že potraviny by mali zohľadňovať etické dopady

Reagoval by som, keby som videl, ako bijú mačku alebo psa

Reagoval by som, keby som videl, ako bijú prasa

Jazdil by som na slonovi počas cesty do Thajska

Myslím si, že zohľadnenie etickej spotreby môže mať vplyv na politiku a lobovanie

Myslím si, že človek, ktorý bije iného človeka, je zločinec

Myslím si, že človek, ktorý zviera odoberie z jeho prirodzeného ekosystému, zavrie ho na farmu, dá mu jedlo, aby sa zväčšilo, aby si vzalo svoje veci, je normálne

Myslím si, že ľudská rasa má právo využívať iné rasy.

DEBRIEFING

Po skončení 3 fáz sa skupina vráti do kruhu. Skupina je vyzvaná, aby zhodnotila dlhé sedenie.

Otázky, ktoré je možné položiť:

- Zmenilo sa vaše vnímanie práv zvierat?
- Boli nejaké údaje, ktoré ste našli a ktoré vás prekvapili? Ktoré a prečo?
- Myslíte si, že vy ako osoba máte vplyv na všetky zmeny?
- Myslíte si, že diskusia bola vhodná a dostatočne hlboká?
- Myslíte si, že zistené údaje vychádzali z reality? Overili ste si ich na základe faktov?

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

- Byť silný je to isté ako byť inteligentný? Je stále inteligentné žiť tak, ako žijeme? Je inkluzívne zabíjať zvieratá pre 15 minút potešenia? Odlišnosť by nemala znamenať menejcennosť.

Tak ako sú rôzne kultúry, sú aj rôzne druhy. Každý s inými potrebami, vedomosťami, systémom. Ale všetci sú si rovní a stvorení pre tento svet, aby žili v mieri.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.1.3 Podpora prírody

NÁSTROJ 2 Zdravý život?

Názov činnosti	Zdravý život?
Autor	Andrej Lisec, Landscape Governance College Gm Novo mesto
Typ činnosti	Discussion, brainstorming
Oblasť kompetencií	Stelesnenie hodnôt udržateľnosti
Kompetencie	Podpora prírody
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby sa mladí ľudia zamysleli nad tým, ako rešpektovať potreby a práva na život v zdravom ekosystéme.
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	5

Vysvetlenie:

Toto stretnutie je rozdelené na dve časti po 30 minút: brainstorming a diskusiu.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Časť 1: Brainstorming

V tejto časti môžete použiť techniku kooperatívnej práce na flipcharte na brainstorming a zozbieranie zoznamu pojmov, činností alebo vecí, ktoré sa dajú použiť v zdravých a odolných ekosystémoch.

Ako byť zelený:

V tejto časti stretnutia sa budeme zamýšľať nad regeneráciou zdravého a odolného ekosystému.

Ako vyrábame potraviny, čo robiť, aby to bolo ekologické, čo jeme?

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.1.3 Podpora prírody

NÁSTROJ 3

Strážcovia prírody

Názov činnosti	Strážcovia prírody
Autor	Katarina Kubickova, TOPCOACH
Typ aktivity	Budovanie tímu v prírode
Oblasť kompetencií	Stelesnenie hodnôt udržateľnosti
Kompetencie	Podpora prírody
Ciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vzdelanie: Zvyšovanie vedomostí o miestnej biodiverzite a ekosystémoch. 2. Zapojenie: Zapojiť účastníkov do praktických činností, ktoré podporujú ochranu prírody. 3. Informovanosť: Zvyšovať povedomie o význame ochrany prírodných biotopov. 4. Činnosť: Inšpirovať účastníkov, aby podnikli konkrétne kroky na podporu a ochranu prírody.
Trvanie	3h
Minimálny počet účastníkov	10

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Materiál	<ul style="list-style-type: none"> - Zoznamy a usmernenia pre lovcov odpadkov - zápisníky a perá na zaznamenávanie nálezov - Digitálne fotoaparáty alebo smartfóny na fotografovanie - záhradnícke náradie (rukavice, lopaty, lopatky) na projekt ochrany prírody - pôvodné rastliny alebo stromy na výsadbu - materiály na prírodovedné umenie (vetvičky, listy, kamene atď.) - vzdelávacie materiály o miestnej biodiverzite - občerstvenie a voda
Zdroje	<p>GreenComp Framework (European Sustainability Framework)</p> <p>(https://ec.europa.eu/info/education/skills-and-qualifications/greencomp-framework_en)</p> <p>WWF (World Wide Fund for Nature)</p> <p>(https://www.wwf.org.uk/get-involved/schools/resources)</p> <p>National Geographic</p> <p>(https://www.nationalgeographic.org/education/)</p>

Vysvetlenie:

„Strážcovia prírody“ je outdoorová teambuildingová aktivita, ktorej cieľom je spojiť mladých ľudí s prírodou a propagovať dôležitosť zachovania miestnej biodiverzity. Prostredníctvom série interaktívnych a vzdelávacích aktivít sa účastníci dozvedia o ekosystémoch, určia miestne druhy rastlín a živočíchov a zapoja sa do úsilia o ich ochranu. Cieľom je podporiť zmysel pre zodpovednosť a aktívnu účasť na ochrane prírodného prostredia.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Úvod (15 minút)

- Privítanie a predstavenie konceptu biodiverzity a ekosystémov. - Prehľad programu a cieľov dňa.

Aktivita 1: Hľadanie v prírode (30 minút)

- Účastníci sú rozdelení do tímov a dostanú zoznam predmetov, ktoré majú nájsť v určenej prírodnej oblasti.
- Položky zahŕňajú konkrétne rastliny, hmyz, stopy zvierat a prírodné prvky.
- Tímy zdokumentujú svoje nálezy pomocou fotografií a poznámok.

Aktivita 2: Prechádzka za poznávaním biodiverzity (45 minút)

- Prechádzka s miestnym prírodovedcom alebo biológom, ktorý vysvetľuje miestnu flóru a faunu.
- Účastníci sa dozvedia o úlohách rôznych druhov v ekosystéme a o význame biodiverzity.
- Možnosť otázok a odpovedí s odborníkom. Prestávka (10 minút)

Aktivita 3: Projekt ochrany prírody (60 minút)

- Tímy sa zúčastňujú na praktickom projekte ochrany prírody, ako je výsadba pôvodných stromov, odstraňovanie invázných druhov alebo vytváranie biotopov pre voľne žijúce zvieratá.
- Každý tím pracuje na konkrétnej úlohe a dozvie sa o jej vplyve na miestny ekosystém.

Aktivita 4: Prírodné umenie a reflexia (30 minút)

- Tímy vytvárajú umelecké diela s použitím prírodných materiálov zozbieraných počas hľadania odpadkov.
- Umelecké diela predstavujú význam prírody a biodiverzity. - Každý tím prezentuje svoje umenie a uvažuje o tom, čo sa naučil a ako môže prispieť k ochrane prírody.

Debrief a reflexia (20 minút)

- Skupinová diskusia o význame podpory a ochrany prírody.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

- Účastníci sa podelia o svoje skúsenosti a naplánujú spôsoby, ako pokračovať v podpore biodiverzity.

Záverečné poznámky (10 minút)

- zhrnutie hlavných záverov.
- Povzbudenie k ďalšiemu zapojeniu sa do aktivít na ochranu prírody. Cieľom tejto aktivity je prehĺbiť vzťah mladých ľudí k prírode, vzdelávať ich o význame biodiverzity a zapojiť ich do zmysluplných aktivít na ochranu prírody.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

#CompetenceArea
*Prijatie komplexnosti v
oblasti udržateľnosti*

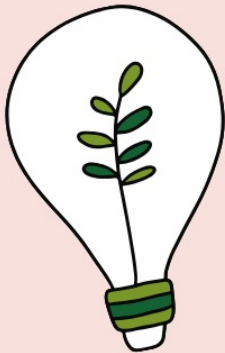
4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.2 Prijatie komplexnosti v udržateľnosti

KOMPETENCIA	POPIS	NFE SESSION	AUTOR
Systémové myslenie	Pristupovať k problému udržateľnosti zo všetkých strán; brať do úvahy čas, priestor a kontext s cieľom pochopiť, ako sa prvky vzájomne ovplyvňujú v rámci systémov a medzi nimi.	Mapovanie celého systému pre udržateľnosť	Alice Pomiato, Scambieuropei ETS
		Hra na hrdinov	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
		Čo je holistické myslenie?	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
Kritické myslenie	Posudzovať informácie a argumenty, identifikovať predpoklady, spochybňovať status quo a uvažovať o tom, ako osobné, sociálne a kultúrne zázemie ovplyvňuje myslenie a závery.	The power of critical thinking	Alice Pomiato, Scambieuropei ETS
		Iný uhol	Ula Balaseviciute, Ajuntament d'Alzira
		Ako myslieť kriticky?	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
Rámcovanie problému	Formulovať súčasné alebo potenciálne výzvy ako problém udržateľnosti z hľadiska náročnosti, zapojených osôb, časového a geografického rozsahu s cieľom identifikovať vhodné prístupy na predvídanie a predchádzanie problémom a na zmiernenie a prispôsobenie sa už existujúcim problémom.	Ako môžeme... v udržateľnosti?	Rosalia Marchese, Scambieuropei ETS
		Od problému k riešeniu!	Ula Balaseviciute, Ajuntament d'Alzira
		Formovanie budúcnosti	Katarina Kubickova, TOPCOACH

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Prijatie komplexnosti v oblasti udržateľnosti

4.2.1 Systémové myslenie

Pristupovať k problému udržateľnosti zo všetkých strán; brať do úvahy čas, priestor a kontext s cieľom pochopiť, ako sa prvky vzájomne ovplyvňujú v rámci systémov a medzi nimi.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.2.1 Systémové myslenie

NÁSTROJ 1

Mapovanie celého systému pre udržateľnosť

Názov aktivity	Whole System Mapping for Sustainability
Autor	Alice Pomiato, Scambieuropei ETS
Typ aktivity	Brainstorming, exercise, open discussion
Oblasť kompetencií	Prijatie komplexnosti v oblasti udržateľnosti
Kompetencie	Systémové myslenie
Ciele	Cieľom výučby systémového myslenia v kontexte environmentálnej a sociálnej udržateľnosti je pomôcť jednotlivcom pochopiť vzájomnú prepojenosť a závislosť v rámci prírodných a antropických systémov. Systémové myslenie umožňuje ľuďom uvedomiť si, že činnosti v jednej časti systému môžu mať ďalekosiahle a niekedy aj nezamýšľané dôsledky v iných častiach systému.
Trvanie	2h
Minimálny počet účastníkov	10

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Materiál	Plagát, papier, fixky
Zdroj	<p>System Thinking & Causal Loop Diagrams: https://sustainabilitymethods.org/index.php/System_Thinking_%26_Causal_Loop_Diagrams</p> <p>Enabling Green Skills: Pathways to Sustainable Development A Source Book to Support Skills Planning for Green Economies: https://www.researchgate.net/figure/Sustainable-value-framework-Source-Adapted-from-Senge-et-al-2008_fig6_328075553</p>

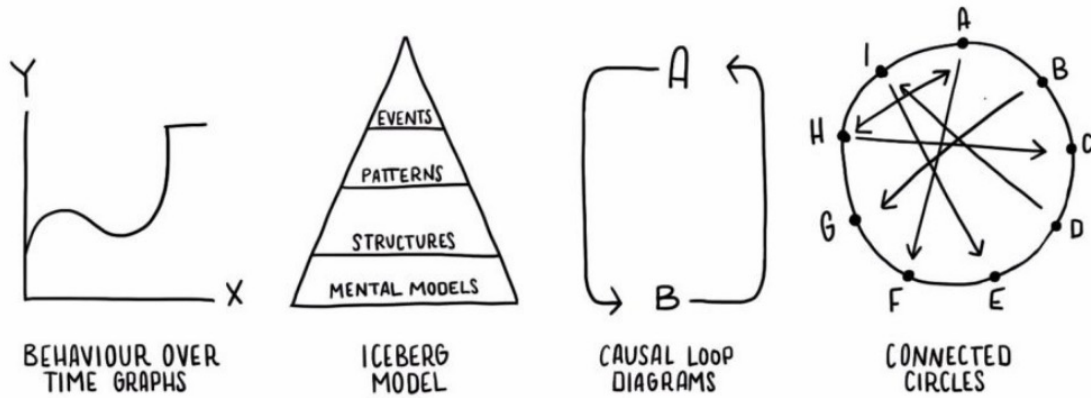
Explanation:

Prvá fáza - úvod (20 min)

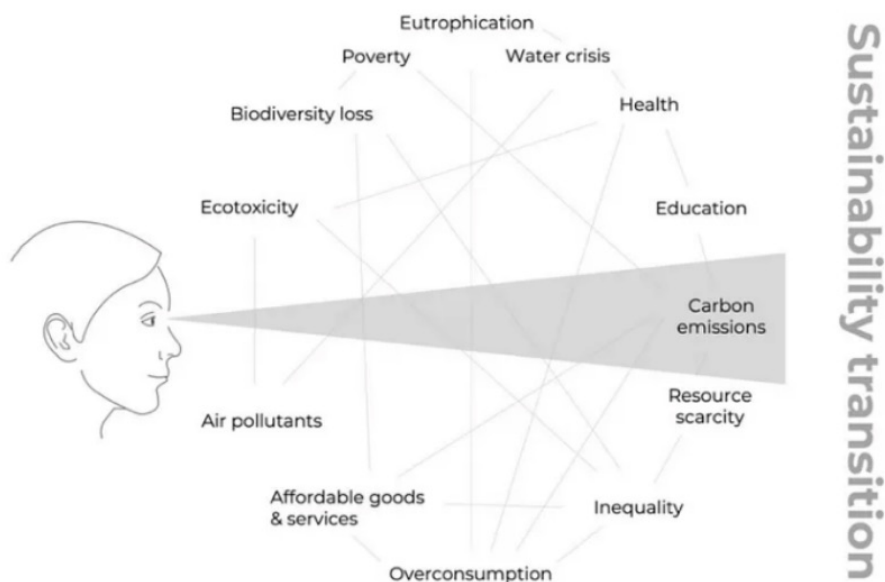
- Vysvetlite, čo je to lineárne myslenie a systémové myslenie a ich kľúčové základy a rozdiely; prečo ich potrebujeme na rozvoj mikro aj makro vízií a ako ich aplikovať, keď hovoríme o udržateľnosti a sociálnych témach; ako čítať bežne používanú techniku mapovania systému: diagram náhodnej slučky

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

TYPES OF SYSTEM MAPPING

Carbon Tunnel Vision

Graphic by Jan Konietzko

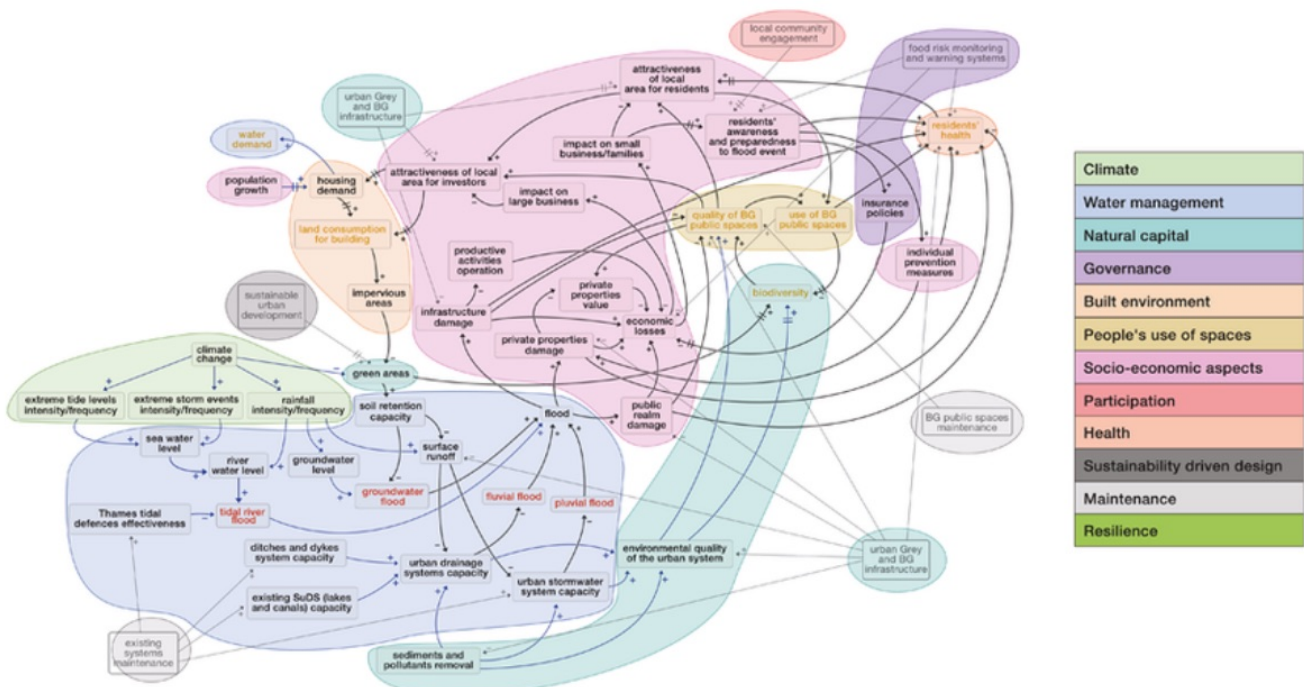
4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Druhá fáza - Cvičenie:

Účastníci sú rozdelení do 3 hlavných skupín (v prípade väčšieho počtu aj do viacerých). Každá skupina bude riešiť konkrétny problém.

Príklad: výroba a spotreba obnoviteľnej energie a energetický kolonializmus. ako dekarbonizovať naše ekonomiky zaručením udržateľného rozvoja v krajinách južnej pologule; čo, ako a prečo trénovať na témy udržateľnosti už od detstva. ako to zlepší život budúcich ľudí, či už dospelých alebo nie; na čom budeme musieť pracovať, aby sme mali stále viac rastlinnú a agrobiodiverznú stravu. Ktoré odvetvia v teréne to zlepší?

Príklad: V poľnohospodárstve, ak sa monokultúry praktizujú v oblasti s vysokým obsahom živín, výnosy budú prvých pár rokov vyzerat' dobre. Po určitom čase sa pôda vyčerpá z určitých živín, od ktorých sú plodiny závislé (rôzne rastliny majú rôzne potreby živín). V dôsledku toho je potrebné použiť hnojivá, aby sa úspešne pestovala úroda v nasledujúcej sezóne. Je to veľmi neprirodzený systém a funguje len tak, že spôsobuje ďalšie škody na životnom prostredí. Aké budú pozitívne a negatívne dôsledky? Ako na tom môžeme pracovať?

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Vytvorte schému príležitostnej slučky.

Vyberte si makro témy (farebné: ekonomické, politicko-právne, sociálne, environmentálne a zdravotné) a hľadajte medzi nimi vzorce a prepojenia s reakciami a dôsledkami.

Postup a ciele:

- Identifikujte systémové komponenty (uzly).
- Zmapujte vzájomné prepojenia a vzťahy (hrany).
- Analyzujte spätné väzby a vznikajúce správanie.
- Diskutujte o tom, ako zmeny v jednej časti systému ovplyvňujú ostatné.

Tretia fáza - Debriefing: Zdieľanie výsledkov a návrhov s väčšou skupinou a otvorená diskusia s ňou. (30 min.)

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.2.1 Systémové myslenie

NÁSTROJ 2

Hra na hrdinov

Názov aktivity	Role-playing game
Autor	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
Typ aktivity	
Oblasť kompetencií	Prijatie komplexnosti v oblasti udržateľnosti
Kompetencie	Systémové myslenie
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby sa mladí ľudia pozreli na problém udržateľnosti z rôznych uhlov pohľadu.
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	5

Vysvetlenie:

Na tomto stretnutí budeme najprv formou brainstormingu identifikovať činnosti, ktoré predstavujú problém pre životné prostredie a ktoré sa vyskytujú v našej spoločnosti.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Potom sa účastníci rozdelia do 5 skupín, z ktorých niektoré budú za a niektoré proti. Nie je potrebné, aby skupiny boli celý čas za a proti, pri každej diskusii si môžu vymeniť úlohy.

Niektoré z otázok, o ktorých by sa mohlo diskutovať, by mohli byť nasledovné:

- Nadmerné používanie plastov v jednorazových obaloch.
- Uprednostňovanie áut v mestách.

Spôsobom zlepšenia tejto aktivity je rozdelenie a vytvorenie rôznych skupín pre diskusiu. Cieľom tohto rozdelenia je pomôcť mladým ľuďom vidieť problém/otázku z rôznych uhlov pohľadu.

Rozdelenie by mohlo byť nasledovné:

- Člen verejnej inštitúcie.
- Klimatický aktivista
- Zástupca spoločností
- Pracovník v spoločnosti
- Moderátor

Každá úloha by si mala do 20 min. pripraviť svoje argumenty a neskôr sa začne jedna debata. Moderátor by mal dať slovo každému účastníkovi. Na konci by mala byť reflexia o argumentoch, ktoré účastníci urobili, a snaha nájsť riešenie týchto problémov.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.2.1 Systémové myslenie

NÁSTROJ 3

Čo je holistické myslenie?

Typ aktivity	Čo je holistické myslenie?
Autor	Andrej Lisec, Landscape Governance College Gm Novo mesto
Typ činnosti	Diskusia, brainstorming
Oblasť kompetencií	Prijatie komplexnosti v oblasti udržateľnosti
Kompetencie	Systémové myslenie
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby mladí ľudia pochopili holistické myslenie a interakciu medzi systémami
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	5
Materiál	Papier, perá alebo tabuľu.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

vysvetlenie:

Toto stretnutie je rozdelené na dve časti po 30 minút: brainstorming a diskusiu.

Časť 1: Brainstorming

V tejto časti môžete použiť techniku kooperatívnej práce na flipcharte na brainstorming a zozbierať zoznam pojmov, činností alebo vecí, ktoré možno použiť na pochopenie toho, čo sú dôležité holistické systémy.

Mohli by to byť napr:

- Farma
- Logistická firma
- Farma cestovného ruchu

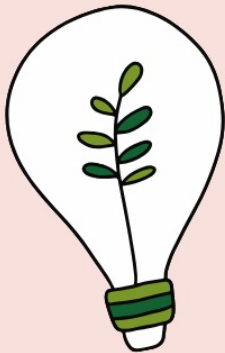
Všetky systémy majú uzavretý cyklus. Vzájomne na seba pôsobia. Ako by sme mohli toto prepojenie zlepšiť?

2. časť: Diskusia

V tejto časti zasadnutia budeme uvažovať o tom, ako sa farmy, logistické firmy a farmy cestovného ruchu môžu vzájomne ovplyvňovať a mať viacero účinkov.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Prijatie komplexnosti v oblasti udržateľnosti

4.2.2 Kritické myslenie

Posudzovať informácie a argumenty, identifikovať predpoklady, spochybňovať status quo a uvažovať o tom, ako osobné, sociálne a kultúrne zázemie ovplyvňuje myslenie a závery.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.2.2 Kritické myslenie

NÁSTROJ 1

Sila kritického myslenia

Názov činnosti	Sila kritického myslenia
Autor	Alice Pomiato, Scambieuropei ETS
Typ aktivity	Group Exercise, Debate
Oblasť kompetencií	Prijatie komplexnosti v oblasti udržateľnosti
Kompetencia	Kritické myslenie
Ciele	<p>Povzbudzuje jednotlivcov k spochybňovaniu existujúcich noriem, spochybňovaniu predpokladov a hlbšiemu skúmaniu zložitých environmentálnych otázok. Skúmať rôzne perspektívy, hodnotiť vedecké dôkazy, identifikovať etické dôsledky a navrhovať inovatívne riešenia na riešenie súčasných environmentálnych problémov.</p> <p>Umožňuje jednotlivcom kriticky analyzovať informácie, hodnotiť konkurenčné perspektívy a prijímať informované rozhodnutia na základe dôkazov.</p>
Trvanie	2h

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Počet účastníkov	6
Materiál	Plagáty, fixky, obrazovka, notebook, smartfón
Zdroje	Bloom's Taxonomy: https://cft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/blooms-taxonomy/ https://www.monash.edu/student-academic-success/enhance-your-thinking/critical-thinking/what-is-critical-thinking Peeling the onion – A textual model of critical analysis https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1475158515000053

Vysvetlenie:

Prvá fáza: Kľúčové pojmy kritického myslenia (30 min)

Stručný prehľad:

- Čo znamená slovo „kritický“ v jeho každodennom používaní? (zdieľanie odpovedí s Mentimetrom)
- Čo je to kritické myslenie?
- Čo zahŕňa kritické myslenie a ako nám môže pomôcť? (riešenie problémov, rozhodovanie atď.)
- Aké postoje nám bránia v kritickom myslení?
- Ako sa stať kriticky mysliacim človekom

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Druhá fáza - Cvičenie (30 min):

Kritické myslenie je ako lúpanie cibule, ktorej vrstvy otázok sú oveľa a oveľa hlbšie; dekonštruujte situácie, odhalte ich skryté problémy (ako je zaujatosť, manipulácia, predpoklady) a urobte najlepšie rozhodnutie.

Vyberte si tému medzi:

- Biodiverzita a ochrana prírody
  - diskutujte o význame biodiverzity a hrozbách pre ochranu druhov. Preskúmajte politiky ochrany životného prostredia a programy obnovy ekosystémov;
- Udržateľná spotreba
  - Analyzujte životný cyklus výrobkov a vplyv spotreby na prírodné zdroje a odpad. Preskúmajte stratégie na podporu vedomej a zodpovednej spotreby; Poľnohospodárstvo a potravinová bezpečnosť
  - Skúmajte priemyselné poľnohospodárstvo v porovnaní s udržateľnými poľnohospodárskymi technikami a ich vplyv na ľudí, životné prostredie, zvieratá a potravinovú bezpečnosť. Posúďte význam potravinovej suverenity a odolných poľnohospodárskych postupov; Udržateľná mobilita
  - Diskutujte o alternatívach k cestnej doprave založenej na fosílnych palivách, ako je verejná doprava, elektromobilita a cyklistika. skúmanie mestských politík na zníženie emisií z dopravy a zlepšenie života ľudí, verejných priestorov a kvality ovzdušia;
  - Analyzujte ju aj prostredníctvom týchto krokov:

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

- VEDOMOSŤ - identifikuje argument alebo problém, ktorý je potrebné vyriešiť. V čom spočíva problém? A prečo ho potrebujeme vyriešiť?
- KOMPETENCIA - pochopenie situácie a faktov, ktoré s ňou súvisia. Zhromažďovanie údajov pomocou niektorej z výskumných metód, ktoré je možné prijať. Venujte pozornosť identifikácii zaujatosti a predpokladov;
- SPOJENIA - vytvorte prepojenia medzi informáciami a zdrojmi, vybudujte vzťah medzi nimi a hlavným problémom a určte najlepší spôsob, ako postupovať ďalej;
- ANALÝZA - stanovte hlavné príčiny a určte, ako ich možno riešiť v rámci riešenia. Možno použiť diagram príčin a následkov;
- SYNTÉZA - ak existuje viacero riešení, mali by sa vyhodnotiť a stanoviť ich priority s cieľom nájsť najvýhodnejšie riešenie (pomocou SWOT analýzy možno identifikovať silné stránky, slabé stránky, príležitosti, hrozby)
- AKCIA - výsledok kritického myslenia by sa mal preniesť do akčných krokov. Mohol by sa realizovať akčný plán, aby sa zabezpečilo prijatie a realizácia riešenia; Druhá fáza: prezentácia projektov a diskusia (30 min)

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.2.2 Kritické myslenie

NÁSTROJ 2 Iný uhol

Názov aktivity	Iný uhol
Autor	Ula Balaseviciute, Ajuntament d'Alzira
Typ činnosti	Brainstorming a otvorená diskusia
Oblasť kompetencií	Prijatie komplexnosti v oblasti udržateľnosti
Kompetencie	Kritické myslenie
Ciele	Cieľom tejto aktivity je, aby mladí ľudia pochopili a analyzovali, ako miestne environmentálne problémy ovplyvňujú nielen environmentálny pilier našej spoločnosti, ale aj spoločenský a hospodársky. Následne ich povzbudzuje k tomu, aby si uvedomili vzájomnú prepojenosť týchto pilierov a prekročili rámec pasívneho chápania pojmov udržateľnosti.
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	6

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Materiál

Perá a tabuľa.

Vysvetlenie:

Toto zasadnutie je rozdelené do 3 krokov:

- Na začiatku by sa mladí ľudia mali dohodnúť, ktorý miestny environmentálny problém budú počas sedenia analyzovať. Pri tejto príležitosti je dôležité vybrať si problém, ktorý je dobre známy, má už vplyv a dá sa analyzovať prostredníctvom rôznych pilierov. Trvanie: Dĺžka trvania 10 min.
- KROK 2 Potom je potrebné rozdeliť tabuľu na 3 časti, z ktorých každá predstavuje environmentálny, spoločenský a ekonomický pilier. Mladí ľudia by mali mať samostatne, vo dvojiciach alebo malých skupinách otvorený priestor na diskusiu a zapisovanie na tabuľu, ako miestny environmentálny problém ovplyvňuje jednotlivé piliere. V tejto časti aktivity môžete použiť nasledujúce otázky:
  - Životné prostredie: „Ako to ovplyvňuje prírodné prostredie?“
  - Spoločnosť: „Ako ovplyvňuje miestnu komunitu?“ Hospodárstvo: „Ako ovplyvňuje pracovné podmienky a miestnu ekonomiku?“Trvanie: 25 min.
- KROK 3 Záverečná časť aktivity by mala slúžiť na otvorenú reflexiu o tom, ako môže jeden problém ovplyvniť všetky piliere spoločnosti, a na pridanie akýchkoľvek ďalších nápadov na tabuľu. Trvanie: 25 min.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.2.2 Kritické myslenie

NÁSTROJ 3

Ako myslieť kriticky?

Názov aktivity	Ako myslieť kriticky?
Autor	Andrej Lisec, Landscape Governance College Gm Novo mesto
Typ aktivity	Diskusia, brainstorming
Oblasť kompetencií	Prijatie komplexnosti v oblasti udržateľnosti
Kompetencie	Kritické myslenie
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby mladí ľudia porozumeli kritickému mysleniu a tomu, ako reagovať na rôzne argumenty.
Trvanie	1h
Počet účastníkov	5
Materiál	Papier, perá alebo tabuľu.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Vysvetlenie:

Toto stretnutie je rozdelené na dve časti po 30 minút: brainstorming a diskusiu.

Časť 1: Brainstorming V tejto časti diskutujeme o vplyve osobného, sociálneho a kultúrneho prostredia na kritické myslenie. Môže to byť napr: Argumenty Osobné myslenie Status quo

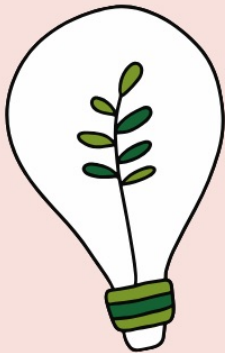
Druhou témou je:

- Prispievajú ekologické riešenia k lepšiemu životu?
- Koľko peňazí potrebujeme na zavedenie ekologických aktivít do každodenného života?

Časť 2: Diskusia V tejto časti stretnutia budeme uvažovať o kritickom myslení a tiež porovnáme kritické myslenie v rôznych krajinách.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Prijatie komplexnosti v oblasti udržateľnosti

4.2.3 Rámčovanie problému

Formulovať súčasné alebo potenciálne výzvy ako problém udržateľnosti z hľadiska náročnosti, zapojených osôb, časového a geografického rozsahu s cieľom identifikovať vhodné prístupy na predvídanie a predchádzanie problémom a na zmiernenie a prispôsobenie sa už existujúcim problémom.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.2.3 Problem framing

NÁSTROJ 1

Ako môžeme... v udržateľnosti?

Názov aktivity	Ako môžeme... v udržateľnosti?
Autor	Rosalía Marchese, Scambieuropei ETS
Typ aktivity	Cvičenie
Competence Area	Oblasť kompetencií
Kompetencia	Rámovanie problému
Ciele	<ul style="list-style-type: none"> • Zamyslieť sa nad súčasnými problémami udržateľnosti v skupinách • Navrhnuť riešenia prostredníctvom skupinovej dynamiky a tvorivosti zmiernením problémov.
Trvanie	1h 30 minutes
Minimálny počet účastníkov	10

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Zdroje

Some of the sessions have been adapted from <https://www.workshopper.com/post/best-exercises-for-problem-framing> (last access: 22.05.2024)

Examples and tips have been taken from <https://www.nngroup.com/articles/how-might-we-questions/> (last access: 22.05.2024)

Sustainability examples can be taken from here: <https://www.interaction-design.org/literature/topics/how-might-we>

Vysvetlenie:

Facilitátor rozdelí skupinu na menšie skupiny po 4-5 účastníkoch.

IDENTIFIKÁCIA (30 minút)

Požiada skupiny, aby sa zamysleli a určili zoznam 5 súčasných alebo potenciálnych výziev súvisiacich s udržateľnosťou. Každý problém by mal riešiť a špecifikovať, ako by mohol ovplyvniť ľudí a súvislosti, úroveň náročnosti a časový rámec (je to dlhodobý problém? je to nový problém? mal by krátkodobý/strednodobý/dlhodobý účinok?)

Skupiny majú 20 minút na identifikáciu problémov. Skupiny predstavia svoj problém a facilitátor ich zapíše na flipchart (online alebo fyzický). Niektoré sa budú prekrývať, iné sa budú líšiť. Skupina vyberie 3 problémy (alebo viac, v závislosti od počtu účastníkov), ktoré sú im najbližšie alebo ktoré majú najväčší vplyv.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

AKO MÔŽEME (40 minút)

Účastníci sa rozdelia do menších skupín po 3-4 ľuďoch. Facilitátor predstaví techniku zapisovania poznámok „ako by sme mohli byť“.

Tá umožňuje účastníkom preformulovať výzvu pozitívnejším spôsobom a považovať problém skôr za príležitosť než za problém. Inými slovami, je to technika zameraná na riešenie, ktorá umožňuje prerámcovať problém skúmaním riešení. Potom by sa negatívne tvrdenie malo reframovať a premeniť na príležitosť.

Niekoľko tipov pri písaní HMW:

- Buďte konkrétni pri probléme
- Vyhnite sa navrhovaniu riešenia v otázke HMW
- Udržujte HMW široké
- Čím širšie je HMW, tým viac nápadov môže vzniknúť.
- Zamerajte svoje HMW na želaný výsledok
- Formulujte svoje HMW otázky pozitívne Uvedte niekoľko príkladov, aby bolo cvičenie jasnejšie: Ako by sme mohli zvýšiť povedomie o všetkých príležitostiach v oblasti zelených pracovných miest?

INŠTITÚCIA: Používatelia si často nie sú istí, ktorý formulár majú vyplniť pri podávaní daňového priznania.

HMW (slabé): Ako by sme mohli používateľom povedať, ktoré tlačivo majú vyplniť pri podávaní daňového priznania?

HMW (dobrý): Ako by sme mohli dať používateľom pocit istoty, že vyplňajú svoje dane správne? Môžete uviesť aj nasledujúci vzorec:

Ako by sme mohli + ZAMERANÁ AKCIA (akčné sloveso) + pre + POTENCIÁLNEHO UŽÍVATEĽA (subjekt) + tak, aby + ŽIADANÝ VÝSLEDOK
Vzhľadom na dostupný čas a skupinu sa facilitátor môže rozhodnúť, že každá skupina pokryje všetky 3 problémy alebo že každá skupina pokryje len 1 problém.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

1. Skupiny by mali začať so svojimi pridelenými problémami a mali by identifikovať hlavné výzvy a bolestivé body a ísť hlbšie do problému: Mali by jasne definovať problém alebo výzvu pomocou stručného vyjadrenia, aby zachytili jadro problému + Musia ho rozdeliť na kľúčové zložky.
2. Skupiny by mali tieto poznatky preformulovať do otázok tak, že každú poznámku začnú slovami „Ako by sme mohli...“.
3. Mali by napísať toľko „Ako by sme mohli“, koľko ich napadne! Čím viac HMW sa im podarí zhromaždiť, tým viac príležitostí budú mať na hľadanie riešení. 5 - 10 HMW je solídny základ.
4. Potom by si ich mali prezrieť a spresniť jazyk.

VYHODNOTENIE (10 minút) Teraz je čas otestovať HMW otázky v rámci väčšej skupiny. Každý účastník by mal poskytnúť spätnú väzbu ostatným skupinám. Je otázka príliš široká? Je konkrétna? Navrhuje riešenie?

DEBRIEFING (5 - 10 minút) Otázky HMW môžu byť nekonečným procesom a možno ho opakovať toľkokrát, koľkokrát je potrebné vzhľadom na spätnú väzbu. Podporuje inovatívne a kreatívne myslenie tým, že prichádza na správne ciele a smery inovácie.

Facilitátor môže klásť otázky, ako napr:

- Ako prebiehal proces?
- Prišli ste na nápady, o ktorých by ste predtým nikdy neuvažovali?
- našli skupiny podobné alebo odlišné riešenia?
- vzhľadom na tieto otázky HMW, ktoré by mohli byť správnymi riešeniami problémov, ktorými sme sa zaoberali?

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.2.3 Rámcovanie problému

NÁSTROJ 2

Od problému k riešeniu!

Názov činnosti	Od problému k riešeniu!
Autor	Ula Balaseviciute, Ajuntament d'Alzira
Typ činnosti	Okrúhly stôl a brainstorming
Oblasť kompetencií	Prijatie komplexnosti v oblasti udržateľnosti
Kompetencie	Rámovanie problému
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby mladí ľudia zhodnotili súčasný stav miestnych environmentálnych problémov alebo určili, či majú potenciál stať sa nimi v budúcnosti.
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	6
Materiál	Papier, perá.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Vysvetlenie:

Toto zasadnutie je rozdelené do 3 krokov:

- KROK 1 Všetci účastníci sa rozhodnú pre 3 miestne environmentálne problémy, ktoré budú dnes posudzovať. Najlepšie by bolo, keby sa tieto problémy líšili, konkrétne na úrovni rizika. Doba trvania: 1: 15 min.
- KROK 2 Neskôr sa účastníci rozdelia do 3 dvojíc a každá dvojica dostane tabuľku, ktorú bude vyplňať počas celej tejto časti zasadnutia. Tabuľka by mala vyzeráť takto:

Environmental issue	
Risk level (classify it into one of the following: low risk, medium risk, high risk)	
What is challenging about this issue?	
What is the best action to address the issue?	

Trvanie: 30 min.

- KROK 3 - Na záver sa stretnutie ukončí prezentáciou zistení každej dvojice o miestnom environmentálnom probléme, ktorý analyzovali. Trvanie: Trvanie: 15 min.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.2.3 Rámčovanie problému

NÁSTROJ 3

Formulovanie budúcnosti

Názov činnosti	Formovanie budúcnosti
Autor	Katarina Kubickova, TOPCOACH
Typ činnosti	Team Building Simulation
Oblasť kompetencií	Prijatie komplexnosti v oblasti udržateľnosti
Kompetencie	Rámčovanie problému
Ciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vzdelanie: Vzdelávanie: Naučiť účastníkov, aký význam má pri riešení problémov udržateľnosti formulovanie problémov. 2. Zapojenie: Zapojiť účastníkov do aktivít, ktoré posilnia ich kritické myslenie a zručnosti pri riešení problémov. 3. Spolupráca: Podporovať tímovú prácu a spoločné riešenie problémov medzi účastníkmi. 4. Činnosť: Spolupráca na riešení problémov, ktoré sú spojené s participáciou na riešení problémov: Inšpirovať účastníkov k uplatňovaniu techník formulovania problémov pri riešení skutočných výziev v oblasti udržateľnosti.
Trvanie	2h

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Minimálny počet účastníkov	8
Materiál	<ul style="list-style-type: none"> - Karty scenárov s otázkami týkajúcimi sa udržateľnosti - Flipcharty a fixky - Pracovné listy na analýzu hlavných príčin (5 dôvodov, diagramy rybej kosti) - perá a zápisníky - Digitálne prezentačné zariadenia (voliteľné) - Občerstvenie a voda
Zdroje	<p>The Natural Step Framework for Strategic Sustainable Development (https://thenaturalstep.org/approach/)</p> <p>Systemic Design Toolkit (https://systemicdesign.net/)</p>

Explanation:

"Framing the Future" je tímová simulácia, ktorej cieľom je zlepšiť schopnosť mladých ľudí formulovať a riešiť problémy súvisiace s udržateľnosťou. Prostredníctvom série interaktívnych aktivít sa účastníci naučia identifikovať a analyzovať základné príčiny problémov, zvážiť rôzne perspektívy a vypracovať účinné riešenia. Cieľom tejto aktivity je vybaviť účastníkov zručnosťami kritického myslenia a systémového myslenia, ktoré sú nevyhnutné na riešenie komplexných výziev v oblasti udržateľnosti.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Úvod (10 minút)

- privítanie a predstavenie konceptu rámcovania problému a jeho významu pre udržateľnosť.
- Prehľad programu a cieľov seminára.

Aktivita 1: Identifikácia problému (20 minút)

- Účastníci sú rozdelení do malých tímov.
- Každý tím dostane scenár týkajúci sa udržateľnosti (napr. znečistenie plastmi, plytvanie energiou, odlesňovanie).
- Tímy diskutujú a identifikujú kľúčové problémy uvedené v scenári.

Aktivita 2: Analýza koreňových príčin (30 minút)

- Tímy použijú techniky, ako napríklad „5 dôvodov“ a diagramy rybej kosti, na analýzu koreňových príčin identifikovaných problémov.
- Každý tím predstaví svoju analýzu hlavných príčin a prediskutuje svoje zistenia so skupinou.

Prestávka (10 minút)

Aktivita 3: Hľadanie perspektívy (20 minút)

- Tímy majú pridelené rôzne perspektívy zainteresovaných strán (napr. vláda, podniky, miestne komunity, environmentálni aktivisti).
- Každý tím diskutuje o probléme z pridelenej perspektívy a prezentuje svoje postrehy.
- Skupinová diskusia o dôležitosti zohľadnenia viacerých perspektív pri formulovaní problému.

Aktivita 4: Brainstorming riešení (30 minút)

- Tímy uskutočnia brainstorming možných riešení zarámovaných problémov, pričom zohľadnia základné príčiny a perspektívy zainteresovaných strán.
- Tímy vytvoria akčné plány, v ktorých načrtnú kroky na realizáciu nimi navrhovaných riešení.
- Každý tím predstaví svoj akčný plán a získa spätnú väzbu od skupiny.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Debrief a reflexia (15 minút)

- Skupinová diskusia o procese formulovania problému a kľúčových poznatkoch.
- Účastníci sa zamyslia nad tým, ako môžu tieto zručnosti uplatniť pri riešení reálnych problémov udržateľnosti. Záverečné poznámky (5 minút)
- Zhrnutie kľúčových poznatkov.
- Povzbudenie k ďalšiemu rozvíjaniu zručností v oblasti formulovania a riešenia problémov. Cieľom tejto aktivity je rozvíjať zručnosti účastníkov v oblasti formulovania a riešenia problémov, čo im umožní efektívne riešiť výzvy v oblasti udržateľnosti prostredníctvom kritického a systémového myslenia.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

#CompetenceArea
*Predstavy o udržateľnej
budúcnosti*

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.3 Predstavy o udržateľnej budúcnosti

KOMPETENCIE	POPIS	NFE SESSION	AUTOR
Budúcnosť gramotnosti	Predstaviť si alternatívne udržateľné budúcnosti prostredníctvom predstavy a rozvoja alternatívnych scenárov a identifikácie krokov potrebných na dosiahnutie preferovanej udržateľnej budúcnosti.	Zelený ostrov	Rosalía Marchese, Scambieuropei ETS
		Cesta k zelenej budúcnosti	Ula Balaseviciute, Ajuntament d'Alzira
		Vízie do budúcnosti	Katarína Kubickova, TOPCOACH
Prispôsobivosť	Zvládnuť premeny a výzvy v komplexných situáciách udržateľnosti a prijímať rozhodnutia týkajúce sa budúcnosti v podmienkach neistoty, nejednoznačnosti a rizika.	Zelená cesta	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
		Rozhodovanie	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
		Prispôsobenie sa zmenám	Katarína Kubickova, TOPCOACH
Prieskumné myslenie	osvojiť si vzťahový spôsob myslenia skúmaním a prepájaním rôznych disciplín, využívaním tvorivosti a experimentovaním s novými myšlienkami alebo metódami.	Ozelenite svoj nápad	Rosalía Marchese, Scambieuropei ETS
		Kreativita	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
		Skúmanie budúcnosti	Katarína Kubickova, TOPCOACH

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

predstavy o udržateľnej budúcnosti

4.3.1 Gramotnosť v oblasti budúcnosti

Predstaviť si alternatívne udržateľné budúcnosti prostredníctvom predstavy a rozvoja alternatívnych scenárov a identifikácie krokov potrebných na dosiahnutie preferovanej udržateľnej budúcnosti.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

NÁSTROJ 1 Zelený ostrov

4.3.1 Gramotnosť v oblasti budúcnosti

Názov činnosti	The Green Island
Autor	Rosalía Marchese, Scambieuropei ETS
Typ činnosti	Simulácia
Oblasť kompetencií	Predstavy o udržateľnej budúcnosti
Kompetencie	Budúcnosť gramotnosti
Ciele	<ul style="list-style-type: none"> • Zamyslieť sa nad možnými pozitívnymi scenármi tým, že začneme ako skupina uvažovať o zelenej komunite založenej na dôležitých a zelených aktivitách. • Zvýšiť povedomie o vplyve, ktorý máme ako jednotlivci na uskutočnenie zmien
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	10

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Materiál	<ul style="list-style-type: none"> • Pens • Papers • Other creative and recycled material participants may use for the creative representation
Zdoje	The activity was designed from previous NFE activities implemented and adapting the “OUR FUTURE” activity from Compass (https://www.coe.int/en/web/compass/our-futures)

Vysvetlenie:

- Facilitátor rozdelí účastníkov do skupín po 4-5 ľuďoch.
- Facilitátor predstaví aktivitu prečítaním nasledujúceho scenára: „Cestujete na lodi, oddychujete a hráte sa s priateľmi. Zrazu sa na lodi vyskytnú nejaké problémy... Dovnútra sa dostáva voda, motor už nefunguje. Loď je nepoužiteľná a vy ste sa ocitli niekde v ničom. Našťastie si niektorí z vás všimnú malý ostrov, ktorý je práve tam. Stačí 10 minút plávania, aby ste sa naň dostali. Dostanete sa na ostrov a vidíte, že na ňom nikto nežije. Ste úplne sami, telefóny nefungujú a nemáte žiadne možnosti, ako sa spojiť so svetom tam vonku. Po chvíli paniky zistíte, že ostrov má isté výhody. Je plný vody a spontánnej vegetácie. Počasie je dobré. Začnete premýšľať, ako prežiť. Ale stačí to? Možno by ste mohli začať uvažovať o tom, ako založiť vlastnú komunitu. Máte šancu vytvoriť ako skupina svoju ideálnu spoločnosť!“ Po prečítaní textu facilitátor predstaví aktivitu tým, že upozorní, že skupiny musia preskúmať rôzne scenáre, ako by chceli zriadiť vlastnú komunitu a dokonalý ostrov s ohľadom na environmentálnu udržateľnosť. Žiadne obmedzenia okrem ich vlastných predstáv.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Trvanie: 20 minút

Skupiny sa teraz musia rozhodnúť, ako predstavia svoj ostrov ostatným účastníkom. Môžu byť kreatívne a vybrať si medzi divadelným predstavením, umeleckým dielom, kreatívnou prezentáciou, kolážami atď.

Trvanie: 20 minút

Skupiny predstavia ostatným svoj ostrov. Po tvorivej časti lepšie opíšu svoje hodnoty a prednosti. Začína sa časť s debríngom. Začneme tým, ako skupiny pracovali.

Niektoré otázky by mohli byť nasledovné:

- Ako ste dospeli k rozhodnutiu? Kto a ako rozhodol?
- Prispeli všetci svojimi doterajšími vedomosťami a skúsenosťami? Ako?
- Čo bolo najdôležitejšou výzvou v skupine? Prejdime k viac environmentálnemu debríngu:
  - Ktorá vec vás napadla ako prvá, keď ste uvažovali o spoločnosti šetrnej k životnému prostrediu?
  - Zamerali sa skupiny na nasledujúce položky, zvažili všetky aspekty?
BÝVANIE POTRAVINOVÝ SYSTÉM ZÁSOBOVANIE ENERGIU VODOU
CESTOVANIE A MOBILITA TECHNOLÓGIE PRACOVNÉ PRÁCE SYSTÉM
VZDELÁVANIA ROZHODOVACÍ SYSTÉM Pridali by ste niečo, čo súvisí s týmito témami na vašom ostrove?
  - Páčilo sa vám navrhovanie vlastnej ideálnej budúcnosti? Veríte, že by sa tieto ideály mohli niekedy naplniť? Prečo? Prečo nie?
  - O akom aspekte ste spočiatku neuvažovali, ale po skupinovej aktivite vám vyrazil dych? Existoval nejaký aspekt, ktorý ste spočiatku nebrali do úvahy a teraz máte pocit, že je podstatný?

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

- Čo si môžeme priniest domov? Aké sú naše povinnosti konať, aby sa zmeny uberali smerom, ktorý sme si predstavovali?

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

NÁSTROJ 2

Cesta k zelešej budúcnosti

4.3.1 Gramotnosť v oblasti budúcnosti

Názov činnosti	Cesta k zelešej budúcnosti
Autor	Ula Balaseviciute, Ajuntament d'Alzira
Typ činnosti	Otvorený brainstorming
Oblasť kompetencií	Predstavy o udržateľnej budúcnosti
Competence	Budúcnosť gramotnosti
Ciele	Zámerom tejto aktivity je, aby mladí ľudia využili svoju kreativitu pri predstavovaní a vytváraní alternatívnych budúcností pre svoju miestnu komunitu a zároveň určili potrebné opatrenia, ktoré je potrebné prijať na dosiahnutie preferovanej budúcnosti.
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	5
Materiál	Tabuľa, fixky.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Vysvetlenie:

Táto aktivita bude rozdelená na 3 časti:

Potom všetci účastníci tohto stretnutia individuálne, vo dvojiciach alebo v malých skupinách pracujú na tom, aby vyplnili tabuľu svojimi nápadmi alebo dokonca kresbami o tom, ako si predstavujú obe budúcnosti vo svojich miestnych komunitách z environmentálneho hľadiska. Táto časť sedenia by mala byť veľmi otvorená.

Trvanie: 40 min.

Posledná časť bude venovaná vytvoreniu prehľadu o oboch budúcnostiach a spísaniu akčných bodov, ktoré je potrebné prijať na dosiahnutie preferovanej budúcnosti. Trvanie: 20 min.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

NÁSTROJ 3 Vízie budúcnosti

4.3.1 Gramotnosť v oblasti budúcnosti

Názov činnosti	Future Visions
Autor	Katarina Kubickova, TOPCOACH
Typ činnosti	Interaktívny workshop
Oblasť kompetencií	Predstavy o udržateľnej budúcnosti
Kompetencie	Budúcnosť gramotnosti
Ciele	<p>1. Vzdelávanie: Vzdelávanie: Oboznámiť účastníkov s konceptom gramotnosti v oblasti budúcností a významom plánovania scenárov.</p> <p>2. Zapojenie: Zapojiť účastníkov do aktivít, ktoré podporujú tvorivé myslenie a predstavy o udržateľnej budúcnosti.</p> <p>3. Spolupráca: Podporovať tímovú prácu a spoločné prognózovanie medzi účastníkmi.</p> <p>4. Akcia: V rámci tejto aktivity je možné realizovať rôzne aktivity, napr: Inšpirovať účastníkov k využívaniu zručností v oblasti gramotnosti pre budúcnosť v ich osobnom a profesionálnom živote.</p>
Trvanie	2h

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Minimálny počet účastníkov	10
Materiál	<ul style="list-style-type: none"> - Karty trendov s rôznymi sociálnymi, environmentálnymi a technologickými trendmi - Flipcharty a fixky - Výtvarné potreby na tvorbu vízií (papier, fixky, nožnice, lepidlo, časopisy na koláže) - Digitálne prezentačné zariadenie (voliteľné)
Zdroje	<p>UNESCO Futures Literacy (https://en.unesco.org/futuresliteracy)</p> <p>UK Government Office for Science: Futures Toolkit https://www.gov.uk/government/publications/futures-toolkit-for-policy-makers-and-analysts)</p>

Vysvetlenie:

„Vízie budúcnosti“ je interaktívny workshop, ktorého cieľom je posilniť schopnosť mladých ľudí tvorivo a strategicky uvažovať o udržateľnej budúcnosti.

Prostredníctvom série štruktúrovaných aktivít sa účastníci naučia predvídať a plánovať potenciálne scenáre budúcnosti, pričom zohľadnia rôzne sociálne, environmentálne a technologické trendy. Cieľom je vybaviť účastníkov zručnosťami v oblasti budúcností, ktoré im umožnia predstaviť si udržateľnejšiu a odolnejšiu budúcnosť a pracovať na nej.

Úvod (10 minút)

- Privítanie a predstavenie konceptu gramotnosti v oblasti budúcnosti a jeho významu.
- Prehľad programu a cieľov seminára

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Aktivita 1: Analýza trendov (20 minút)

- Účastníci sú rozdelení do malých tímov.
- Každý tím dostane sadu kariet s trendmi (napr. klimatické zmeny, technologický pokrok, sociálne zmeny).
- Tímy diskutujú o možných vplyvoch týchto trendov na budúcu udržateľnosť.

Aktivita 2: Tvorba scenárov (30 minút)

- Tímy použijú trendy identifikované v predchádzajúcej aktivite na vytvorenie možných scenárov budúcnosti.
- Každý tím vytvorí aspoň dva kontrastné scenáre (optimistický a pesimistický) pre rok 2050.
- Tímy prezentujú svoje scenáre a diskutujú o predpokladoch a dôsledkoch, ktoré sa skrývajú za každým z nich.

Aktivita 3: Vízia udržateľnej budúcnosti (30 minút)

- Tímy majú za úlohu predstaviť udržateľnú budúcnosť na základe svojich scenárov.
- Tímy vytvoria víziu a vizuálne znázornenie (napr. kresbu, koláž alebo digitálnu grafiku) svojej udržateľnej budúcnosti.
- Každý tím predstaví svoju víziu a vysvetlí, ako rieši výzvy identifikované v ich scenároch.

Aktivita 4: Akčné plánovanie (15 minút)

- Tímy si urobia brainstorming činností a stratégií, ktoré by mohli pomôcť dosiahnuť ich predstavu udržateľnej budúcnosti.
- Tímy vytvoria akčný plán, v ktorom uvedú kroky na realizáciu týchto stratégií vo svojich komunitách.
- Každý tím predstaví svoj akčný plán a získa spätnú väzbu od skupiny.

Diskusia a reflexia (10 minút)

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

- Skupinová diskusia o procese gramotnosti o budúcnosti a kľúčových poznatkoch.
- Účastníci sa zamyslia nad tým, ako môžu tieto zručnosti uplatniť pri riešení reálnych problémov.

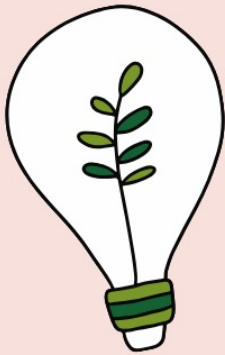
Záverečné poznámky (5 minút)

- zhrnutie kľúčových poznatkov.
- Povzbudenie k ďalšiemu rozvíjaniu zručností v oblasti gramotnosti o budúcnosti a plánovania scenárov.

Cieľom tejto aktivity je rozvíjať gramotnosť účastníkov v oblasti budúcnosti a zručnosti v oblasti plánovania scenárov, čo im umožní strategicky a tvorivo uvažovať o udržateľnej budúcnosti.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Predstavy o udržateľnej budúcnosti

4.3.2 Prispôsobivosť

Zvládnuť premeny a výzvy v komplexných situáciách udržateľnosti a prijímať rozhodnutia týkajúce sa budúcnosti v podmienkach neistoty, nejednoznačnosti a rizika.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.3.2 Adaptability

TOOL 1

The Green Path

Názov činnosti	The Green Path
Autor	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
Typ činnosti	Reflection and roundtable
Oblasť kompetencií	Envisioning sustainable futures
Kompetencie	Adaptability
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby sa mladí ľudia zamysleli nad svojimi návykmi a činnosťami, ktoré počas dňa vykonávajú a ktoré sú škodlivé pre životné prostredie. Keď budú mať svoj osobný zoznam činností, mali by spoločne hľadať alternatívy, aby tieto činnosti nemali taký negatívny vplyv, aký majú.
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	5
Materiál	Papier, perá alebo tabuľu.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Vysvetlenie:

Toto zasadnutie je rozdelené na dve časti po 30 minút: reflexia a okrúhly stôl.

Časť 1: V tejto časti sa každý účastník zamyslí nad svojimi každodennými činnosťami, ktoré poškodzujú životné prostredie a ktoré je možné nejakým spôsobom zmeniť. Niektoré príklady môžu byť nasledovné: - Cesta do práce alebo do školy autom. - Kupovanie potravín v plastových obaloch a extenzívny chov hospodárskych zvierat.

Časť 2: Diskusia pri okrúhlym stole V tejto časti aktivity by mal každý mladý človek vysvetliť svojim rovesníkom, aké činnosti by sa podľa neho mohli zmeniť. Potom by mohli spoločne hľadať ekologickejšie alternatívy k týmto činnostiam.

Niektoré príklady by mohli byť nasledovné:

- Vstávať o niečo skôr a namiesto jazdy autom využiť verejnú dopravu.
- V supermarkete si vyberať výrobky s environmentálnou značkou EÚ alebo výrobky, ktoré nie sú balené v plaste, ak to nie je nevyhnutné.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.3.2 Adaptability

NÁSTROJ 2 Rozhodovanie

Názov činnosti	Rozhodovanie
Autor	Andrej Lisec, Landscape Governance College Gm Novo mesto
Typ činnosti	Diskusia, brainstorming
Oblasť kompetencií	Predstavy o udržateľnej budúcnosti
Kompetencie	Prispôsobivosť
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby mladí ľudia pochopili neistotu, nejednoznačnosť a riziko.
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	5
Materiál	Papier, perá alebo tabuľu.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Vysvetlenie:

Toto stretnutie je rozdelené na dve časti po 30 minút: brainstorming a diskusiu.

Časť 1: Brainstorming

V tejto časti diskutujeme o tom, ako sú výzvy v komplexných situáciách udržateľnosti dôležité a ako súvisia s prijímaním rozhodnutí v budúcnosti.

Môže ísť o tieto problémy:

- V ekonomike
- V obehovom hospodárstve
- V odpadovom hospodárstve
- V logistike
- V poľnohospodárstve

Časť 2: Diskusia

V tejto časti zasadnutia budeme uvažovať o tom, ako sa rozhodovať v neistote, nejednoznačnosti a riziku, aby sme boli zelení, keď sme mladí.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.3.2 Prispôsobivosť

NÁSTROJ 3

Prispôbenie sa zmenám

Názov činnosti	Prispôbenie sa zmenám
Autor	Katarina Kubickova, TOPCOACH
Typ činnosti	Simulačná hra
Oblasť kompetencií	Predstavy o udržateľnej budúcnosti
Kompetencie	Prispôsobivosť
Ciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vzdelanie: Vzdelávanie: Poučiť účastníkov o dôležitosti prispôsobivosti voči zmenám životného prostredia a spoločnosti. 2. Zapojenie: Zapojiť účastníkov do aktivít, ktoré si vyžadujú rýchle myslenie a flexibilitu. 3. Spolupráca: Podporovať tímovú prácu a kooperatívne riešenie problémov. 4. Akcia: Spolupráca a spolupráca: Inšpirovať účastníkov k uplatňovaniu zručností v oblasti adaptability na reálne výzvy v oblasti udržateľnosti.
Trvanie	2h

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Minimálny počet účastníkov	12
Materiál	<ul style="list-style-type: none"> - Karty scenárov s rôznymi environmentálnymi a spoločenskými výzvami - Flipcharty a fixky - Zápisníky a perá na plánovanie stratégie - Digitálne prezentačné zariadenia (voliteľné)
Zdroj	<p>Harvard Business Review Adaptability: The New Competitive Advantage (https://hbr.org/2011/07/adaptability-the-new-competitive-advantage)</p> <p>UK Government Office for Science: Futures Toolkit https://www.gov.uk/government/publications/futures-toolkit-for-policy-makers-and-analysts</p>

vysvetlenie:

1. Úvod (10 minút)

- privítanie a predstavenie konceptu prispôsobivosti a jeho významu pre udržateľnosť.
- Prehľad pravidiel a cieľov simulačnej hry.

2. Aktivita 1: Predstavenie scenára (10 minút)

- Účastníci sú rozdelení do malých tímov.
- Každý tím dostane kartičku so scenárom, ktorý opisuje náročnú environmentálnu alebo spoločenskú situáciu (napr. náhla klimatická udalosť, ekonomická zmena, zavedenie novej politiky).

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

3. Aktivita 2: Plánovanie počiatkovej stratégie (20 minút)

- Tímy prediskutujú daný scenár a vypracujú počiatkovú stratégiu na riešenie výzvy.
- Každý tím predstaví svoju stratégiu skupine.

4. Aktivita 3: Dynamické výzvy (40 minút)

- Facilitátor predstaví neočakávané zmeny alebo nové informácie, ktoré ovplyvňujú pôvodný scenár (napr. nové environmentálne predpisy, nedostatok zdrojov, technologické objavy).
- Tímy musia v reakcii na tieto nové výzvy prispôbiť svoje stratégie.
- Tímy predstavia svoje revidované stratégie a vysvetlia, ako sa prispôbili zmenám.

5. Prestávka (10 minút)

6. Aktivita 4: Debrief simulácie (20 minút)

- Skupinová diskusia o skúsenostiach počas simulačnej hry.
- Účastníci sa zamýšľajú nad dôležitosťou prispôbivosti a vymieňajú si poznatky o tom, ktoré stratégie fungovali najlepšie.

7. Aktivita 5: Aplikácia v reálnom svete (20 minút)

- Tímy pripravia brainstorming reálnych situácií, v ktorých je adaptabilita kľúčová pre udržateľnosť.
  - Tímy vytvoria akčné plány, v ktorých načrtnú, ako môžu uplatniť zručnosti adaptability na tieto reálne výzvy.
  - Každý tím predstaví svoj akčný plán a získa spätnú väzbu od skupiny.
- ### 8. Debrief a reflexia (20 minút)
- Skupinová diskusia o kľúčových poznatkoch z aktivity.
  - Účastníci uvažujú o tom, ako môžu pokračovať v rozvoji a uplatňovaní zručností adaptability a flexibility.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

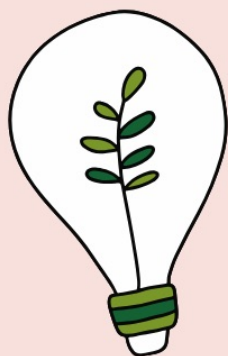
9. Závěrečné poznámky (10 minút)

- zhrnutie hlavných záverov.
- Povzbudenie k ďalšiemu praktizovaniu adaptability v osobnom a profesionálnom kontexte.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Predstavy o udržateľnej budúcnosti

4.3.3 Prieskumné myslenie

osvojiť si vzťahový spôsob myslenia skúmaním a prepájaním rôznych disciplín, využívaním tvorivosti a experimentovaním s novými myšlienkami alebo metódami.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.3.3 Prieskumné myslenie

NÁSTROJ 1

Ozeleniť svoj nápad

Názov činnosti	Ozelenite svoj nápad
Autor	Rosalia Marchese, Scambieuropei ETS
Typ činnosti	Simulácia
Oblasť kompetencií	Predstavy o udržateľnej budúcnosti
Kompetencie	Prieskumné myslenie
Ciele	<ul style="list-style-type: none"> • Skúmanie laterálneho a divergentného myslenia, produktívneho myslenia a kreativity • Experimentovať s tvorivým myslením a spájať rôzne poznatky od rôznych ľudí s cieľom nájsť pozitívne riešenia na prípadových štúdiách z oblasti životného prostredia.
Trvanie	1h 30 minutes
Minimálny počet účastníkov	10

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Materiál	PRE PROBLÉM SO SVIEČKAMI - Sviečka - Korková doska - Kniha zápaliek - Škatuľka s paličkami
Zdroj	For the candle problem: https://en.wikipedia.org/wiki/Candle_problem (last access: 06/05/2024) For design thinking: https://online.hbs.edu/blog/post/what-is-design-thinking (last access: 06/05/2024) https://techbootcamps.utexas.edu/blog/design-thinking-process/#1639431614844-d07cb0d7-8a4f (last access: 06/05/2024)

Explanation:

Zasadnutie je rozdelené na 2 časti. Prvá je zameraná skôr na skúmanie kreatívneho myslenia a hľadanie riešení. Druhá je viac založená na prípadových štúdiách s cieľom prepojiť rôzne poznatky v skupinách a zistiť, ako môžu rôzne mysle a rôzne spôsoby myslenia priniesť pozitívne riešenie prostredníctvom divergentného myslenia. ČASŤ 1 _ KREATÍVNE MYSLENIE ZALOŽENÉ NA Sviečkovom PROBLÉME (20 minút) Táto časť je založená na Dunckerovom psychologickom teste s názvom Sviečkový problém. Posilňuje schopnosť riešiť problémy prostredníctvom netradičného myslenia. V NFE je zaujímavá vzhľadom na skupinovú dynamiku a spoločné nápady, ktoré by mohli viesť k riešeniu.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Facilitátor si pripraví pomôcky na aktivitu:

- 1 sviečku,
- 1 knihu zápaliek,
- 1 škatuľku paličiek

Súprava sa posudzuje podľa skupiny: každá skupina by mala mať rovnakú súpravu.

Okrem toho by mala byť na stene k dispozícii korková tabuľa. Súprava by mala byť prezentovaná ako na obrázku A. Je dôležité, aby boli paličky umiestnené v škatuľke.

Úlohou účastníkov je upevniť a zapáliť sviečku na stene tak, aby vosk zo sviečky nekvapkal na stôl pod ňou. Na to môžu spolu so sviečkou použiť len nasledovné: knižku zápaliek krabičku so špendlíkmi

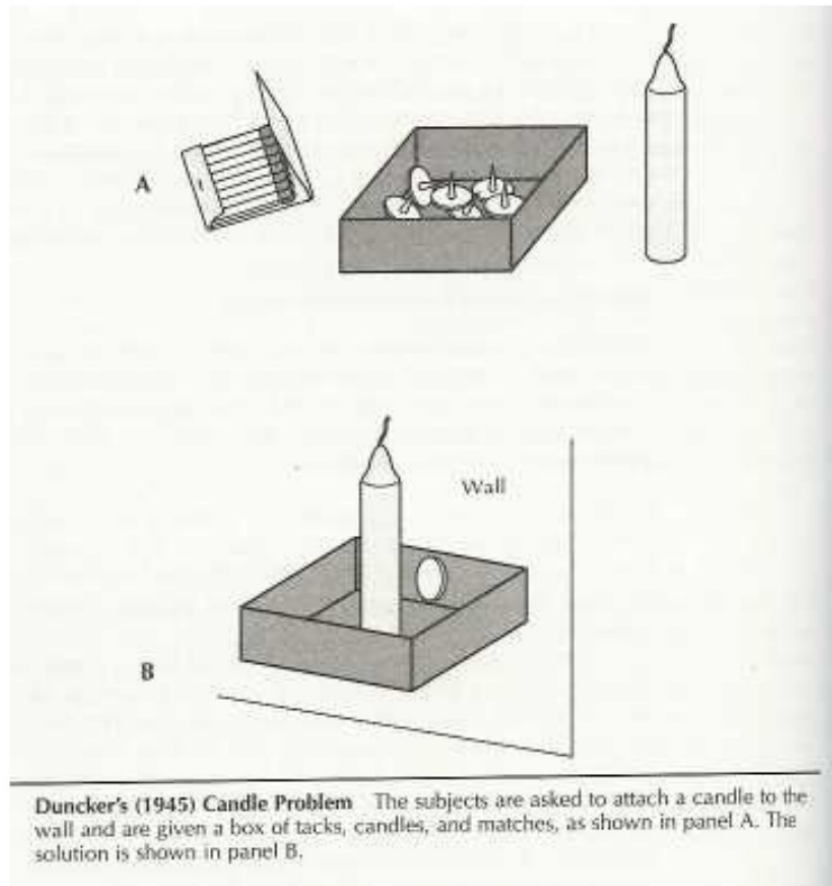
Na vyriešenie úlohy dajte účastníkom 10 minút.

Riešenie by malo byť nasledovné: vyprázdniť škatuľku od paličiek, pomocou paličiek pribiť škatuľku na stenu, vložiť sviečku do škatuľky a zapáliť sviečku zápalkami. Je pravdepodobné, že v dôsledku funkčnej fixácie bude účastník vnímať škatuľku len ako pomôcku na uchytenie pripináčikov a nebude ju hneď vnímať ako samostatnú a funkčnú súčasť, ktorú môže použiť pri riešení úlohy. Skutočne, keď bola účastníkom testu predložená prázdna škatuľka, pravdepodobnosť vyriešenia úlohy bola dvakrát vyššia. Prázdna škatuľa už nebola vnímaná ako nádoba na špendlíky, čo umožnilo ľuďom vyriešiť úlohu.

5. Po skončení skupín by sa mal realizovať debriefing. Facilitátor by sa mohol spýtať: Ako skupina pracovala na vyriešení problému? Aký bol postup a ako dospeli k riešeniu (ak k nemu dospeli)? experimentovali ste v skupine s rôznymi nápadmi? Zlúčili ste ich? Experimentovali ste trochu? Opýtajte sa ich na pojem myslenie mimo rámca alebo laterálne myslenie. Facilitátor by prípadne mohol predstaviť rozdiely medzi divergentným, laterálnym a konvergentným myslením. Táto aktivita je prvým krokom k posilneniu schopnosti riešiť problémy začlenením experimentovania s novými nápadmi.

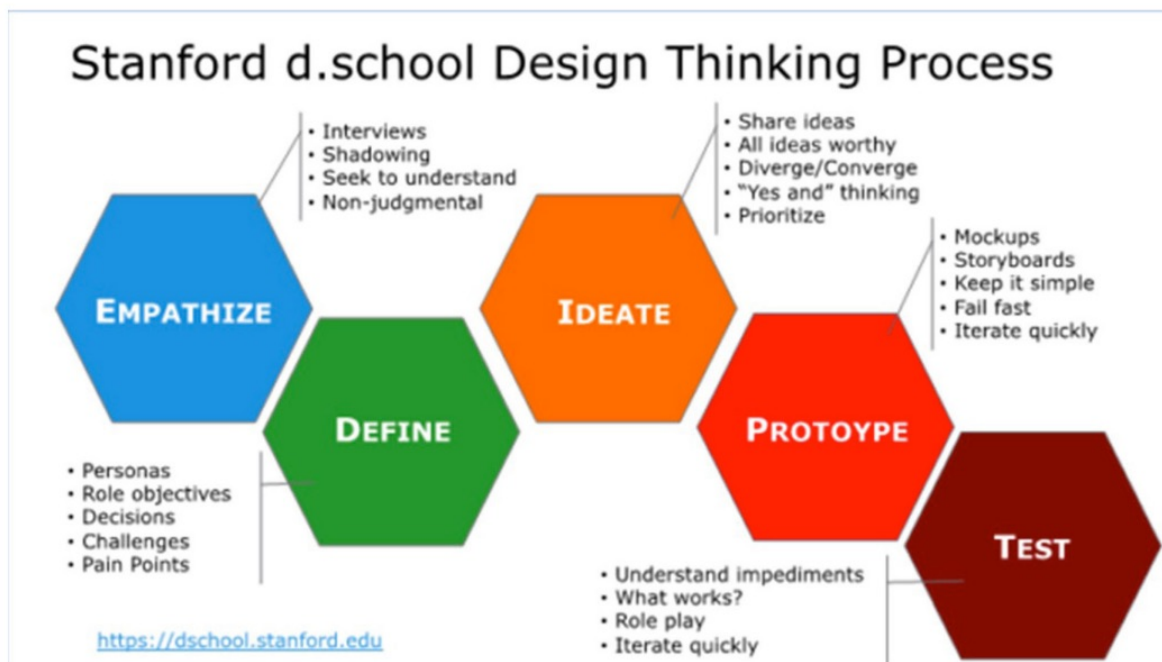
4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

ČASŤ 2 _ KREATÍVNE MYSLENIE NA ZÁKLADE ZELENÝCH PRÍPADOV (1 hodina)

Dizajnové myslenie je na človeka zameraná metodika na riešenie problémov, podporu inovácií a tvorbu kreatívnych a inovatívnych nápadov. Je založené na riešení a orientované na používateľa. Na tomto stretnutí sa dizajnérske myslenie prispôsobuje udržateľnosti s cieľom nájsť nové riešenia v rôznych oblastiach. Aktivita bude potom spôsobom, ako si precvičiť dizajnérske myslenie aplikované na otázky udržateľnosti. Facilitátor predstaví metodiku a vysvetlí jej ciele. Predstaví sa 5 najbežnejších fáz, pričom sa zdôrazní, že aj keď sa zdá, že ide o postup lineárnych krokov, proces nie je vždy lineárny. Niektoré kroky sa môžu viackrát vrátiť, prechádzať z jedného kroku do druhého.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Empatia: Pochopenie a identifikácia problému a cieľa prostredníctvom ľudského prístupu.

Je dôležité prekročiť predsudky a predpoklady o tom, čo si ľudia myslia. Namiesto toho by sa mali dizajnéri priblížiť k ľuďom a zistiť, čo je podstatné. Urobte brainstorming o tom, čo je výzvou. Kto sú potenciálne cieľové skupiny alebo zainteresované strany, ktoré majú záujem? Aké záujmy by mohli mať? Účastníci sa môžu vcítiť do takýchto cieľových skupín a vyjadriť ich názory, prípadne by s nimi mohli urobiť rozhovor, ak je to možné.

Definujte: Identifikujte kontext s prihliadnutím na fakty a kľúčových aktérov. Vyhľadajte údaje o probléme, aby ste ho zdokumentovali. Účastníci si môžu údaje vygoogliť. Aký je súčasný stav?

Vymysliť: Teraz, keď poznáte problém, môžete navrhnúť riešenia. Preskúmajte možnosti!

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Ako môžeme tento problém vyriešiť?

- Urobte v skupine brainstorming možných riešení.
- Budte kreatívni a otvorení. Všetky nápady môžu byť dobré: napíšte ich všetky.
- Skúmajte a bavte sa!
- Nesúďte!

Rýchle pravidlo na posilnenie tvorivého toku: Nikdy nehovorte: „Tento nápad nie je dobrý“ alebo niečo podobné. Namiesto toho sa snažte používať pravidlo „áno, a...“. Ak vám niekto navrhne nápad, mali by ste na ňom stavať, aj keď si na začiatku myslíte, že nápad nie je veľmi vhodný. Túto metódu môžete chvíľu používať, aby ste zistili, či skupinu niekam vedie. Po čase môžete nápady spojiť a vytvoriť jedno riešenie.

Prototyp: nápad vymyslíte, vytvorte prototyp, otestujte ho a overte. Fáza prototypu je experimentovanie založené na pokusoch a omyloch. V tomto prípade skupina vytvorí prezentáciu svojho nápadu. Nápad sa predloží zvyšku skupiny na otestovanie (ďalší krok). Je nápad najvhodnejší pre daný cieľ? Ako môžeme opísať náš nápad? Aké prostriedky by sme mali mať? Ako môžeme nápad prezentovať ostatným? Test: realizácia výrobku/služby. Ide o krok prispôsobenia na základe spätnej väzby. Skupiny predstavia svoje nápady a získajú spätnú väzbu. Po všetkých krokoch účastníci predstavia v pléne svoje nápady a získajú spätnú väzbu od skupiny. Účastníci budú rozdelení do skupín po minimálne 4 - 5 osobách, aby mali v skupine rôzne zázemie a názory.

Skupiny dostanú rovnakú výzvu (takto bude možné počas debriefingu vidieť, ako môže rovnaká výzva viesť k rôznym riešeniam) a musia vytvoriť nové riešenia (nápady, produkty, služby) metódou dizajnerskeho myslenia. Cieľom by bolo nielen nájsť riešenia šetrné k životnému prostrediu, ale aj vyvolať pozitívnu zmenu v správaní ľudí bez toho, aby sa im niečo vnucovalo.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Každá skupina by mala prejsť od jedného kroku k druhému. Odporúčanie by bolo stanoviť čas pre každú fázu a zakaždým zhrnúť fázu a súvisiace otázky, aby sa skupiny pripravili.

Po tom, ako skupina predstavila nápady a získala spätnú väzbu, by bolo vhodné uskutočniť brainstorming, aby sa pochopilo, ako sa skupina cítila s tvorivým procesom, či sú spokojní, či sa teraz cítia viac posilnení pri hľadaní riešení pre vec udržateľnosti.

Témy sa môžu prispôbiť podľa zázemia a záujmov skupiny. Nižšie uvádzame zoznam nápadov:

- NADPRODUKCIA,
- NADMERNÁ SPOTREBA A OBHAJOBA SPOTREBITEĽOV,
- ABY BOLI MESTSKÉ CENTRÁ UDRŽATEĽNEJŠIE
- EXTRÉMNE HORÚČAVY
- MOBILITA V BUDÚCNOSTI
- CESTOVANIE

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.3.3 Prieskumné myslenie

NÁSTROJ 2 Kreativita

Názov činnosti	Kreativita
Autor	Andrej Lisec, Landscape Governance College Gm Novo mesto
Typ činnosti	Discussion, brainstorming
Oblasť kompetencií	Predstavy o udržateľnej budúcnosti
Kompetencie	Prieskumné myslenie
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby mladí ľudia pochopili rôzne disciplíny s využitím kreativity.
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	5
Materiál	Papier, perá alebo tabuľu.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

vysvetlenie:

Toto stretnutie je rozdelené na dve časti po 30 minút: brainstorming a diskusiu.

Časť 1: Brainstorming

V tejto časti diskutujeme o vzťahovom spôsobe myslenia prostredníctvom skúmania a prepojenia rôznych disciplín.

Môže to byť napr:

- V ekonomike
- V obehovom hospodárstve
- V odpadovom hospodárstve

Časť 2: Diskusia

V tejto časti zasadnutia budeme uvažovať o tom, ako využiť kreativitu a experimentovanie s novými nápadiami alebo metódami v každodennom živote a ako môžeme zmeniť svet, aby bol viac zelený.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.3.3 Prieskumné myslenie

NÁSTROJ 3

Skúmanie budúcnosti

Názov činnosti	Skúmanie budúcnosti
Autor	Katarina Kubickova, TOPCOACH
Typ činnosti	Workshop na budovanie tímu
Oblasť kompetencií	Predstavy o udržateľnej budúcnosti
Kompetencie	Prieskumné myslenie
Ciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vzdelanie: Naučiť účastníkov princípy bádateľského myslenia a jeho úlohu v udržateľnosti. 2. Zapojenie: Zapojiť účastníkov do tvorivých cvičení, ktoré podporujú otvorené myslenie a zvedavosť. 3. Spolupráca: Podporovať tímovú prácu a kolektívne nápady. 4. Akcia: Kľúčom k tvorivosti je kreativita a tvorivosť: Inšpirovať účastníkov, aby pri riešení výziev v oblasti udržateľnosti využívali prieskumné myslenie.
Trvanie	2h
Minimálny počet účastníkov	8

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Materiál	<ul style="list-style-type: none"> - Flipcharty a fixky - Papier a perá - Výtvarné potreby na tvorbu prototypov (farebný papier, fixky, nožnice, lepidlo, modelína) - Digitálne prezentačné zariadenia (voliteľné)
Zdroje	IDEO Design Thinking (https://www.ideo.com/pages/design-thinking)

Vysvetlenie:

Aktivita 1: Myšlienkové mapy (20 minút)

- Účastníci sú rozdelení do malých tímov.
- Každý tím si vyberie tému súvisiacu s udržateľnosťou (napr. obnoviteľná energia, nulový odpad, udržateľná doprava).
- Tímy vytvoria myšlienkovú mapu, aby preskúmali rôzne aspekty a možnosti súvisiace s ich témou.
- Tímy prezentujú svoje myšlienkové mapy a diskutujú o svojich nápadoch so skupinou.

Aktivita 2: Zmena perspektívy (30 minút)

- Tímom sa pridelia rôzne perspektívy, z ktorých budú uvažovať o svojej téme (napr. vedec, tvorca politiky, člen komunity, podnikateľ).
- Každý tím diskutuje o svojej téme z pridelenej perspektívy a generuje nové poznatky.
- Tímy prezentujú svoje zistenia a podelia sa o to, ako nová perspektíva ovplyvnila ich uvažovanie.

Aktivita 3: Ideové sedenie (30 minút)

- Tímy si pripravia brainstorming inovatívnych riešení výzvy udržateľnosti, ktorú skúmali.
- Tímy používajú techniky ako „Áno, a...“, aby nadviazali na svoje nápady a podporili kreativitu.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

- Tímy vytvoria zoznam potenciálnych riešení a určia priority najslubnejších z nich.
- Každý tím predstaví svoje najlepšie riešenia a získa spätnú väzbu od skupiny.

Aktivita 4: Vytváranie prototypov (30 minút)

- Tímy vyberú jedno zo svojich najlepších riešení, ktoré budú ďalej rozvíjať.
- Tímy vytvoria jednoduchý prototyp alebo model, ktorý predstavuje ich riešenie (napr. výkres, fyzický model, scenár hrania rolí).
- Tímy predstavia svoje prototypy a vysvetlia, ako riešia výzvu udržateľnosti.

Debrief a reflexia (15 minút)

- Skupinová diskusia o kľúčových poznatkoch z workshopu.
- Účastníci uvažujú o tom, ako možno prieskumné myslenie aplikovať na reálne výzvy udržateľnosti.
- Účastníci sa podelia o svoje osobné postrehy a budúce plány na využitie prieskumného myslenia.

Záverečné poznámky (5 minút)

- Zhrnutie kľúčových poznatkov.
- Povzbudenie k ďalšiemu praktizovaniu prieskumného myslenia v každodennom živote a v profesionálnom kontexte.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

#CompetenceArea
*Konanie v prospech
udržateľnosti*

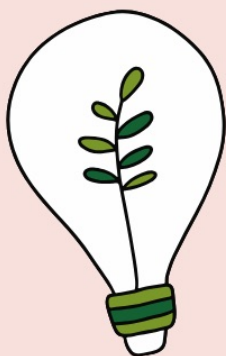
4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.4 Konanie v prospech udržateľnosti

KOMPETENCIA	POPIS	NFE SESSION	AUTOR
Politická agentúra	orientovať sa v politickom systéme, identifikovať politickú zodpovednosť a zodpovednosť za neudržateľné správanie a požadovať účinné politiky udržateľnosti.	Hodnotenie politiky	Rosalía Marchese, Scambieuropei ETS
		Požiadajte o zmeny!	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
		Hlasy mladých v politike	Katarína Kubicková, TOPCOACH
Kolektívna akcia	Konať v prospech zmeny v spolupráci s ostatnými.	Pracujme spoločne!	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
		Ste zmenou vo svete	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto
		Zjednotení za zmenu	Katarína Kubicková, TOPCOACH
Individuálna iniciatíva	Identifikovať vlastný potenciál udržateľnosti a aktívne prispievať k zlepšeniu vyhliadok pre komunitu a planétu.	(viac) udržateľný životný štýl a aktívne občianstvo	Alice Pomiato, Scambieuropei ETS
		Moje malé zrnko piesku	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
		Aktívny v komunite	Andrej Lisec, GRM Novo Mesto

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Konanie v prospech udržateľnosti

4.4.1 Politické zastúpenie

orientovať sa v politickom systéme, identifikovať politickú zodpovednosť a zodpovednosť za neudržateľné správanie a požadovať účinné politiky udržateľnosti.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.4.1 Politické zastúpenie

NÁSTROJ 1

Hodnotenie politiky

Názov činnosti	Hodnotenie politiky
Autor	Rosalía Marchese, Scambieuropei ETS
Typ činnosti	Cvičenie
Oblasť kompetencií	Konanie v prospech udržateľnosti
Kompetencie	Politická agentúra
Ciele	<ul style="list-style-type: none"> identifikovať politické ukazovatele na posúdenie politickej zodpovednosti a zodpovednosti v oblasti udržateľnosti. zohľadniť a aplikovať ukazovateľ na politický program politických strán EÚ a ich činnosi
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	6

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Materiál

- perá
- papiere
- tablety/počítače/ mobilné telefóny

Vysvetlenie:

POZNÁMKA: táto aktivita by sa mala realizovať po tom, ako sa skupina zamyslí nad hlavnými koncepciami udržateľnosti a uvedomí si výzvy a hlavné aspekty.

Aktivita je rozdelená na 2 časti. Prvá sa týka stanovenia ukazovateľov cenných pre pochopenie, či sa berie do úvahy zmena klímy a environmentálna kríza. V druhej ide o zistenie, či politické strany a agentúry podnikajú opatrenia zohľadňujúce ukazovatele, ktoré skupiny vytvorili.

ČASŤ PRVÁ_ VYTVÁRANIE A VÝBER INDIKÁTOROV Facilitátor rozdelí účastníkov do skupín (v závislosti od počtu účastníkov). Aby sme pochopili, či politici a inštitúcie robia niečo efektívne pre ochranu životného prostredia a spravodlivú transformáciu, je potrebné mať nejaké ukazovatele ako meradlo. Skupiny musia vypracovať spoločné ukazovatele na základe svojho chápania, hodnotových kritérií a potrieb pri udržiavaní takejto výzvy na formovanie lepšej EÚ v oblasti životného prostredia. Tieto ukazovatele budú slúžiť ako spôsob monitorovania a podávania správ o programoch, činnostiach atď. analyzujúcich, do akej miery politické strany reagujú na túto problematiku. Facilitátor uvádza definíciu pojmu „ukazovateľ“.

INDIKÁTOR: Je to miera hodnoty voči cieľu, ktorý sa má dosiahnuť. indikátorom môže byť:

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

KVANTITATÍVNE UKAZOVATELE: vyjadrenie kvantifikovateľných mier: čísel, faktov, overiteľných matematickými číslami (napr. počet aktivít, ktoré deti vykonali, počet natočených videí atď.).

KVALITATÍVNE INDIKÁTORY: sú deskriptívne, označujú napríklad procesný stav iniciatívy, opisujú udalosti, dôvody, účinky, skúsenosti. Môžu byť kvantitatívne vyjadrené prostredníctvom bodovacích metód (prijatie účastníkov, stupeň zvýšenej účasti.).

Na vytvorenie hodnotného ukazovateľa môže facilitátor predložiť nástroj kritérií RACER. Mal by to byť nástroj, ktorý sa má použiť na uľahčenie účastníkom pri písaní ukazovateľov.

- **Relevantné:** Úzko spojené s cieľom, ktorý sa má dosiahnuť. Nemali by byť príliš ambiciózne a mali by merať správnu vec
- **Prijaté:** Definícia ukazovateľa a spôsob jeho merania by mali byť odsúhlasené všetkými partnermi a zodpovednosť by mala byť jasne priradená
- **Vierohodné** Nie nejednoznačné a overiteľné aj pre externých pozorovateľov Jednoduchý zber údajov by mal byť jednoduchý a nie nákladný. Informácie poskytované ukazovateľom by mali byť ľahko zrozumiteľné
- **Robustný** - Hodnota ukazovateľa nie je ľahko manipulovateľná Skupiny si teraz môžu vytvoriť vlastný ukazovateľ na posúdenie politickej agentúry v oblasti udržateľnosti. Možno odporučiť, aby sa na začiatku zväžili hlavné témy, ktoré treba riešiť s odkazom na konkrétne ciele, ktoré by mali byť dôležité na dosiahnutie na úrovni EÚ alebo na vnútroštátnej úrovni. Každá skupina by mala zväžiť aspoň 5 oblastí a pre každú oblasť stanoviť ukazovateľ. Skupiny predstavia vybrané ukazovatele na plenárnom zasadnutí. Podporuje sa diskusia. Facilitátor spíše spoločný systém ukazovateľov, aby bol systém ukazovateľov komplexný a skupinový.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

ČASŤ 2 _ APLIKÁCIA INDIKÁTOROV

Účastníci sú opäť rozdelení do skupín. Každé skupine je pridelená aspoň jedna politická strana (viac v závislosti od počtu skupín). Na základe systému kritérií musí skupina preskúmať ich politický program navrhnutý v posledných voľbách a zistiť, či sú témy ukazovateľov spomenuté a ako. V druhom kroku by mali preskúmať opatrenia, teda či a ako bol program rešpektovaný zákonmi, iniciatívami atď. Každá skupina predstaví svoju prácu v pléne. Pri debrífingu by mal facilitátor povzbudiť účastníkov v pochopení toho, ako môže propagácia formovať programy a opatrenia strán EÚ. Mali by sa opýtať, aký druh činností môžu občania vykonávať, aby pritlačili na tvorcov rozhodnutí pri uskutočňovaní zmien. Nápady by sa mali zapísať na flipchart.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.4.1 Politické zastúpenie

NÁSTROJ 2

Požiadajte o zmeny!

Názov činnosti	Ask for changes!
Autor	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
Typ činnosti	Brainstorming, diskusia
Oblasť kompetencií	Konanie v prospech udržateľnosti
Kompetencie	Politická agentúra
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby mladí ľudia kriticky hodnotili zelené a chránené priestory v meste a snažili sa o ich zlepšenie. Zároveň by mali byť kritickí voči tým, ktorí sú pri moci, aby od nich mohli tieto zlepšenia požadovať.
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	5
Materiál	Papier, perá a tabuľu.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Explanation:

Toto stretnutie je rozdelené na dve časti po 30 minút.

Časť 1:

Táto časť pozostáva z presunu mladých ľudí na zelenú plochu v meste alebo do mestskej prírodnej lokality. Tam môžu mladí ľudia najprv diskutovať o tom, aké problémy má mesto, pokiaľ ide o životné prostredie, recykláciu atď. Potom budú mladí ľudia pozorovať stav územia a vytvoria si osobný zoznam návrhov na jeho zlepšenie.

Niektoré nápady by mohli byť nasledovné:

- Inštalácia odpadkových košov.
- Vysadiť viac stromov/rastlín.
- Zlepšiť údržbu oblasti.
- Urobiť osvetové kampane pre používateľov.
- Inštalácia nábytku: lavičky, pergoly atď.

Časť 2: Diskusia

Všetci mladí ľudia by mali diskutovať za okrúhlym stolom a navrhnúť skupine svoje nápady na zlepšenie a vysvetliť, prečo sú práve tieto nápady najlepšie. Zvyšok skupiny bude musieť rozhodnúť, či sa dajú uskutočniť, pričom treba brať do úvahy, že nejde o náročné výdavky a že to nepoškodí ekosystém. Nakoniec mladí ľudia napíšu e-mail, ktorý pošlú do zodpovednej oblasti mestského úradu. V rámci zlepšenia činnosti môžeme rozšíriť a vec, aké plány riadenia rizík má mestská rada, a ak žiadne nemá, môžeme navrhnúť aj našim zástupcom nejaké nápady.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.4.1 Politické zastúpenie

NÁSTROJ 3

Hlasy mladých ľudí v politike

Názov činnosti	Hlasy mladých v politike
Autor	Katarina Kubickova, TOPCOACH
Typ činnosti	Simulácia a hranie rolí
Oblasť kompetencií	Konanie v prospech udržateľnosti
Kompetencie	Politická agentúra
Ciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vzdelanie: Vzdelávať účastníkov o význame politického zastúpenia a o tom, ako môžu ovplyvniť politiku v záujme udržateľnosti. 2. Angažovanosť: Zapojenie účastníkov do simulovaného politického procesu, ktorý podporuje pochopenie obhajovania záujmov a rozhodovania. 3. Spolupráca: Podporovať tímovú prácu a spoločné riešenie problémov. 4. Akcia: V rámci projektu sa uskutočňujú rôzne aktivity, napr: Inšpirovať účastníkov, aby sa aktívne zapájali do politických procesov a zasadzovali sa za udržateľnosť.
Trvanie	2.5h

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Minimálny počet účastníkov	12
Materiál	<ul style="list-style-type: none"> - Karty úloh s popisom rôznych zainteresovaných strán - Flipcharty a fixky - Papier a perá na vypracovanie návrhu politiky - Digitálne prezentačné zariadenie (voliteľné) - Hlasovacie lístky alebo digitálny hlasovací nástroj
Zdroje	<p>UNICEF: Adolescent and Youth Participation (https://www.unicef.org/participation/youth-participation)</p> <p>European Youth Forum: Political Participation (https://www.youthforum.org/political-participation)</p>

vysvetlenie:

„Hlasy mladých v politike“ je simulácia a hranie rolí, ktorých cieľom je zlepšiť chápanie politickej činnosti mladých ľudí a ich schopnosť ovplyvňovať politické rozhodnutia týkajúce sa udržateľnosti.

Prostredníctvom simulovaného politického procesu sa účastníci naučia, ako obhajovať udržateľné politiky, vyjednávať so zainteresovanými stranami a porozumieť zložitosti politického rozhodovania.

Úvod (15 minút)

- Privítanie a predstavenie konceptu politickej agentúry a jej významu v oblasti udržateľnosti.
- Prehľad simulačnej aktivity a jej cieľov.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Aktivita 1: Úvod do rolí (15 minút)

- Účastníci sa rozdelia do malých skupín a priradia sa im rôzne roly (napr. tvorcovia politiky, environmentálni aktivisti, vedúci predstavitelia podnikov, členovia komunity).
  - Každá skupina dostane stručnú informáciu o svojej úlohe a cieľoch.
- ### Aktivita 2: Vypracovanie návrhu politiky (30 minút)
- Každá skupina vypracuje návrh politiky týkajúci sa problematiky udržateľnosti (napr. obnoviteľná energia, odpadové hospodárstvo, verejná doprava).
  - Skupiny načrtnú svoje ciele, kľúčové body a argumenty na podporu svojho návrhu.

Prestávka (10 minút)

Aktivita 3: Simulácia politickej debaty (45 minút)

- Skupiny prezentujú svoje politické návrhy v simulovanej politickej debате.
- Každá skupina má stanovený čas na prezentáciu svojho návrhu, po ktorom nasleduje diskusia s otázkami a odpoveďami s ostatnými skupinami.
- Skupiny musia obhájiť svoje návrhy, reagovať na kritiku a zapojiť sa do rokovaní.

Aktivita 4: Hlasovanie a reflexia (20 minút)

- Po prezentácii všetkých návrhov účastníci hlasujú o návrhoch politik na základe ich účinnosti a uskutočniteľnosti.
- Skupinová diskusia o výsledkoch hlasovania a skúsenostiach počas simulácie.

Aktivita 5: Plánovanie činnosti (20 minút) -Účastníci diskutujú o reálnom využití politického zastúpenia a presadzovania záujmov. - Skupiny uskutočnia brainstorming a vypracujú akčné plány na zapojenie sa do miestnych politických procesov a presadzovanie udržateľnosti.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Debrief a reflexia (20 minút)

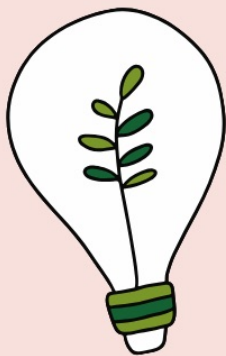
- Skupinová diskusia o kľúčových poznatkoch z aktivity.
- Účastníci sa zamyslia nad tým, ako môžu uplatniť zručnosti politickej agentúry pri riešení skutočných výziev v oblasti udržateľnosti.
- Zdieľanie osobných poznatkov a budúcich plánov v oblasti politickej angažovanosti.

Záverečné poznámky (5 minút)

- Zhrnutie kľúčových poznatkov.
- Povzbudenie k ďalšiemu praktizovaniu politickej agentúry v každodennom živote a v kontexte komunity.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Konanie v prospech udržateľnosti

4.4.2 Kolektívne akcie

konať v prospech zmeny v spolupráci s ostatnými.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.4.2 Kolektívne akcie

NÁSTROJ 1

Pracujme spoločne!

Názov činnosti	Pracujme spoločne!
Autor	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
Typ činnosti	Brainstorming
Oblasť kompetencií	Konanie v prospech udržateľnosti
Kompetencie	Kolektívna akcia
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby sa mladí ľudia zorganizovali spolu s miestnou environmentálnou organizáciou a spoločne pracovali na potrebných opatreniach.
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	5
Materiál	Mobilné telefóny a závisí to od potrebných činností.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Explanation:

Mladí ľudia na tomto stretnutí by mali vyhľadať organizáciu, ktorá bráni blízku prírodnú lokalitu, a opýtať sa jej, ako môžu spolupracovať a podniknúť takéto kroky.

Tejto organizácii môžu tiež ponúknuť pomoc na sociálnych sieťach, zdieľať príspevky a príbehy na svojich osobných profiloch alebo hľadať sponzorov. Príkladom môže byť čistenie lokality a účasť na dňoch opätovnej výsadby lesa.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.4.2 Kolektívne akcie

NÁSTROJ 2

Vy ste zmena vo svete

Názov činnosti	Ste zmenou vo svete
Autor	Andrej Lisec, Landscape Governance College Gm Novo mesto
Typ aktivity	Discussion, brainstorming
Oblasť kompetencií	Konanie v prospech udržateľnosti
Kompetencie	Kolektívna akcia
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby boli mladí ľudia pripravení na zmenu s inými ľuďmi
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	5
Materiál	Papier, telefón, perá alebo tabuľu.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Explanation:

Ľudia sa delia o nápady, ako byť vo svete ekologický. Pomocou mobilných telefónov si môžu overiť, ktoré nápady sú dobré.

Diskusia by mohla byť na tému:

- Zelená logistika
- Obehové hospodárstvo
- Reverzná logistika

V diskusii môžeme vidieť, ako sú mladí ľudia pripravení na zmenu s ostatnými ľuďmi.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.4.2 Kolektívne akcie

NÁSTROJ 3

Zjednotení pre zmenu

Názov činnosti	Zjednotení za zmenu
Autor	Katarina Kubickova, TOPCOACH
Typ činnosti	Team Building and Action Planning Workshop
Oblasť kompetencií	Konanie v prospech udržateľnosti
Kompetencie	Kolektívna akcia
Ciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vzdelanie: Vzdelávanie: Poučiť účastníkov o význame a vplyve kolektívnej akcie pri riešení problémov udržateľnosti. 2. Angažovanosť: Zapojiť účastníkov do spoločných aktivít, ktoré podporujú tímovú prácu a spoločný cieľ. 3. Spolupráca: Podporovať rozvoj stratégií pre kolektívne akcie a zapojenie komunity. 4. Činnosť: Spoločne sa podieľať na tvorbe a realizácii projektov, ktoré sú zamerané na podporu kolektívnych aktivít: Inšpirovať účastníkov k iniciovaniu a účasti na kolektívnych akciách pre udržateľnosť v ich komunitách.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Trvanie	2.5h
Minimálny počet účastníkov	10
Materiál	- Flipcharty a fixky - Šablóny akčného plánovania - Karty so scenármi hrania rolí - Zápisky a perá na písanie poznámok - Digitálne prezentačné zariadenie (voliteľné)
Zdroj	Community Toolbox: Chapter 5. Choosing Strategies to Promote Community Health and Development (https://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/assessment/promotion-strategies/overview/main)

Explanation:

„United for Change“ je workshop zameraný na budovanie tímu a akčné plánovanie, ktorého cieľom je zlepšiť pochopenie mladých ľudí o sile kolektívnej akcie pri dosahovaní cieľov udržateľnosti. Prostredníctvom série interaktívnych aktivít sa účastníci naučia, ako spolupracovať pri identifikácii, plánovaní a realizácii kolektívnych akcií, ktoré riešia miestne výzvy v oblasti udržateľnosti. Cieľom tejto aktivity je posilniť zručnosti a motiváciu účastníkov, aby sa mohli zapojiť do občianskej participácie a presadzovať pozitívne zmeny vo svojich komunitách.

Osnova aktivity:

1. Úvod (15 minút)

- Privítanie a predstavenie konceptu kolektívnej akcie a jej významu v oblasti udržateľnosti.
- Prehľad programu a cieľov seminára.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

2. Aktivita 1: Lámanie ľadov a vytvorenie tímu (15 minút)

- Účastníci sa zúčastnia na rýchlom lámaní ľadov, aby sa navzájom spoznali.
- Potom sa účastníci rozdelia do malých tímov, v ktorých budú prebiehať aktivity seminára.

3. Aktivita 2: Identifikácia výziev komunity (30 minút)

- Každý tím vytvorí brainstorming a identifikuje miestne výzvy v oblasti udržateľnosti (napr. znečistenie, spotreba energie, odpadové hospodárstvo).
- Tímy diskutujú o základných príčinách a vplyvoch týchto výziev. - Každý tím si vyberie jednu kľúčovú výzvu, na ktorú sa zameria počas zvyšku seminára.

4. Aktivita 3: Vypracovanie kolektívnych akčných plánov (45 minút)

- Tímy uskutočnia brainstorming potenciálnych kolektívnych akcií na riešenie vybranej výzvy.
- Tímy použijú štruktúrovanú šablónu akčného plánovania na načrtnutie svojich navrhovaných opatrení vrátane cieľov, zainteresovaných strán, potrebných zdrojov a časového harmonogramu.
- Každý tím predstaví svoj kolektívny akčný plán skupine a získa spätnú väzbu.

5. Prestávka (10 minút)

6. Aktivita 4: Simulácia kolektívnej akcie (40 minút)

- Tímy sa zapájajú do simulačnej aktivity, pri ktorej hrajú rolové hry na realizáciu svojich kolektívnych akčných plánov.
- Facilitátor predstaví rôzne scenáre a výzvy, ktorým môžu tímy čeliť (napr. odpor zainteresovaných strán, obmedzené zdroje).
- Tímy musia prispôbiť svoje plány a stratégie v reakcii na tieto simulované výzvy.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

7. Debrief a reflexia (20 minút)

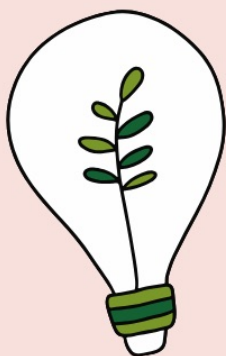
- Skupinová diskusia o kľúčových poznatkoch zo simulácie a celého workshopu.
- Účastníci sa zamyslia nad významom kolektívnej akcie a podelia sa o poznatky o tom, ktoré stratégie sa osvedčili najlepšie.
- Účastníci diskutujú o tom, ako môžu získané zručnosti a vedomosti uplatniť v reálnych kolektívnych akciách.

8. Záverečné poznámky (15 minút)

- Zhrnutie kľúčových poznatkov.
- Povzbudenie k iniciovaniu a účasti na kolektívnych akciách vo svojich komunitách.
- Informácie o zdrojoch a sieťach na podporu prebiehajúcich kolektívnych akcií.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Konanie v prospech udržateľnosti

4.4.3 Individuálna iniciatíva

Identifikovať vlastný potenciál udržateľnosti a aktívne prispievať k zlepšeniu vyhlíadok pre komunitu a planétu.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.4.3 Individuálna iniciatíva

NÁSTROJ 1

(viac) udržateľného životného štýlu a aktívneho občianstva

Názov činnosti	(viac) udržateľný životný štýl a aktívne občianstvo
Autor	Alice Pomiato, Scambieuropei ETS
Typ činnosti	Individual and Group Exercise
Oblasť kompetencií	Konanie v prospech udržateľnosti
Kompetencie	Individuálna iniciatíva
Ciele	<p>Pochopenie, že sú veci, nad ktorými máme primárne moc, a iné, ktoré si vyžadujú kolektívnu účasť, aby sa mohli realizovať.</p> <p>Zameranie sa na individuálne a kolektívne posilnenie s cieľom podporiť udržateľnosť a aktívne občianstvo.</p>
Trvanie	2.5/3 hours
Minimálny počet účastníkov	8

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Materiál	Plagáty, Markery, Plátno na premietanie
Zdroj	<p>Demarginalizing the Intersection of Race and Sex: A Black Feminist Critique of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory and Antiracist Politics - Kimberle Crenshaw https://chicagounbound.uchicago.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1052&context=uclf</p> <p>How do I Identify the Privilege I Hold https://uwaterloo.ca/equity-diversity-inclusion-anti-racism/sites/default/files/uploads/documents/how-do-i-identify-the-privilege-i-hold.pdf</p> <p>Typology of Youth Participation and Empowerment Pyramid https://organizingengagement.org/models/typology-of-youth-participation-and-empowerment-pyramid/</p> <p>Building Community, Empowerment and Self-sufficiency: https://www.researchgate.net/publication/233132182_Building_Community_Empowerment_and_Self-sufficiency?_tp=eyJjb250ZXh0Ijp7ImZpcnN0UGFnZSI6Il9kaXJlY3QiLCJwYWdlIjoiX2RpcmVjdCJ9fQ</p> <p>https://www.researchgate.net/figure/Disaggregation-of-psychological-empowerment-Zimmerman-1995_fig2_233132182</p>

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

vysvetlenie:

Prvá fáza - Začnite od seba. Kto som ja na kolese moci/privilégií? Individuálne cvičenie (25 min)

Každý účastník sa pozrie na koleso moci a privilégií a nájde si čas na zodpovedanie týchto otázok. Môže si vytvoriť vlastné koleso na plagáte. Otázky, ktoré si musí položiť každý účastník:

- Aké aspekty mojej identity mi dávajú moc a privilégiá?
- V ktorých oblastiach svojho života zažívam znevýhodnenie alebo diskrimináciu?
- Uvedomujem si, aké mám privilégiá a ako ovplyvňujú môj každodenný život?
- Ako môžu moje privilégiá ovplyvniť moje vnímanie druhých?
- Ako štruktúry moci a privilégií ovplyvňujú rôzne komunity v mojej spoločnosti?
- Ktoré skupiny sú najviac znevýhodnené alebo marginalizované?
- Aké povinnosti mám pri využívaní svojej moci a privilégií na presadzovanie rovnosti a spravodlivosti?
- Čo môžem urobiť pre podporu tých, ktorí nemajú rovnaké privilégiá?
- Ako sa rôzne formy diskriminácie a privilégií prelínajú v mojom živote a v živote iných?
- Ako môžem byť účinným spojencom ľudí zo znevýhodnených skupín?
- Aké konkrétne kroky môžem podniknúť, aby som pomohol/a znížiť nerovnosti?
- Ako môžem využiť svoju moc a privilégiá na podporu sociálnych a environmentálnych zmien?
- Ako sa môžem ďalej vzdelávať a premýšľať o otázkach moci a privilégií
- Ako môžem podporovať otvorené a konštruktívne diskusie o týchto otázkach v mojej komunite a na mojom území?

Tieto otázky pomáhajú podporovať hlbšie pochopenie dynamiky moci a privilégií a môžu nás viesť k uvedomelejšiemu a spravodlivejšiemu správaniu.

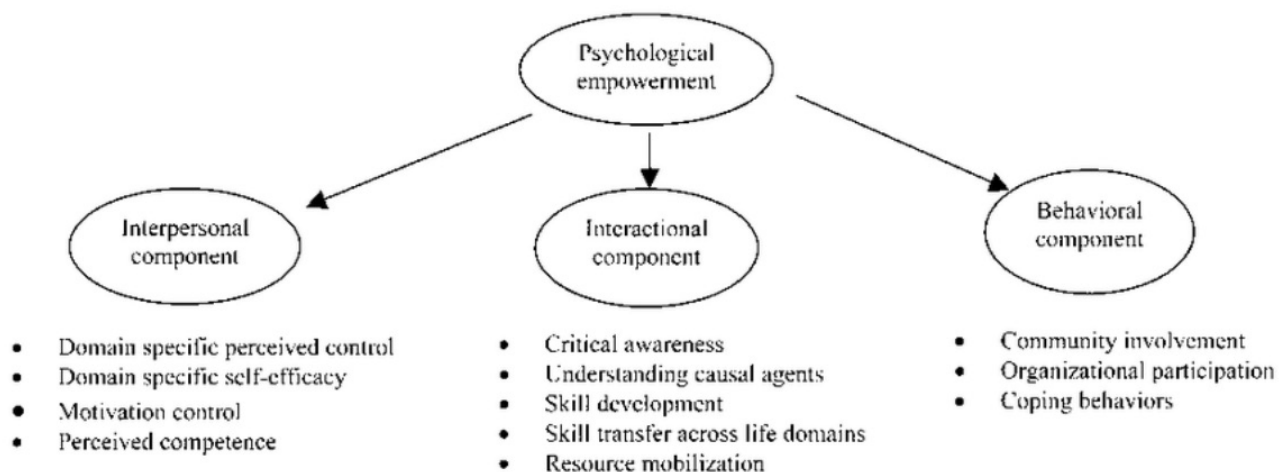

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Tretia časť - Staňte sa tvorcami zmien vo svojich priestoroch a komunitách (20 min)

Splnomocnený človek je základom pre rozvoj citlivých a participatívnych organizácií a komunít. Posilnené organizácie sú schopné pozitívne ovplyvňovať posilňovanie svojich členov a komunity. Ako získať vedomie a moc stať sa aktérmi zmeny v našich osobných životoch a v komunitách, priestoroch a referenčných územiach, aby sme jednotlivcom, skupinám alebo komunitám poskytli možnosť rozvíjať aktívnu kontrolu nad svojimi životmi prostredníctvom participatívnych procesov. Model troch úrovní Marca Zimmermanna (psychologická - individuálna, organizačná a komunitná) môže byť účinným nástrojom na identifikáciu vlastného potenciálu udržateľnosti a na výrazné prispievanie k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia na všetkých úrovniach.

Prostredníctvom týchto troch úrovní môžu jednotlivci holisticky identifikovať svoj potenciál pre udržateľnosť a aktívne prispievať k zlepšovaniu vyhladok svojej komunity a planéty. Tento prístup zabezpečuje, že osobné aktivity sú v súlade so širším úsilím organizácie a komunity, čím sa vytvára synergický vplyv na udržateľnosť.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Štvrtá časť: (45 min)

1. Psychologicko-individuálna úroveň

- Identifikujte praktické a realizovateľné opatrenia na podporu udržateľnosti na individuálnej úrovni. najudržateľnejším spôsobom je začať od nás a našich individuálnych, rodinných, pracovných potrieb a požiadaviek a našich záujmov konať počnúc našou osobnou sférou vplyvu.
- Zamyslite sa nad svojim súčasným životným štýlom a návykmi.
- Začnite od zoznamu svojich každodenných činností a zhodnoťte ich vplyv na životné prostredie: čo jete a odkiaľ to pochádza čo, koľko a kde nakupujete ako sa pohybujete koľko technológií používate a koľko energie si vyžadujú čo robíte vo voľnom čase
- Pýtajte sa sami seba: Aké udržateľné postupy už dodržiavam? Kde to môžem robiť lepšie a ako?
- Vždy majte na pamäti, aké sú vaše potreby, čas, možnosti, priority, záťaž.

2. Organizačná úroveň

- Ako môžu organizácie (napr. pracoviská, školy atď.) podporovať a propagovať udržateľnosť. Zahŕňa pochopenie a ovplyvňovanie politik, postupov a kultúry v týchto organizáciách s cieľom podporiť udržateľné prostredie. Zhodnoťte súčasné politiky a postupy udržateľnosti organizácií, ktorých ste súčasťou:
- Ako moja organizácia podporuje udržateľnosť?
- Aké udržateľné postupy je možné zlepšiť alebo zaviesť?
- Ako môžem obhajovať alebo viesť iniciatívy udržateľnosti v rámci svojej organizácie? Iniciujte zmenu: Vypracujte plán na podporu udržateľnosti vo vašej organizácii. Vytvorte návrh ekologickej iniciatívy a načrtnite kroky na jej realizáciu a očakávané prínosy.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

3. Komunitná úroveň

- Táto úroveň sa zameriava na širšiu komunitu a zahŕňa miestnu (susedskú), regionálnu a globálnu perspektívu.
- Identifikácia potrieb komunity:
  - Aké sú hlavné environmentálne problémy v mojej komunite?
  - Kto sú kľúčové zainteresované strany a ako s nimi môžem spolupracovať?
  - Aké komunitné zdroje sú k dispozícii na podporu úsilia o udržateľnosť?
- Zapojte sa do komunitných projektov, ktoré podporujú udržateľnosť, alebo ich začnite realizovať. Môže ísť o organizovanie čistiacich akcií, presadzovanie verejnej dopravy alebo zakladanie komunitných záhrad. Vypracujte návrhy.

Skupinové diskusie o výsledkoch a debriefing (30 min)

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.4.3 Individuálna iniciatíva

NÁSTROJ 2

Moje malé zrnko piesku

Názov činnosti	Moje malé zrnko piesku
Autor	Jesús Vila, Ajuntament d'Alzira
Typ činnosti	Brainstorming
Oblasť kompetencií	Konanie v prospech udržateľnosti
Kompetencie	Individuálna iniciatíva
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby mladí ľudia hľadali vlastné iniciatívy v oblasti starostlivosti o planétu.
Trvanie	1 hour
Minimálny počet účastníkov	5
Materiál	Papier, perá alebo tabuľa.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Vysvetlenie:

Pri tomto stretnutí by sa mladí ľudia mali postaviť do kruhu. Každý mladý človek bude mať za úlohu vymyslieť iniciatívy, ktoré môže urobiť individuálne, aby sa postaral o planétu prostredníctvom malých (alebo väčších) akcií. Každý mladý človek môže vyjadriť akciu a obhájiť, prečo sa táto akcia dá uplatniť v každodennom živote každého z nás a nevyžaduje si veľké úsilie.

Príkladmi akcií môžu byť napr:

- Prechádzka po prírodnej lokalite s cieľom pozbierať odpadky.
- Zverejňovanie príspevkov na sociálnych sieťach v prospech životného prostredia.
- Vstup do environmentálnych združení.
- Používanie verejnej dopravy.
- Kupovať čo najmenej plastových obalov.

Výsledkom stretnutia potom môže byť nástenná maľba, ktorá povzbudí ľudí, aby tieto činnosti realizovali v praxi, alebo príspevky na sociálnych sieťach.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

4.4.3 Individuálna iniciatíva

NÁSTROJ 3

Aktívne v komunite

Názov aktivity	Aktívny v komunite
Autor	Andrej Lisec, Landscape Governance College Gm Novo mesto
Typ činnosti	Diskusia, brainstorming
Oblasť kompetencií	Konanie v prospech udržateľnosti
Kompetencie	Individuálna iniciatíva
Ciele	Cieľom tohto stretnutia je, aby mladí ľudia boli aktívni v komunite
Trvanie	1h
Minimálny počet účastníkov	5
Materiál	Papier, telefón, perá alebo tabuľu.

4. NFE zasadnutia pre zelené mäkké zručnosti

Explanation:

Pri tomto stretnutí by sa mladí ľudia mali postaviť do kruhu. Ľudia identifikujú potenciál pre udržateľnosť.

Diskutovať sa bude o:

- Čo robia v reálnom živote?
- Sú aktívni?
- Ako môžu prispieť k zlepšeniu vyhliadok komunity a planéty?
- Je vzdelávanie dostatočné?
- Ako byť udržateľný?

V diskusii môžeme vidieť, ako sú mladí ľudia pripravení byť aktívni v komunite a čo sú pripravení urobiť pre lepšiu budúcnosť.

Cesty vpred

„Súbor nástrojov pre ekologické mäkké zručnosti. A Toolkit for Youth Workers Based on Non-Formal Education“ má za cieľ poskytnúť pracovníkom s mládežou a pedagógom rôzne aktivity, metódy a nástroje založené na neformálnom vzdelávaní na podporu získavania ekologických mäkkých zručností mladých ľudí. V súlade s metodikou GreenComp: Tento súbor nástrojov a širší projekt GYE pripravuje mladých ľudí na spravodlivú zmenu v reakcii na zmenu klímy a sprievodné zmeny v zamestnateľnosti. Vybavenie mladých ľudí nástrojmi na spravodlivý prechod zabezpečuje, aby vzdelávanie plnilo svoju úlohu aktívneho sociálneho a kultúrneho činiteľa.

Súbor nástrojov demonštruje účinnosť neformálneho vzdelávania (NFE) v sektore mládeže tým, že predstavuje 36 potenciálnych stretnutí NFE zameraných na získavanie ekologických mäkkých zručností. Je však nevyhnutné, aby tieto stretnutia boli prispôsobené špecifickým potrebám miestnych komunít a cieľových skupín. Je zodpovednosťou odborníkov na vzdelávanie alebo školiteľov, aby tieto stretnutia zodpovedajúcim spôsobom prispôsobili.

Súbor nástrojov navrhuje niekoľko ciest ďalšieho rozvoja. Jednou z možností je vytvoriť program odbornej prípravy založený na výmenách mládeže, ktorý podporuje zapojenie a účasť mládeže a zároveň zahŕňa zásady ekologickej udržateľnosti. Takýto prístup by podporoval priebežné vzdelávanie a rozvoj zručností mladých ľudí a pripravoval by ich na zelené pracovné miesta a udržateľné postupy.

Okrem toho je možné súbor nástrojov integrovať do rôznych vzdelávacích a odborných rámcov. Jednou z možností je začleniť školenia o zelených mäkkých zručnostiach do existujúcich vzdelávacích osnov a programov profesijného rozvoja, čím sa zabezpečí komplexný prístup k udržateľnosti.

Ways Forward

Ďalšou kľúčovou stratégiou je presadzovanie politiky. Obhajovaním politík, ktoré podporujú integráciu ekologických mäkkých zručností do vzdelávania a zamestnávateľských stratégií zosúladujú s cieľmi udržateľnosti a poskytujú potrebnú podporu pre vytváranie zelených pracovných miest.

Implementáciou týchto stratégií sa súbor nástrojov zameriava na posilnenie postavenia mladých ľudí, aby sa stali aktívnymi aktérmi zmien a prispeli k udržateľnejšej a spravodlivejšej budúcnosti. Tieto opatrenia sú nevyhnutné na budovanie spoločnosti, v ktorej sa environmentálna zodpovednosť, sociálna spravodlivosť a ekonomická životaschopnosť začleňujú do každodenných postupov a politík.

Armstrong, P. (2010). Bloom's Taxonomy. Vanderbilt University Center for Teaching. Retrieved [today's date] from <https://cft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/blooms-taxonomy/>.

Asikainen, T., Bitat, A., Bol, E., Czako, V., Marmier, A., Muench, S., Murauskaite-Bull, I., Scapolo, F. and Stoermer, E., The future of jobs is green, EUR 30867 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2021

Brader P., De Witte L. Ghanea N. et al, COMPASS. Manual for human rights education with young people, Council of Europe Publishing, 2020, pp.34-35

Bianchi, G., Pisiotis, U., Cabrera Giraldez, M. GreenComp – The European sustainability competence framework. Bacigalupo, M., Punie, Y. (editors), EUR 30955 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2022; ISBN 978-92-76-46485-3, doi:10.2760/13286, JRC128040.

Cardoni, Andrea, Evgeniia Kiseleva, and Paolo Taticchi. 2020. "In Search of Sustainable Value: A Structured Literature Review" Sustainability 12, no. 2: 615. <https://doi.org/10.3390/su12020615>

Crenshaw, Kimberle () "Demarginalizing the Intersection of Race and Sex: A Black Feminist Critique of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory and Antiracist Politics," University of Chicago Legal Forum: Vol. 1989: Iss. 1, Article 8. Available at: <http://chicagounbound.uchicago.edu/uclf/vol1989/iss1/8>

Hodges, B. H., & Rączaszek-Leonardi, J. (2022). Ecological Values Theory: Beyond Conformity, Goal-Seeking, and Rule-Following in Action and Interaction. Review of General Psychology, 26(1), 86-103. <https://doi.org/10.1177/10892680211048174>

Hook Bradley, "The Values Pyramid: A Hierarchy of Core Values", 2024, <https://startwithvalues.com/the-values-pyramid-a-hierarchy-of-core-values/> (last access: 26/08/2024)

ILO, "Global Employment Trends for Youth 2022: Investing in transforming futures for young people", ILO, Geneva, 2022

Pinkett, Randal & O'Bryant, Richard. (2003). Building Community, Empowerment and Self-sufficiency. Information. Communication & Society. 187-210. 10.1080/1369118032000093888.

Sally L. Humphrey, Dorothy Economou, Peeling the onion – A textual model of critical analysis, Journal of English for Academic Purposes, Volume 17, 2015, Pages 37-50, ISSN 1475-1585, <https://doi.org/10.1016/j.jeap.2015.01.004>. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1475158515000053>)

SITOGRAPHY

Candle problem, https://en.wikipedia.org/wiki/Candle_problem (last access: 06/05/2024)

COE, <https://www.coe.int/en/web/compass/our-futures> (last access: 06/05/2024)

Community Toolbox: Chapter 5. Choosing Strategies to Promote Community Health and Development

<https://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/assessment/promotion-strategies/overview/main> (last access: 06/05/2024)

Design thinking:

<https://online.hbs.edu/blog/post/what-is-design-thinking> (last access: 06/05/2024)

<https://techbootcamps.utexas.edu/blog/design-thinking-process/#1639431614844-d07cb0d7-8a4f> (last access: 06/05/2024)

Enabling Green Skills: Pathways to Sustainable Development A Source Book to Support Skills Planning for Green Economies: https://www.researchgate.net/figure/Sustainable-value-framework-Source-Adapted-from-Senge-et-al-2008_fig6_328075553 (last access: 26/08/2024)

European Youth Forum: Political Participation, <https://www.youthforum.org/political-participation> (last access: 26/08/2024)

FairTrade International, “What is Fairtrade”, <https://www.fairtrade.net/about/what-is-fairtrade> (last access: 26/08/2024)

FairTrade International, “Standard”, <https://www.fairtrade.net/standard> (last access: 26/08/2024)

Franz Christopher, System Thinking & Causal Loop Diagrams, https://sustainabilitymethods.org/index.php/System_Thinking_%26_Causal_Loop_Diagrams (last access: 26/08/2024)

Harvard Business Review, Adaptability: The New Competitive Advantage, <https://hbr.org/2011/07/adaptability-the-new-competitive-advantage> (last access: 26/08/2024)

IDEO Design Thinking, <https://www.ideo.com/pages/design-thinking> (last access: 26/08/2024)

Monash University, “What is critical thinking?” <https://www.monash.edu/student-academic-success/enhance-your-thinking/critical-thinking/what-is-critical-thinking> (last access: 26/08/2024)

National Geographic, <https://www.nationalgeographic.org/education/> (last access: 26/08/2024)

Organizing Engagement, Typology of Youth Participation and Empowerment Pyramid, <https://organizingengagement.org/models/typology-of-youth-participation-and-empowerment-pyramid/> (last access: 26/08/2024)

Systemic Design Toolkit, <https://systemicdesign.net/> (last access: 26/08/2024)

The Natural Step Framework for Strategic Sustainable Development <https://thenaturalstep.org/approach/> (last access: 26/08/2024)

UNESCO Futures Literacy, <https://en.unesco.org/futuresliteracy>, (last access: 26/08/2024)

UNICEF: Adolescent and Youth Participation, <https://www.unicef.org/participation/youth-participation> (last access: 26/08/2024)

University of Waterloo, How do I Identify the Privilege I Hold, 2023, <https://uwaterloo.ca/equity-diversity-inclusion-anti-racism/sites/default/files/uploads/documents/how-do-i-identify-the-privilege-i-hold.pdf> (last access: 26/08/2024)

UK Government Office for Science: Futures Toolkit, <https://www.gov.uk/government/publications/futures-toolkit-for-policy-makers-and-analysts> (last access: 26/08/2024)

WWF (World Wide Fund for Nature) , <https://www.wwf.org.uk/get-involved/schools/resources> (last access: 26/08/2024)

**Co-funded by
the European Union**

Financované Európskou úniou. Vyjadrené názory a stanoviská sú však len názormi autora (autorov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo Agenzia Nazionale per la Gioventù (AIG). Európska únia ani AIG za ne nemôžu nieť zodpovednosť.